

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

"Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır"

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Mart 2020 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın" Çalışma Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamiyle **Gazeteciler Cemiyeti'ne** aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci, Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Naz Akman

Dicle Kavak

Araştırma Asistanları

Berfin Bayır

Cansu Timur

Oğuz Eren Ege

Gamze Yurtlu

Gazeteciler Cemiyeti

Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ertürk Yöndem, Ayhan Aydemir,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç,

Önder Yılmaz, Önder Sürenkök,

Olgunay Köse ve Nursun Erel

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Ni-yazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muaffak Menemencioğlu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınlioğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963-1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yenigün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkçi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşıladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (eski Çevre Sokak)

No: 35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödüllерinin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı "**Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır**" adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Mart 2020 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişimcilere ve İletişim Araçlarına Baskı	6
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	13
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	18
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	19
Diğer Gelişmeler	30
Olumlu Gelişmeler	42
Kısaltmalar	47

Giriş

Türkiye'nin Mart ayı ulusal gündemini, küresel Covid-19 virüsü salgını belirledi. Çok sayıda basın çalışanının işini kaybettiği, tutuklu ya da hükümlü olarak hapisanelerde bulunduğu bir dönemde salgın bu kez gazetecileri sağlıklarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya getirdi. İktidar partisi, MHP'nin katkısını aldığı 3. Yargı Paketi adı altındaki infaz düzenlemesinde, salgın hastalık gerekçesiyle cezaevlerindeki doluluğu azaltma gerekçesiyle infaz düzenlemesi, ayın sonunda yasa teklifi olarak TBMM'ye getirildi. Ancak teklifte ne gazeteciler ne de ifade özgürlüğü bağlamında suçlanan kesimlerle ilgili herhangi bir iyileştirme ve tutuksuz yargılama yönünde hüküm yer almadı.

Türkiye'nin Şubat ayındaki Suriye'nin İdlib bölgesindeki çatışmalar ağırlıklı siyasi gündemi de özellikle ayın ortasından itibaren salgın hastalığa odaklandı. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın ülkede 11 Mart'ta ilk Covid-19 vakası tespit edildiğini ve 18 Mart'ta ise ilk can kaybını duyurduğu Covid-19 salgını dolayısıyla sosyal medya paylaşımları ve haberlere yönelik baskı mekanizmaları işletildi. İçişleri Bakanlığı ve savcılıklar eliyle salgınla ilgili paylaşımları veya haberleri gerekçeyle vatandaşlar ve gazeteciler hakkında soruşturma süreçleri başlatıldı. Salgınla mücadele nedeniyle CHP'li belediyelerce yürütülen bağış/yardım kampanyalarıyla ilgili de İçişleri Bakanlığı'nın yasaklama kararı alması tartışma yarattı. Geçen yıl 31 Mart Yerel Seçimleri sonucunda seçilmiş HDP'li belediye başkanlarıyla ilgili tutuklama kararları ve yerlerine kayyum ataması uygulaması da devam etti.

Basın özgürlüğü bağlamında İdlib gerilimi ekseninde gazetecilere yönelik gözaltı ve soruşturma işlemleri, Türkiye'nin Avrupa'ya sınırdan geçişlere müdahale etmeyeceği açıklaması üzerine Edirne'de sığınmacıları haberleştirenleri hedef aldı. Türkiye'nin Suriye'nin yanı sıra bir başka sıcak çatışmaya girme kararı aldığı Libya'yla ilgili bir MİT mensubu ölümünü haberleştirdikleri için gazeteciler tutuklandı. Söz konusu MİT mensubu ile ilgili açık kimlik bilgisi TBMM'de açıklanmasına rağmen konuyu sonrasında haberleştiren *OdaTV* muhabiri Hülya Kılınç'la birlikte *OdaTV* Haber Müdürü Barış Terkoğlu, ardından *OdaTV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan, *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel ve *YeniYaşam* Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Çelik ile Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser tutuklandı. Bu son tutuklamalarla birlikte tutuklu yargılanmaları kararı alınmış cezaevindeki gazeteci sayısında artış yaşanmasıyla birlikte Covid-19 salgınıyla hapisanelerdeki sağlık koşulları dolayısıyla "Gazetecilik Suç Değildir" ifadesiyle gazetecilerin serbest bırakılması çağrıları hız kazandı. Ancak ulusal ve uluslararası meslek ve hak temelli örgütlerce yapılan çağrılara rağmen ayın sonunda TBMM'ye yasa teklifi olarak AKP'nin MHP desteği ile sunduğu infaz düzenlenmesine gazeteciler lehine herhangi bir hüküm konulmadı.

Mart ayı sonu itibarıyla cezaevlerinde 51'i hükümlü ve 49'u tutuklu olmak üzere toplam 100 medya mensubu bulunmaktaydı. Şubat ayında cezaevlerinde 53'ü hükümlü ve 44'ü tutuklu toplam 97 basın mensubu vardı. Ocak 2020'de ise 52'si hükümlü ve 43'ü tutuklu olmak üzere 95 basın mensubu cezaevindeydi.

İfade özgürlüğü bağlamında, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde İstanbul başta olmak üzere bazı kentlerdeki eylemlere izin verilmemesi yanı sıra fiziki müdahale görüntüleri yaşandı. Protesto eylemlerine katıldıkları için Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun bazı üniversite öğrencilerini öğrenci kredilerini kesmekle cezalandırdığı da görüldü.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nda (RTÜK) üyeliği düşürülen Faruk Bildirici'nin yerine AKP ve MHP'li üyelerin oylarıyla Kemal Kılıçdaroğlu'nun basın danışmanı Onur Konuralp seçildi.

İletişimcilere ve İletişim Araçlarına Baskı

1 Mart 2020

• Suriye-İdlib'deki Türk askeri birliğine yönelik saldırıyla ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle 29 Şubat'ta gözaltına alınan *Yakın Doğu Haber* Genel Yayın Yönetmeni Alptekin Dursunoğlu, tutuklanarak Silivri Cezaevi'ne gönderildi.¹

• Türkiye'nin Avrupa'ya, Yunanistan'a geçişlere müdahale etmeyeceği açıklamasıyla Edirne sınırında oluşan mülteci kalabalığını haberleştirmek üzere bölgedeki beşi yabancı uyruklu yedi gazeteci ve bir çevirmen gözaltına alındı. Gazeteciler, gün boyu Elçili Jandarma Komutanlığı'nda tutulduktan sonra akşam saatlerinde Edirne Merkez İlçe Jandarma Komutanlığı'na sevk edildi. Burada sekiz kişi haklarında yürütülen istihbarat araştırması sonucu ifadeleri alınmadan serbest bırakıldı. İngiliz foto muhabiri Bradley Seckler'in ise sınırı ihlal ettiği gerekçesiyle ifadesi alındı. Seckler, ifadesinde, Yunan askerlerince ateş açıldığı sırada hangi yöne ateş edildiğini bilmediğini ve bölgede sadece haber amaçlı bulunduğunu söyledi.²

• *Rudaw TV* muhabiri Rawin Sterk ve kameramanı Mehmet Şirin Akgün, Edirne sınır bölgesinde mültecileri takipleri sırasında gözaltına alındı.³

• Ankara'da *Sputnik Türkiye* çalışanı üç gazetecinin evlerine saldırı girişiminde bulundu. Saldırganlar, gazetecilere isimleriyle seslenerek, "Şehitlere karşı propaganda yaptın mı?" ve "Şehitler ölmez vatan bölünmez" sloganları attılar. Gazeteciler, saldırıyı şikayet etmek üzere gittikleri karakolda saldırı hakkında detaylı bilgiye ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle polis eşliğinde Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Burada gazetecilere *Sputnik Rusça* ve *Sputnik İngilizce*'de yayımlanan "The 'Stolen Province': Why Turkey Was Given A Corner of Syria by France 80 Years Ago"⁴ başlıklı haber nedeniyle bir soruşturma açıldığı bilgisi verildi. *Sputnik Türkiye* için Ankara'da görev yapan ve söz konusu haberle ilgili olmayan gazeteciler, savcılık sorgusu ardından serbest bırakıldılar. Ancak Emniyet'in gözaltı kararı sonrasında evlerini arayarak el koyduğu cep telefonu, bilgisayar, fotoğraf makinesi gibi cihazları ise gazetecilere geri verilmedi.⁵ İstanbul'da ise *Sputnik Türkiye* Genel Yayın Yönetmeni Mahir Boztepe de gözaltına alındı. Boztepe, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.⁶

2 Mart 2020

• Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Aralık'tan beri tutuklu gazeteci Aziz Oruç hakkında 2016 yılında *Twitter*'daki 12 paylaşım gerekçesiyle "terör örgütü propagandası" suçundan iki yıl bir ay hapis cezasına hükmetti.⁷

• *Mezopotamya Ajansı (MA)* muhabirleri İdris Sayılğan ve Naci Kaya yurt dışı çıkış yasağına rağmen Edirne sınır bölgesinde, sınırdan geçmeye çalıştıkları iddiası ile Edirne Cumhuriyet Savcılığı'na gözaltına alındı. Edirne'de SEGBİS aracılığıyla Sayılğan'ın katılımıyla yapılan duruşmada, Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, adli kontrol tedbirlerini bilerek ihlal ettiği gerekçesiyle gazeteci hakkında tutuklama kararı verdi. Sayılğan, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. Naci Kaya ise, aynı gerekçeyle SEGBİS aracılığıyla Aydın 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne ifade verdi. Mahkeme, Kaya'nın serbest bırakılmasına karar verdi. Ancak başsavcılık kararıyla gözaltı süresi 4 Mart'a değin uzatıldı.⁸

3 Mart 2020

¹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/gazeteci-alptekin-dursunoglu-tutuklandi-1724407>

² <https://www.mlsaturkey.com/tr/edirne-de-haber-takibi-yapan-gazetecilere-gun-boyu-gozalti/>

³ <https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/010320201>

⁴ <https://sputniknews.com/middleeast/202002291078432455-the-stolen-province-why-turkey-was-given-a-corner-of-syria-by-france-80-years-ago/>

⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/ankara-da-saldiri-magduru-sputnik-turkce-muhabirlerine-gozalti/5310306.html>

⁶ <https://www.evrensel.net/haber/398463/sputnik-saldiri-girisimi-5-gazeteciye-gozalti-istanbul-ofisinde-polis-aramasi>

⁷ <https://www.evrensel.net/haber/398521/gazeteci-aziz-oruca-2-yil-1-ay-hapis-cezasi>

⁸ <https://www.mlsaturkey.com/tr/edirne-de-haber-takibi-yapan-gazetecilere-gun-boyu-gozalti/>

• *Cumhuriyet* eğitim muhabiri Ozan Çepni, “iş ve işletmenin gereği” denilerek işten çıkarıldığını duyurdu.⁹ Çepni, “Kovuldum! 2015 yılında gazeteciliğe başladığım *Cumhuriyet*’ten hiçbir gerekçe gösterilmeden “iş ve işletmenin gereği” denilerek haksız şekilde işten çıkarıldım. Gazetecilik mücadelemi sürdürmeye devam edeceğim. Takdir, gazetenin asıl sahibi okurlarıdır!” ifadelerini kullandı.¹⁰

4 Mart 2020

• “Sessiz, sedasız ve törensiz defnedilen Libya şehidi MİT mensubunun cenaze görüntülerine *Oda TV* ulaştı”¹¹ başlıklı haber nedeniyle *Oda TV* Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabir Hülya Kılınç gözaltına alındı. Terkoğlu’nun İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde ifadesine başvurulduğu ve Manisa’da gözaltına alınan Kılınç’ın İstanbul’a getirildiği açıklandı.¹²

• Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi, *Yeni Yaşam* muhabiri Ferdi Sertkal hakkında *Twitter* ve *Facebook* üzerinden 2014 ve 2019 yıllarındaki beş paylaşımı gerekçesiyle “terör örgütü propagandası” suçundan bir yıl altı ay 22 gün hapis cezası verdi. Hükmün açıklanması geriye bırakıldı.¹³

• Edirne’de Yunanistan sınırındaki durumu haberleştirirken 29 Şubat’ta “birinci derece kara askeri bölgeye” girdikleri gerekçesiyle gözaltına alınan *Rudaw* muhabiri Rawin Sterk ve kameraman Mehmet Şirin Akgün’ün gözaltı süreleri uzatıldı. Avukat Gürsel Demir, Sterk’in 2008 tarihli PKK/KCK bağlantılı dosyası nedeniyle Ankara’ya gönderildiği söyleyerek Akgün’ün ise Edirne İl Jandarma Komutanlığı’nda tutulduğunu kaydetti. Avukat Demir, “Yasak bölgede gözaltına alınıyorlar. Bölgeye bilerek isteyerek girmiyorlar. Takip ettikleri göçmenlerle hareket ederken bölgeye giriş yapıyorlar. Kaldı ki, yasak bölge diye belirtici bir tabela da yok. Yanlarında polis, jandarma, mülteciler ve başka gazeteciler de var. Ama sonuçta gözaltına alınıyorlar” dedi.¹⁴

5 Mart 2020

• İstanbul Anadolu 14. Asliye Hukuk Mahkemesi, Cengiz Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Cengiz’in “Boğaz Manzaralı Lüks Müstemilat” başlıklı haber nedeniyle *Cumhuriyet* aleyhine açtığı 1 milyon liralık tazminat davasında, İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesi ve İstanbul 9. İdare Mahkemesi’nin habere ilişkin dava dosyalarını istemeye karar verdi. Dava 17 Haziran’a ertelendi.¹⁵

• Ankara 35. Asliye Ceza Mahkemesi, 15 Temmuz 2016’daki darbe girişimiyle ilgili yargı sürecinde “Abdullah” kod adlı gizli tanığın dönemin Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar hakkındaki beyanlarını haberleştirdiği için *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız’a 7.080 lira adli para cezası verdi. Hükmün açıklanması geriye bırakıldı. Yıldız ise, “Olayın birinci derece aktörü olan gizli tanık Abdullah’ı ve tanıklarımızı dinlemediniz. Siz de gazeteci olsaydınız o başlığı atar, haberi yazardınız” dedi.¹⁶

• İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, *BirGün* muhabiri Barış İnce hakkında “Kaç Saat Oldu” isimli *Twitter* hesabından yaptığı paylaşımları nedeniyle “örgüt üyeliği” suçlamasıyla hazırlanan iddianameyi mevcut dava dosyasıyla birleştirmeye karar verdi. Dava, -14 Nisan’a ertelendi.¹⁷

• Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan *Yeni Yaşam* muhabiri Kenan Kırkaya’nın davasında, AYM’nin “yargı kararı olmaksızın polise sanal ortam takibi yapma yetkisini kaldırma” yönündeki kararını bekleme kararı verildi. Kırkaya’nın, “Paylaşımlar bana ait değil. Hesabım başkaları tarafından ele geçirildi. Zaten içinde

⁹ https://www.birgun.net/haber/cumhuriyet-gazetesi-muhabiri-cepni-kovuldum-290297?_cf_chl_captcha_tk__=653a738649dcef843bb9ade2cc4a4097df582a39-1583493874-0-

¹⁰ https://twitter.com/ozanN_cepni/status/1234802244996018177

¹¹ <https://odatv.com/sessiz-sedasiz-ve-torensiz-defnedilen-libya-sehidi-mit-mensubunun-cenaze-goruntulerine-odatv-ulasti-03032009.html>

¹² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/yazarimiz-baris-terkoglu-gozaltina-alindi-1724912>

¹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-ferdi-sertkala-1-yil-6-ay-hapis-cezasi/>

¹⁴ http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/220911-rudaw-calisani-iki-gazetecinin-gozalti-sureleri-uzatildi?bia_source=twitter&utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter

¹⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-hazal-ocakin-taniklari-dinlendi/>

¹⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/oda-tv-ankara-haber-muduru-muyesser-yildiza-7-bin-tl-para-cezasi/>

¹⁷ <https://www.mlsaturkey.com/tr/birgunden-dort-gazetecinin-fuat-avni-davasi-nisana-ertelendi/>

suç teşkil edecek bir şey yok. Ben düşünce üretmek ve bunları ifade etmek zorundayım” şeklinde ifade verdiği dava, 4 Haziran’a ertelendi.¹⁸

6 Mart 2020

- *Rudaw TV* muhabiri Rawin Sterk Yıldız, Edirne’ne gözaltı süreci iki kez uzatılması ve dosyasına gizlilik kararı konulması¹⁹ ardından 3 Mart’ta sevk edildiği Başkentte Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla tutuklandı.²⁰ Yıldız, gazetecilik faaliyetleri çerçevesinde paylaşımlar yaptığını belirtmesine rağmen tutuklanarak Sincan Cezaevi’ne gönderildi.²¹

- *Oda TV*’ye Haber Müdürü ve *Cumhuriyet* yazarı Barış Terkoğlu ile muhabiri Hülya Kılınç’ın İstanbul’da nöbetçi sulh ceza hakimliği kararıyla tutuklanmaları ardından odatv.com sitesine erişim engeli getirildi. BTK’dan yapılan açıklamada, “*Oda TV*’nin yayımladığı bir haberde, Libya’da şehit olan bir MİT mensubunun kimliğini deşifre ettiği iddiaları üzerine yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda, odatv.com internet sitesine idari tedbir kararıyla erişim engeli getirildi” denildi.²²

- Libya’daki operasyonda şehit olan MİT görevlisinin hakkındaki haberi yayınlaması üzerine ifadeye çağrılan *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel, tutuklama talebi ile sevk edildiği nöbetçi mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.²³

- İstanbul Başsavcılığı, *Yeni Yaşam* Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Çelik, Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser ve editör Semiha Alankuş’u ifade vermeye çağırdı. Alankuş savcılıkça ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı. Çelik ve Keser ise tutuklanmaları talebiyle sevk edildikleri sulh ceza hakimliğince adli kontrol şartı ve yurt dışı yasağıyla serbest bırakıldı.²⁴

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Moskova dönüşünde uçakta “İçeride birileri ısrarla MİT men-suplarını, ailelerini deşifre etmeye çalışıyor. Bu faaliyetler hakkında ne düşünüyorsunuz?” şeklindeki soruya²⁵ “Bu faaliyetler hakkında çok fazla şey düşünmeme gerek yok. Zaten yargı gerekli adımı attı. Gelişmeleri biz de yakından takip ediyoruz” yanıtını verdi.²⁶

7 Mart 2020

- *Oda TV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan, *Oda TV*’de yayınlanan MİT görevlisinin cenaze haberine ilişkin soruşturma kapsamında davet üzerine ifade verdiği İstanbul Cumhuriyet Savcılığı’nın talebiyle İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklandı. Avukat Hüseyin Ersöz ise, Pehlivan’ın Silivri Cezaevi girişinde infaz koruma memurları tarafından darp edildiğini söyleyerek, konuyla ilgili suç duyurusunda bulunacaklarını açıkladı.²⁷

- İstanbul 49. Asliye Ceza Mahkemesi, 1 Mart’ta tutuklanan *Yakın Doğu Haber* Genel Yayın Yönetmeni Alptekin Dursunoğlu hakkında “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme ve aşıllama” gibi suçlamalar içeren iddianameyi kabul etti.²⁸

8 Mart 2020

- İstanbul Taksim’de 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü’nde *Gazete Yolculuk* muhabiri Buse Söğütlü ve gazeteci Vedat Ekinci gözaltına alındı.²⁹

- Gazeteci Murat Ağirel, adli kontrol şartıyla serbest bırakılması kararına, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın itirazı üzerine İstanbul 5. Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklandı.³⁰

¹⁸ <https://www.mlsaturkey.com.tr/gazeteci-kenan-kirkayanin-davasinda-aymden-karar-istendi/>

¹⁹ <https://t24.com.tr/haber/rudaw-muhabiri-rawin-sterk-tutuklandi,865080>

²⁰ <https://t24.com.tr/haber/rudaw-muhabiri-rawin-sterk-tutuklandi,865080>

²¹ <https://www.mlsaturkey.com.tr/rudaw-tv-muhabiri-rawin-sterk-tutuklandi/>

²² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/odatvye-erisim-engelinin-gerekeci-aciklandi-1725502>

²³ <https://www.takvim.com.tr/guncel/2020/03/08/yenicag-gazetesi-yazari-murat-agirel-gozaltina-alindi>

²⁴ <https://www.birgun.net/haber/yeni-yasam-gazetesi-yoneticileri-ferhat-celik-ve-aydin-keser-serbest-birakildi-290774>

²⁵ <https://odatv4.com/olasi-saldirilara-karsi-teyakkuz-halinde-olacagiz-06032018.html>

²⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/cumhurbaskani-erdogandan-idlibdeki-ateskes-sonrasi-ilk-aciklama-5664658/>

²⁷ <https://www.cnnurk.com/video/turkiye/baris-pehlivan-tutuklandi>

²⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/03/06/gazeteci-dursunogluna-jet-hizinda-dava/>

²⁹ <https://www.gercekgundem.com/guncel/163513/taksimde-polis-mudahalesi-iki-gazeteci-gozaltina-alindi>

³⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-gazeteci-murat-agirel-tutuklandi-5667785/>

• *Yeni Yaşam* Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser ve Genel Yayın Yönetmeni Ferhat Çelik, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazı üzerine yeniden gözaltına alındı. İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesi, Keser ve Çelik'in "İstihbarat faaliyeti ile ilgili bilgi ve belgeleri ifşa etmek" suçlamasıyla tutuklanmasına karar verdi. Gazeteciler, Silivri Cezaevi'ne gönderildi.³¹

• BTK, Libya'da yaşamını yitiren MİT personeliyle ilgili yayımlanan haber gerekçesiyle Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan, Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabiri Hülya Kılınç'ın tutuklanmasının ardından *Oda TV*'nin yayın yaptığı odatv.com.tr ve odatv.net adreslerini kapattı. BTK'nın kararında, "5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 08/03/2020 tarih ve 490.05.01.2020.-965418 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (*odativ.net*) hakkında idari tedbir uygulanmaktadır" denildi.³²

9 Mart 2020

• *Oda TV*, *YouTube* aracılığıyla paylaştığı videoda, erişimi yasaklanan *odativ.com*'a "Opera" tarayıcı üzerinden nasıl girileceğini bildirdi.³³

• *Oda TV* avukatı Yaman Akdeniz, BTK'nın *Oda TV*'ye erişim engeli kararına itiraz ettiklerini açıkladı. Akdeniz, "Mesele basit bir hukuk meselesi değil hakimlik hiçbir değerlendirme, inceleme yapmadan bu talebi keyfi bir şekilde kabul etmiş. Gerek Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği gerek Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği kabul etmiş. İki farklı hakimlik üzerinden üç farklı adresi *Oda TV*'nin yayında olmayan haberine istinaden erişime engellendi. Kanundaki 8A maddesi siyasi nitelikli olarak kullanılıyor ve keyfiyete izin veriyor. *Oda TV*'nin başına gelen de budur. İtiraz için hemen değerlendirme yapmamaya çalışıyorlar. Hakimlik zaten rahatsız oldu, dosyayı bu kadar çabuk isteyeceğimizi bilmiyorlardı. Tedirginlik var" dedi.³⁴

10 Mart 2020

• Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, "örgüt üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçlarıyla yargılanan *Jin News* muhabiri Kibriye Evren'in sağlık durumu gerekçesiyle yapılan başvuru üzerine ayda bir imza verme şeklindeki adli kontrol tedbiri kaldırdı. Mahkeme, Evren'in yurt dışı çıkış yasağının devamına karar verdi. Dava 14 Temmuz'a ertelendi.³⁵

11 Mart 2020

• Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi, DTK (Demokratik Toplum Kongresi) faaliyetleri kapsamında katıldığı toplantı, panel gibi etkinlikler gerekçe gösterilerek "terör örgütü kurmak ve yönetmek" suçlamasıyla yargılanan Evrensel yazarı ve EMEP MYK üyesi Yusuf Karataş hakkında adli kontrol uygulamasının devamına karar verdi. Dava, 4 Mayıs'a ertelendi.³⁶

• Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, haber kaynakları ile görüşmeler ve haber takibi sırasında çektiği fotoğraflar gerekçesiyle "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılanan gazeteci Mehmet Çakmakçı hakkında savcılık makamı "örgüte girme isteğiyle hareket ettiğini" ileri sürerek, gazetecinin "örgüt propagandasına dönüşen" yürüyüş ve cenaze törenlerine katıldığını iddia etti. Dava 10 Haziran'a ertelendi.³⁷

• Antalya 19. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, ÇGD Akdeniz Şube Başkanı ve *Antalya Körfez* Yazı İşleri Müdürü Engin Korkmaz'ın sosyal medya paylaşımlarıyla "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla yargılandığı dava 9 Eylül'e ertelendi. Korkmaz, AİHM'nin emsal kararlarını anımsatarak, "Paylaşımlarım ifade özgürlüğü kapsamındadır. Ben gazeteciyim ve halkı bilgilendirme sorumluluğum var" dedi. Korkmaz, sosyal medya hesabından "15 Temmuz tiyatrodur" paylaşımı

³¹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-gazeteci-murat-agirel-tutuklandi-5667785/>

³² <https://www.birgun.net/haber/odativ-nin-yayin-yaptigi-iki-alan-adina-daha-erisim-engeli-290943>

³³ <https://www.youtube.com/watch?v=HCzC1fwWIPo>

³⁴ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/odativnin-erisim-engeline-itaraz-8a-maddesi-siyasi-amacla-kullaniliyor-1726146>

³⁵ <https://www.mlsaturkey.com.tr/gazeteci-kibriye-evrenin-yurt-disi-cikis-yasagi-suruyor/>

³⁶ <https://www.evrensel.net/haber/399170/savci-yazarimiz-yusuf-karatasa-7-5-yildan-15-yila-kadar-ceza-istedi>

³⁷ <https://www.mlsaturkey.com.tr/savci-gazeteci-mehmet-cakmakcinin-15-yila-kadar-hapsini-istedi/>

yaptığı gerekçesiyle suçlanıyor. Korkmaz'a 14 Mayıs 2019'da açıldığı tebliğ edilmiş olan davada ilk duruşma 20 Kasım 2019'da görülmüştü.³⁸

13 Mart 2020

• *Demirören Medya Grubu* yönetimi, *Posta* Haber Müdürü Timur Soykan'ın işine son verdi. Soykan, kendi hazırladığı esprili afişlerle gazetecileri DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası'na üye olmaya davet ediyordu. Soykan, tutuklanan gazeteciler için hazırladığı afişleriyle "Gazeteci arkadaşlarımız hapisteyken hiçbirimiz özgür değiliz. Barış Terkoğlu, Barış Pehlivan, Murat Ağirel, Hülya Kılınç'ın yer aldığı afişler Demirören Medya'da. Gazetecilere Özgürlük" mesajını paylaşmıştı.³⁹ DİSK Basın İş Sendikası'ndan ise, "*Demirören Medya Grubu*'nda gazetecilerin sendika hakkı için mücadele eden, üyemiz, *Posta* Haber Müdürü Timur Soykan 'Gazeteci arkadaşlarımız hapisteyken hiçbirimiz özgür değiliz' dediği için işten çıkarıldı. Timur Soykan'ın ödenmeyen hakları için işverene açtığı dava devam ediyor. Tüm baskı ve tehditlere karşın hapisteki gazeteci arkadaşlarımızın özgürlüğü için ve gazetecilerin sendikal örgütlenme hakkı için mücadeleye devam edeceğiz"⁴⁰ açıklaması yapıldı.⁴¹

14 Mart 2020

• Antalya'da yerel haber sitesi *haberimizvar.net*'in Genel Yayın Yönetmeni İdris Özyol ve Genel Yayın Koordinatörü Ebru Küçükaydın, Antalya'nın Demre ilçesinde Covid-19 virüsü haberi nedeniyle polislerce evlerinden alınarak ifade vermeye götürüldü. Gazeteciler, ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı. Gözaltı gerekçesi haber ise siteden kaldırıldı. Küçükaydın, "Sabah beni ve arkadaşım Özyol'u evlerimizden aldılar. Halkı paniğe sevk etmekle suçlandık. İfade verdik. Savcılık konu ile ilgili dava açıp açmayacağına karar verecek. Daha sonra haberi kaldırdık. Amacımız vatandaş virüs konusunda daha duyarlı hale getirmektir. Ama toplumun algısı farklı olarak algılanıyor burada. Devlette bu konuda otokontrol uyguluyor. Yalan haberlerin ilerlememesi içinde kontrollü değerlendiriyor" dedi.⁴²

15 Mart 2020

• BTK, *aktifhaber.com* sitesine erişim engeli getirdi.⁴³

• *Sözcü* muhabiri Yaşar Anter, Dubai Şeyhi Abdullah Al Futtaim'in Bodrum limanındaki yatında sağlık kontrolü yapıldığını yazdığı "Dubai şeyhinin lüks yatında ateşli hastalık şüphesi"⁴⁴ başlıklı haberi nedeniyle sabaha karşı evinde gözaltına alındı. Anter, ifadesi alındıktan sonra hakkında savcılık talimatıyla "Halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit" suçlamasıyla tutuklanması istemiyle sevk edildi. Bodrum Sulh Ceza Hakimliği, "Kuvvetli suç şüphesinin oluşmaması nedeniyle" Anter'i serbest bıraktı.⁴⁵

• BİK, *Evrensel*'in ilan ve reklam kesme cezasına yaptığı itirazı reddetti. BİK Yönetim Kurulu, 9 Mart tarihli kararında, *Evrensel* ile ilgili yapılan bayi denetlemeleri sonucunda hazırlanan tutanaklarda kayıt altına alınan bütün bilgilerin ihlal anlamına gelmediği ve bahsi geçen tutanaklarda, bir kişinin iki veya üç gazete almasının kayıt altına alınmasının bu durumun bir ihlal teşkil etmesinden değil, anılan gazetenin yapılan bayi denetlemesinde karşılaşılan bütün durumların belirtilmesinden kaynaklandığı kaydedildi. Kararda, Diyarbakır'da bir bayi denetlemesi tutanağında, bir okur tarafından alınan gazeteleri Diyarbakır Cezaevi'ne götürmesinin bir ihlal teşkil etmediği ancak bayi yetkilisince bunun Kurum Kontrol Kurulu üyeleri ile paylaşması sebebiyle "bilgi" olarak yer aldığı belirtildi. Avukat Devrim Avcı ise, "BİK'in yönetim kuruluna yaptığımız itiraz dağtımlarla ilgili yeni bir durum bulunmadığı gerekçesiyle reddedildi. Ancak kararda da yeniden denetim için başvuru yapılmasına karar verildi" açıklaması yaptı.⁴⁶

³⁸ <https://www.haberimizvar.net/haber-cgd-baskani-nin-hakaret-davasi-ertelendi-11313.html>

³⁹ <https://twitter.com/timursoykan/status/1237328766629826560>

⁴⁰ https://twitter.com/Disk_Basin_is/status/1238092406765105153

⁴¹ <https://www.evrensel.net/haber/399336/sendikali-ol-cagrisi-yapan-gazeteci-timur-soykan-isten-cikarildi>

⁴² <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/corona-virusu-haberine-gozalti-5680127/>

⁴³ <http://aktifhaber.com/>

⁴⁴ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/dubai-seyhinin-ultra-luks-yatinda-atesli-hastalik-suphesi-5680118/>

⁴⁵ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/dubai-seyhinin-haberini-yapan-gazeteciye-tutuklama-istemi-5680786/>

⁴⁶ <https://www.evrensel.net/haber/399464/basin-ilan-kurumu-evrensele-ilan-kesmede-istisrar-ediyor>

• BİK, *Evrensel*'den, İdlib'teki sınır ötesi operasyonlara ilişkin yazar İhsan Çaralan'ın "Hükümet Vatandaşına Şehit Olmayı Vaadeder mi?" yazısı ve *evrensel.net*'teki "Kimin İçin Canını Verdi Bu Gençler" haberi "Basın Ahlak Esasları Hakkında BİK Genel Kurulu kararına uyulmadığı" gerekçesiyle savunma istedi.⁴⁷

16 Mart 2020)

• İstanbul 49. Asliye Ceza Mahkemesi, "halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama" ve "suçu ve suçluyu övme" suçlamalarıyla *Yakındoğu Haber* Genel Yayın Yönetmeni Alptekin Dursunoğlu'na verdiği hapis cezasını adli para cezasına çevirerek, 1000 lira ceza hükmetti. Bu arada Silivri Cezaevi yönetimi, 1 Mart'tan beri tutuklu Dursunoğlu'nun "mevcutlu getirilmesi" talebine rağmen korona virüsü gerekçesiyle gazeteciyi duruşmaya göndermedi. Dursunoğlu, SEGBİS aracılığıyla katıldığı duruşmada, "TSK, yönetime el koyduysa tüm gelişmeler neden İstanbul ve Ankara ile sınırlı? 1980 Darbesi'nde ilçelere kadar kontrol vardı" tweet'i hakkında, "15 Temmuz'da darbeciler, darbenin TSK'nin darbesi olduğunu iddia ediyorlardı. Bunun TSK darbesi olamayacağını, 12 Eylül Darbesi'nden örnekle söylemeye çalıştım. Zira 15 Temmuz'daki girişim sadece Ankara ve İstanbul ile sınırlıydı. Halbuki darbe, emir komuta altında olsa köylere kadar kontrol olurdu demek istedim" savunmasını yaptı.⁴⁸

• KHK ile kapatılan *Dicle Haber Ajansı (DİHA)* muhabiri Nedim Türfent, tutuklu bulunduğu Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Covid-19 virüsü salgınına karşı tedbir alınmadığını ve kendilerine "yasak" denilerek kolonyaya verilmediğini söyledi.⁴⁹

18 Mart 2020

• Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) avukatları, cezaevinde bulunan müvekkil-leri gazeteciler Aziz Oruç, Nedim Türfent, Oğuz Usluer, Uğur Yılmaz, Ziya Ataman ve aktivist Patrick Kraicker için Covid-19 salgını nedeniyle "vahametine bakıldığında ve cezaevlerindeki hijyenik koşullar dikkate alındığında geri dönülmesi zor zararların ortaya çıkacağına" gerekçesiyle tahliye talebinde bulundu. Tutuklu gazeteciler Türfent ve Ataman Van Cezaevi'nde, Oruç Patnos Cezaevi'nde, Usluer Silivri Cezaevi'nde, Yılmaz Elazığ Cezaevi'nde, Kraicker ise Maltepe Cezaevi'nde bulunuyor.⁵⁰

19 Mart 2020

• Bartın'da *Halk ve Pusula*'nın imtiyaz sahibi Mustafa Ahmet Oktay ile Yazı İşleri Müdürü Eren Sarıkaya, Covid-19 salgını dolayısıyla "Bartın'da bir doktorun testleri pozitif çıktı" haberi nedeniyle "Halk arasında korku ve panik yaratmak" suçlamasıyla gözaltına alındı.⁵¹ Gazeteciler, ifadeleri aldıktan sonra serbest bırakıldı. Oktay, "Haberi Yazı İşleri Müdürümüz Eren Sarıkaya yayına verdi. Ben ofis dışında olduğum için sonradan gördüm. Zaten kısa süre sonra Valilik de haberi doğruladı. Resmi kaynaklardan önce haber yapılmayacağına ilişkin bize bir tebligat yapılmadı. Emniyette beş saate yakın kaldık. Sonra başsavcılıkta ifademizi verdik. Gerisi başsavcılığın takdirinde" dedi.⁵² CHP'li Barış Yarkadaş, "Gazetecilerin gözaltına alınması, 'Bir şeyler mi saklanıyor?' kuşkusunu artırır ve korona virüse karşı mücadeleye zarar verir. Bu vesileyle bir kez daha gazetecilik suç değildir diyelim ve 'Meslektaşlarımıza yönelik gözaltılara son verin' çağrısını yapalım"⁵³ tepkisini gösterdi.

• BTK, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nın "Oda TV isimli internet sitesi üzerinden genel yayın politikası olarak herhangi bir teyit ya da kaynak göstermeden halkı kin, nefret ve düşmanlığa tahrik ettiği, toplumda karışıklık çıkardığı, ülkenin huzur ve güvenliğini bozmaya çalıştığı değerlendirilen haber ve içerikler yayınladığı, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunmasını ihlal ettiği..." yönündeki başvurusuyla *Oda TV*'yi tümüyle erişime

⁴⁷ <https://www.evrensel.net/haber/399464/basin-ilan-kurumu-evrensele-ilan-kesmede-israr-ediyor>

⁴⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/gazeteci-dursunoglu-1000-tl-para-cezasıyla-tahliye-edildi/5330533.html>

⁴⁹ <http://mezopotamyaajansi22.com/search/content/view/89372?page=1&key=da09847ed7f708f9b2817e6efb50c51d>

⁵⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/mlsa-covid-19-nedeniyle-bes-gazeteci-icin-tahliye-talebinde-bulundu/>

⁵¹ <https://twitter.com/barisyarkadas/status/1240362790906466304>

⁵² <http://www.pusulagazetesi.com.tr/2-gazeteciye-corona-gozaltisi-141771-haberler.html>

⁵³ <https://twitter.com/barisyarkadas/status/1240367152714133504>

kapattı. CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, BTK'ya *Oda TV* hakkındaki başvurunun İçişleri Bakanlığı adına gönderildiği iddiasını paylaştı.⁵⁴

20 Mart 2020

- *CNN Türk* İstanbul'daki merkezinde 16 muhabir ve kameramana Covid-19 virüsü salgını sebebiyle binaya giriş izni verilmediği, bina dışındaki konteynırda çalışmaları, tuvalet ve yemek-hane ihtiyaçlarını karşılamaları istendiği iddia edildi. TGS'nin sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda “*CNN Türk*'te yedi muhabir ve dokuz kameraman birkaç metrekairelik alana sıkıştırıldı” iddia edildi.⁵⁵ *CNN Türk* yöneticilerinin habercilere “Sizin etkileşim alanınızı kısıtlıyoruz” denildiği öğrenildi. Sokakta haber takibindeki muhabirlere ise maske ve dezenfektasyon gibi koruyucu malzemelerin günlerce verilmediği öne sürüldü.⁵⁶

21 Mart 2020

- *Oda TV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan, haber müdürü Barış Terkoğlu ve muhabiri Hülya Kılınç'ın tutuklanmasının ardından *odav3.com* sitesine de erişim engeli getirildi. Bu karar ile *Oda TV* yedinci kez kapatıldı.⁵⁷ Haber sitesi, kurulduğu 2007 yılından bu yana yedinci kez kapatılmış oldu.⁵⁸

24 Mart 2020

- Elazığ Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutuklu gazeteci Uğur Yılmaz, ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde cezaevi koşullarının Covid-19 salgınına karşı önlem alınmadığını, kendilerine kolonya ve maske dağıtılmadığını söyledi.⁵⁹

28 Mart 2020

- *Yol TV*'nin *Twitter* hesabı bilinmeyen bir gerekçeyle geçici bir süreliğine askıya alındı. Kanal yönetimi, yeni geçici *Twitter* hesabıyla ilgili çağrı yaptı. Gazeteci Onur Toper, ana hesap yeniden açılıncaya değin ikinci bir hesabın kullanılacağını duyurdu.⁶⁰

30 Mart 2020

- Gazeteciler Murat Bayram, Mevlüt Oğuz ve Ferid Demirel'in kişisel hesapları ile müzik dergisi *Kovara Ziryab*'ın *Twitter* hesapları bilinmeyen bir gerekçeyle askıya alındı. Gazeteciler, sosyal medya hesaplarında Kürtçe haber ve içeriklerin yer aldığını bildirdi. Yaklaşık 10 gündür *Twitter* hesabına giriş yapamadığını söyleyen Oğuz, “Editörlüğünü üstlendiğim müzik dergisi *Ziryab*'a da bir süre erişim sağlayamadık. Nedenini tam olarak bilmiyorum ama kısıtlanan birçok hesabın ortak noktası Kürtçe paylaşımlar yapıyor olması” dedi. Bayram, *Twitter* hesabındaki tüm paylaşımların Kürtçe olduğunu belirterek, “Benim hesabım, *Ziryab* ve birkaç arkadaşımın *Twitter* hesaplarının erişime engellenmesinden hemen sonra kısıtlandı” diye konuştu. Hesabına 25 Mart'ta yeniden erişebildiğini belirten Demirel, *Bianet*'in Kürtçe haberlerini paylaştığı *Twitter* hesabının geçtiğimiz günlerde kısıtlandığını ve daha sonra açıldığını belirtti.⁶¹

31 Mart 2020

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, *Oda TV* Yazı İşleri Müdürü Barış Terkoğlu hakkında *Sabah* yazarı Hilal Kaplan'nın *Oda TV*'nin 5 Nisan 2019 tarihli “Kim bu yeni paralel Peli-kancılar” haberiyle ilgili 10 ay önceki başvurusu üzerine 16 Mart'ta soruşturma açtığı ortaya çıktı. Kaplan'ın haberde “itibarını zedeleyici, gerçek dışı ibareler ve iftira, kendisine ‘yeni paralel’ demek suretiyle terör örgütüne üye olmakla suçlayıcı ifadeler bulunduğu” gerekçesiyle suç duyurusunda bulunduğu belirtildi. Ancak Başsavcılık, Libya'da ölen MİT personeliyle ilgili haber

⁵⁴ <https://t24.com.tr/haber/oda-tv-bu-tespitlerle-kapatilmis-teyit-ya-da-kaynak-gostermeden-halki-tahrik-eden-haberler,867314>

⁵⁵ <http://www.diken.com.tr/iddia-cnn-turk-muhabir-ve-kameramanlari-corona-onlemi-olarak-konteynerde-calistiriliyor/>

⁵⁶ <https://www.gercekgundem.com/medya/167184/cnn-turk-hakinda-koronavirus-iddiasi-muhabir-ve-kameramanlara-skandal-uygulama>

⁵⁷ <https://www.habererk.com/gundem/oda-tv-nin-inatciligi-suana-kadar-7-kez-kapatildi-h125205.html>

⁵⁸ <https://odav4.com/odavnin-tekrar-tekrar-kapatilmasi-suctur-22032043.html>

⁵⁹ <https://t24.com.tr/haber/tutuklu-gazeteci-ugur-yilmaz-koronavirus-riski-altindayiz-onlem-adina-hicbir-imkan-saglanmiyor,868425>

⁶⁰ <https://t24.com.tr/haber/yol-tv-nin-twitter-hesabi-askiya-alindi,869381>

⁶¹ <https://t24.com.tr/haber/uc-gazeteci-nin-twitter-hesaplari-da-askiya-alindi,869618>

gerekçesiyle Terkoğlu'nun tutuklanması sonrasında bu başvuruyla ilgili soruşturma açtı. Terkoğlu'nun bu yeni soruşturma için 25 Mart'ta Silivri Cezaevi'nde yazılı ifadesinin alındığı bildirildi.⁶²

• Gazeteci Nurcan Baysal, Covid-19 salgınıyla ilgili sosyal medya paylaşımları ve *Ahval*'de yayımlanan iki yazısı nedeniyle “halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve tehdit” suçlamalarıyla savcılığa çağırıldı. Baysal, “Normalde dün gözaltında kalmam gerekiyormuş ama korona virüsünden dolayı alınmadım. Bugün yeniden gelmem gerektiğini söyledi. Bu yazılar daha çok Diyarbakır'daki korona virüsü tedbirlerine ilişkin yazılardı. Gerekli önlemlerin ne kadar alınıp alınmadığına ilişkin yazılardı ve tabii ki bir yurttaş olarak, bir gazeteci ve insan hakları savunucusu olarak, anayasanın bana vermiş olduğu hakları kullanarak, halkı ve ilgili kurumları bilgilendirmeye yönelik bu paylaşımları yapmış durumdayım. Benim tavsiyem, hükümet keşke bizlerle, yani gazetecilerle ve insan hakları savunucularıyla uğraşmak yerine, bu enerjisini korona virüsüyle mücadeleye verse” açıklaması yaptı. Baysal⁶³, savcılıktan sonra sevk edildiği nöbetçi mahkeme kararıyla serbest bırakıldı.⁶⁴

• *Independent Türkçe* yazarı Hakan Gülseven gözaltına alındı.⁶⁵ Gülseven, *Twitter* paylaşımıyla “Terörle mücadele polisleri geldi, ‘Zırnık Yok’ nedeniyle gözaltına alınıyorum. Sanırım oradan savcılığa. İşte demokrasi!” ifadelerini kullandı.⁶⁶ Gülseven önceki *Twitter* paylaşımında, ‘Zırnık Yok’ diye Covid-19 salgını nedeniyle bağış kampanyası başlatılmasına tepki göstermişti. Bunun üzerine Gülseven hakkında “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek ve aşağılamak” suçlamasıyla işlem yapıldığı bildirildi. Gülseven ifadesinin ardından serbest bırakıldı.⁶⁷

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

3 Mart 2020

• İstanbul Valiliği, 1-10 Mart arasında yapılması planlanan “Savaşa Hayır” miting ve etkinliklerini “provokatif olayların yaşanabileceği” gerekçesiyle yasakladı. Açıklamada, “Suriye’de şehitlerimiz ve gazilerimizin olduğu böylesi hassas bir dönemde askeri operasyonları eleştirmeye veya bu operasyonların sonlandırılması amacıyla kamuoyu oluşturmaya yönelik toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, stant açma, imza toplama, bildiri, broşür dağıtma vb. etkinlikler 10 gün süreyle yasaklanmıştır” denildi.⁶⁸

5 Mart 2020

• İzmir Valiliği, Atatürkçü Düşünce Derneği (ADD) İzmir Şubesi’nin İdlib şehitlerini anmak amacıyla yapacağı basın açıklamasına izin vermedi. ADD üyeleri, Cumhuriyet Meydanı’ndaki Atatürk anıtına karanfil bırakarak alandan ayrıldı.⁶⁹

• Mersin Valiliği, ADD Mersin Şubesi’nin İdlib şehitleriyle ilgili anma etkinliğine “48 saat öncesinden müracaat edilmediği” gerekçesiyle izin vermedi. Şube Başkanı Avukat Adnan Gündoğdu, “Bugün burada yapacağımız herhangi bir etkinlik idari makamların kararına aykırılık teşkil edeceğinden bir hukukçu olarak böyle bir eylemi yapmaktan yana değilim elbette. Ama bu karar yüreğimizi yaraladı” dedi. CHP Mersin İl Başkanı Adil Aktay da “Toplanmamızın nedeni şehitlerimizin anısına Atatürk büstüne karanfil bırakmaktı. Ama engellendi” diye konuştu.⁷⁰

• Muğla Valiliği, ADD Muğla Şubesi’nin anma etkinliğine izin vermedi. Şube Başkanı Cüneyt Erkmen Özbayır, “Bizden iki gün önce gençler Kötekli’de araçlı bir konvoy yapıldı. Kurşunlu

⁶² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/terkoglu-silivride-pelikancilar-sorusturmasi-1730387>

⁶³ <http://susma24.com/gazeteci-nurcan-baysal-da-korona-sorusturmasi-gecirdi/>

⁶⁴ <http://susma24.com/gazeteci-nurcan-baysal-da-korona-sorusturmasi-gecirdi/>

⁶⁵ <https://www.gercekgundem.com/medya/169737/zirnuk-yok-diyen-gazeteci-hakan-gulseven-gozaltina-alindi>

⁶⁶ <https://twitter.com/gulsevenhakan/status/1244977138010333184?s=20>

⁶⁷ <https://twitter.com/gulsevenhakan/status/1245014915884220416?s=20>

⁶⁸ <https://www.evrensel.net/haber/398618/istanbulda-savasa-hayir-miting-ve-etkinliklerine-yasaklama>

⁶⁹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/addnin-idlib-sehitlerini-anma-programina-valilik-engeli-1725295>

⁷⁰ <http://www.mersinimecehaber.com/mersin/valilikten-izin-cikmadi-add-alana-alinmadi-h28517.html>

Meydanı'nda şehitler için lokma döküldü. Fakat Atatürkçü Düşünce Derneği'ne izin verilmedi. Dernek binamız dahil her tarafımız polisle çevrildi" dedi.⁷¹

8 Mart 2020

• İstanbul Valiliği'nin, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Taksim'de izin verilmeyeceğini açıkladığı Feminist Gece Yürüyüşü'ne katılan 34 kadın gözaltına alındı. Valilik açıklamasında, "Taksim Meydanı ve İstiklal Caddesi'nin 2911 Sayılı Kanun çerçevesinde ilan edilen alanlar içerisinde olmaması" gerekçe gösterildi. Gözaltına alınan kadınlar, ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı. Bu durumu protesto etmek amaçlı Karaköy'de yapılan açıklamada, "Savaşı besleyen, hayatlarımızın her alanında erkek şiddetini, sömürüyü ve milliyetçiliği destekleyen patriyarkal sisteme artık yeter diyoruz. Güvenli ve ücretsiz kürtaj, devlet hastanelerinde ya yapılmıyor ya da erkekten onay bekleniyor. Bedenimizle ilgili kararlar bizim!" denildi.⁷²

9 Mart 2020

• Ankara 46. Asliye Ceza Mahkemesi, K.D isimli bir şahsın 2018 yılında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, "Al seçim senin olsun iblis" ifadesi ile "Cumhurbaşkanı'na hakaret" gerekçesiyle açılan davada, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçundan değil, 125. maddedeki "hakaret" suçundan beş ay hapis cezası verdi. "16 Nisan 2017'deki referandumdan sonra cumhurbaşkanının tarafsızlığının hukuken ortadan kalktığına" işaret eden mahkeme yargıcı, kararın gerekçesinde, "sanığın Erdoğan'a Cumhurbaşkanlığı sıfatıyla yaptığı icraatlarından dolayı değil, siyasi bir kişilik, parti başkanı olarak gerçekleştirdiği eylemler nedeniyle hakaret suçunu işlediğini" kaydetti.⁷³

10 Mart 2020

• Berna Laçın "Hayal Satıcısı" oyunu Samsun'da ikinci kez engellendikten sonra Ordu'da da yasaklandı. MHP Milletvekili Cemal Enginyurt'un, *Twitter*'da "Hükümete hakaret eden Laçın, Ordu'da ağır lanıyor. Ordu'yu AKP mi, CHP mi yönetiyor şaşırıdık" paylaşımı sonrasında valilikçe "teknik nedenler" gerekçe gösterilerek oyun engellendi. CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili Seyit Torun ise, "Ordu Barosu, yaklaşık iki ay önce 'Hayal Satıcısı' adlı oyunu sergilemek isteğiyle valiliğe başvurup salon istemiştir. Ordu Kültür Müdürlüğü Ordu Kültür ve Sanat Merkezi'nin büyük salonunun uygun olduğunu bildirmiş ve gerekli prosedürler tamamlanarak bilet satışları gerçekleşmiştir. Oyunun sergilenmesine bir gün kala, salonun ışıklarının arızalandığı bildirilmiş ve salon iptal edilmiştir. Buna inanmak mümkün değil" açıklaması yaptı. Torun, "Ordu bir kültür sanat, tiyatro, basın ve edebiyat şehridir. Yasakçı zihniyet bu alanlardaki tarihine baksınlar. Sudan gerekçelerle oyun yasaklamak, oyun iptal etmek Ordu'ya hakarettir. Oyun yasaklayanlar da kitap yakanlar da tarihin çöplüğüne gitti. Herkes bunu bilsin" tepkisini gösterdi.⁷⁴

11 Mart 2020

• Ankara 14. Asliye Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçeyle CHP'nin eski Mersin Milletvekili Fikri Sağlar'a 10 ay hapis cezası verdi. Sağlar'ın avukatı Erdal Işık, "Cumhurbaşkanı'na FETÖ'cü dediği için müvekkilimiz Sağlar'a Ankara 14. Ceza Mahkemesi hapis cezası verdi. Muhalefete yönelik düşünce ve ifade özgürlüğünü yok sayan hukuksuz karara karşı mücadelemiz sürecektir" tepkisini gösterdi.⁷⁵ Sağlar, CHP PM üyesi iken "15 Temmuz'da Erdoğan hain FETÖ darbesini bize anlatıyor. Halkın kendisini kurtardığını, büyük kahramanlık yaptığını, liderliğinin bu şekilde tescil edildiğini bize söylemeye çalışıyor. Bu arada da binlerce insanı işinden, aşından FETÖ'cü diye çıkarıyor. FETÖ'yü Türkiye'ye getiren ve iktidar eden Erdoğan. O zaman bir numaralı FETÖ'cü Erdoğan'dan hesap sormamız gerekiyor. Asıl yapmamız gereken bu" demişti.⁷⁶

⁷¹ <https://www.hamlegazetesi.com.tr/2020/03/05/sehitleri-anmak-isteyen-addye-valilik-engeli/>

⁷² <https://www.evrensel.net/haber/398977/8-mart-feminist-gece-yuruyusu-kadınlar-yasaga-ragmen-yurudu>

⁷³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/mahkemeden-cumhurbaskanina-hakaret-davasinda-emsal-karar-hakaret-genel-baskana-1725966>

⁷⁴ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/mhpli-vekil-hedef-gosterdi-berna-lacine-sansur-geldi/>

⁷⁵ <https://t24.com.tr/haber/eski-chp-milletvekili-fikri-saglar-a-cumhurbaskanina-hakaretten-hapis-cezasi,865796>

⁷⁶ <https://www.birgun.net/haber/fikri-saglar-a-erdogan-a-hakaretten-hapis-cezasi-291266>

• Halkın Hukuk Bürosu, *Grup Yorum* üyeleri Helin Bölek ve İbrahim Gökçek'in kaldığı İstanbul Sarıyer Küçük Armutlu'daki Direniş Evi'ne baskın yapıldığını duyurdu. Bölek ve Gökçek'e refakat eden Yurdağül Şimşek, Erdinç Aslan, Ayhan Gün, gözaltına alındı.⁷⁷ Halkın Hukuk Bürosu, "Arkadaşlarımız Helin ve İbrahim İstanbul Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde" bilgisini paylaştı.⁷⁸

12 Mart 2020

• Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesi, LGBTİ+ Onur Yürüyüşü gerekçesiyle "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılmak" ve "ihtara rağmen kendiliğinden dağılmamak" suçlamasıyla 18 öğrenci ve bir akademisyen⁷⁹ hakkındaki davada, sert müdahalede bulundukları için polisler aleyhine suç duyurusunda bulunulması talebini reddetti. Mahkeme, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nden gösteriyle ilgili gönderilmiş görüntü yerine ham ve montajsız şekilde yeniden görüntü istenmesine ve bilirkişi heyetine iletilmesine karar verdi. Mahkeme, görevli polisleri bilirkişi raporundan sonra dinleme kararı alarak, yürüyüşe katılanlarca yapılan suç duyurusunu talebini kabul etmedi. Duruşmayı ABD, Almanya, Belçika, Hollanda, İspanya, Kanada ve Yeni Zelanda Büyükelçilikleri ile Uluslararası Af Örgütü ve Kaos GL Derneği izledi. Dava, 10 Temmuz'a erteleği.⁸⁰

• Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla İnsan Hakları Derneği (İHD) MYK üyesi avukat Raci Bilici'ye altı yıl üç ay hapis cezası verdi. Bilici, savunmasında suçlandığı DTK etkinliğiyle ilgili "Bir hak ihlalleri savunucusu olarak hak ihlalleri yaşanmaması için gerekli yetkililer ve siyasi iktidarla görüşürüz. İnsan hakları savunucusu ve sivil toplum örgütü temsilcisi olarak Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği'nin (GÖÇ-DER) davetiyesi üzerine 'Göç Konferansı'na katıldım" açıklamaları yaptı. Ancak Mahkeme, Bilici'nin mahkumiyetine karar verdi.⁸¹

14 Mart 2020

• Farklı illerde Şanlıurfa, Diyarbakır ve Şırnak'ta dokuz avukatın önceki gün gözaltına alınması protesto edildi. Ankara Adliyesi önünde "Savunmayı Savunuyoruz" pankartı açıldı ancak Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Ankara Şube Başkanı Avukat Şevin Kaya'nın açıklamasına polis sert bir şekilde müdahale etti. Bu polis müdahalesi ardından altı avukat darp raporu almak için hastaneye gitti ve suç duyurusunda bulundu. İstanbul'da ise meslek örgütleri, Çağlayan'daki İstanbul Adalet Sarayı önünde toplandı. ÖHD İstanbul Şubesi Başkanı Avukat Arzu Kayaoğlu, Şanlıurfa'da yedi, Diyarbakır'da beş, Şırnak'ta ise bir avukatın ev ve bürolarında arama yapılarak gözaltı işlemi uygulandığı bilgisini verdi. Mardin Barosu da, "Her gün adliye koridorlarında duruşma bekleyen ve vakitlerinin neredeyse tamamını adliyede geçiren avukatların ifadeye çağrılmak yerine, kriminal bir operasyon havası verilerek sabahın erken saatlerinde baskın şeklinde gözaltına alınmalarını kabul edilemez buluyoruz. Haklarında gözaltı kararı olduğu ifade edilen meslektaşlarımız hakkında da gözaltı kararları geri alınmalıdır" açıklaması yaptı.⁸²

20 Mart 2020

• Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu, Gebze Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başvurusuyla Buket Uzuner'in *Aydın En Çıplak Günü* kitabının 18 yaşından küçüklerin maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacak nitelikte olduğu ve sınırlamalara tabi olmasına oybirliği ile karar verdi. Uzuner, "1986'da yayımlanmış ve 19 baskı yapmış, 34 yıldır binlerce kişinin okuduğu Aydın En Çıplak Günü'nün 34 yıl sonra aniden 'ahlaka aykırı' olduğuna karar vermek, sansürlemek -eğer haber doğrusya- gerçeküstü bir durum gibi görünüyor bana. Karantina Günleri'nde herkes can derdindeyken acaba sürrealist bir sanat

⁷⁷ <https://www.gercekgundem.com/guncel/164138/olum-orucundaki-grup-yorum-uyelerinin-evine-baskin-gokcek-ile-bolekin-nerede-oldugu-bilinmiyor>

⁷⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/olum-orucundaki-grup-yorum-uyeleri-zorla-hastaneye-goturuldu-5673292/>

⁷⁹ <https://www.sessizkalma.org/defender/odtu-lgbti-dayanismasi/>

⁸⁰ <https://yesilgazete.org/blog/2020/03/12/odtu-onur-yuruyusu-davasi-polis-siddetini-gosteren-kayitlar-eksik/>

⁸¹ <https://www.evrensel.net/haber/399263/insan-haklari-savunucusu-ve-ihd-myk-uyesi-raci-biliciye-hapis-cezası>

⁸² <https://www.birgun.net/haber/iktidardan-savunmaya-dusman-ceza-hukuku-291737>

şakası mı yapılmıştır? Ben hayatım boyunca şöyle düşünmüşümdür: Kitaplar insanların ahlakını bozmaz, ahlak; tecavüzcü, hırsız ve katillerin cezasız kalmasıyla bozulur” tepkisini gösterdi.⁸³

21 Mart 2020

• Vodafone’a bağlı Comdata Group Türkiye çağrı merkezinin müşteri hizmetleri çalışanı Ferhat Ceylan, Covid-19 salgını sebebiyle *Twitter*’daki “Hiçbir şey olmamış gibi bir de tarife satmamız bekleniyor. Bırakın da evimizde kalalım” paylaşımı gerekçe gösterilerek işten çıkarıldı. Ceylan, paylaşımını yaptıktan sonra kaldırması için kendisi ve ailesine baskı yapıldığını ve birkaç saat sonra işten çıkarıldığını duyurdu. Ceylan, *İşkur*’un altı aylık işbaşı eğitimini tamamlayıp yaklaşık iki aydır mesai yapmakta olduğunu belirtti. Comdata ise, Ceylan’ın işten çıkarılmadığı ve “eğitim programı kapsamında” olduğunu açıkladı.⁸⁴

25 Mart 2020

• Avukat İsrail Kumbasar, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’ye hakaret ettiği gerekçeyle gittiği semt pazarında beş-altı kişilik grubun fiziki saldırısına uğradı. Kumbasar, saldırıya uğramasıyla çektiği fotoğrafını *Facebook* hesabından yayınladı. MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay da, Kumbasar’ın fotoğrafını *Twitter*’da “Bu yakışıklı(!)kim? Şerefsizlik testi pozitif çıkmış diyorlar”⁸⁵ ifadesiyle paylaştı. Bu paylaşımına Sözcü yazarı Nevşin Mengü, “Paylaşımı yapan bir milletvekili! Diyecek söz bulamıyorum”⁸⁶ ifadeleriyle tepki gösterdi. Akçay ise, “Tabii ki söz bulamazsınız, liderimize ve partimize yönelik bunca çirkef saldırılara bugüne kadar bir karşı sözünüzü duymadık. Yoksa bu adi mahluk sizin iç sesiniz midir?”⁸⁷ ifadeleriyle cevap verdi.⁸⁸

• Van Valiliği, kentte her türlü eylem ve etkinlik yasağını 15 gün süreyle uzattı. Van’da 21 Kasım 2016’dan beri yürüyüş, toplantı, basın açıklaması, oturma eylemi ve stant açma gibi etkinliklere yönelik yasak kararı 15 günlük aralıklarla uzatılıyor.⁸⁹

26 Mart 2020

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında *Twitter*’da Sincan Cezaevi’ndeki Arif Yıldırım’ın Covid-19 teşhisiyle serviste yattığını kamuoyuna bildirdiği için soruşturma başlattı. Gergerlioğlu, “Savcılık gerçeği örtme telaşında ama! Sincan’da mahpus Arif Yıldırım. 70 yaşında C-9 koğuşundan alınmış. Bilkent Şehir Hastanesi Onkoloji Bölümü’nde şu an karantinada. Ayrıca L2’deki Revir görevlisi Abuzer isimli kişide de çıkmış. Ayrıca L2’de dört tane İKM’de belirti var”⁹⁰ tepkisini gösterdi.⁹¹

27 Mart 2020

• Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü’nün, Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü öğrencisi Mahmut Demir’in protesto eylemine katıldığı için öğrenim kredisinin kesildiğini bildirdi. Tebligatta “Öğrenim hakkını engelleyici eylem katıldığınız için öğrenim krediniz Ankara Valiliği’nin yazısına istinaden Nisan ayı itibarıyla kesilecektir” ifadeleri yer aldı. Öğrenci ise, “İnsanlar korona virüsü salgını nedeniyle maddi sıkıntıya düşerken, ekonomik krize karşı yaptığım eylem için bursum kesildi” tepkisini gösterdi.⁹²

• Hakkari Valiliği, miting, oturma eylemi, gösteri yürüyüşleri, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklaması ve stant açma gibi etkinlikleri 15 gün süreyle yasakladı.⁹³

29 Mart 2020

⁸³ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/buket-uzunerin-kitabina-sansur-1728496>

⁸⁴ <https://haber.sol.org.tr/emek-sermaye/cagri-merkezinde-sagliksiz-kosullari-teshir-eden-calisinin-isten-cikarilmasina-tepki>

⁸⁵ https://twitter.com/erkanakcay45/status/1242502440798294016?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1242502440798294016%7Ctwgr%5E&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.evrensel.net%2Fhaber%2F400368%2Fmhp-grup-baskanvekili-erkan-akcay-avukat-israfil-kumbasara-saldiri-yi-savundu

⁸⁶ <https://twitter.com/nevsinmengü/status/1242520940120018944>

⁸⁷ <https://twitter.com/erkanakcay45/status/1242526159662874624>

⁸⁸ <https://www.evrensel.net/haber/400368/mhp-grup-baskanvekili-erkan-akcay-avukat-israfil-kumbasara-saldiri-yi-savundu>

⁸⁹ <https://ilerihaber.org/icerik/vanda-15-gunluk-eylem-ve-etkinlik-yasagi-110939.html>

⁹⁰ <https://twitter.com/gergerliogluof/status/1242858686919344129>

⁹¹ <http://susma24.com/korona-testi-pozitif-cikan-tutuklu-ile-ilgili-paylasima-sorusturma/>

⁹² <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/korona-gunlerinde-bursu-kesildi-1729816>

⁹³ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/hakkari-de-gosteri-ve-yuruyuslere-gecici-yasak-1147986.html>

• Tır şoförü Malik Baran Yılmaz, Cumhurbaşkanlığı Hükümeti'nin aldığı ekonomik tedbirleri eleştirdiği ve sokağa çıkmak zorunda olduğunu söylediği görüntü paylaşımı nedeniyle “kanuna uymamaya teşvik” suçlamasıyla Hatay’da gözaltına alındı. Yılmaz, savcılıkça ifadesi alındıktan sonra nöbetçi sulh ceza hakimliğince haftada bir gün karakolda imza atması ve yurtdışına çıkış yasağı ile serbest bırakıldı. Yılmaz, “Emekli, memur ve zengin değilim. İşçiyim, tır şoförüym. Çalışmam ekmek yok. Ha senin lafınla açlıktan ölmüşüm, ha virüsten ölmüşüm. Ama beni bu virüs öldürmez, beni senin bu düzenin öldürür” tepkisini paylaşımında dile getirmişti.⁹⁴ Hatay Barosu Başkanı Ekrem Dönmez ise, “Soruşturma sürecini ve davaya dönüşmesi halinde davanın takipçisi olacağız”⁹⁵ dedi.⁹⁶ CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır da “İktidar, virüsle mücadele edeceğine, görmezden geldiği gerçekleri dile getirenlerle mücadele etmeye devam ediyor” tepkisini gösterdi.⁹⁷

30 Mart 2020

• Mardin Tabip Odası (MTO) Başkanı Osman Sağlam, *MA* ve *Gazete Duvar*’a Covid-19 salgınıyla ilgili verdiği demeçler nedeniyle Mardin İl Emniyet Müdürlüğü’nde ifade vermeye çağrıldı. Sağlam’a, *MA* muhabiri Ahmet Kanbal ile *Gazete Duvar* muhabiri Vecdi Erbay’ı nereden tanıdığı sorulduğu bildirildi. Mardin İl Sağlık Müdürlüğü’nün şikayetiyle Sağlam hakkında “Halkı korku ve paniğe sevk etme” iddiasıyla soruşturma başlatıldı.⁹⁸

• İstanbul Modern Müzesi’nin çağrısıyla Covid-19 salgını nedeniyle evde kalan çocuklar için pencereye gökkuşağı asma aktivitesi, *Yeni Akit*’te “Bu kez hedefte çocuklar var! LGBTİ’li sapkınlar harekete geçti”⁹⁹ haberinin yayınlanmasıyla hedef gösterildi. Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından velilere gönderilen bir mesajla bu yapılmaması için velilere uyarı yapıldı. Datça İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ise, “Bu bir LGBTİ projesidir. Gökkuşağı onların sembolüdür. Mayıs ayında yapacakları onur yürüyüşünün bir ön hazırlığıdır. Bu mesajı yayıp uyaralım. Öğretmenlerimiz ve çocuklarımız bu projenin parçası olmasın. LGBTİ sapıklarına destek vermeyelim” mesajını paylaştı.¹⁰⁰

31 Mart 2020

• Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencisi Ata Egemen Çakıl, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın başlattığı Milli Dayanışma Kampanyası’nı “Canlı yayına çıkararak kendilerini cumhurbaşkanı olarak tanıtan ve para isteyen şahıslara inanmayın” ifadeleriyle eleştirdiği için gözaltına alındı.¹⁰¹ “Gözaltındayım nezarete götürüyorlar” paylaşımıyla gözaltında olduğunu duyuran Çakıl, savcılığa ifade vermesi ardından serbest bırakıldı.¹⁰²

• İzmir Tabip Odası, ATV’deki “Müge Anlı ile Tatlı Sert” programını *RTÜK*’e şikayet etti. Şikayette, “30 Mart’ta, ATV’de ‘Müge Anlı ile Tatlı Sert’ adlı programda, yayıncılık ilkelerine aykırı, sorumluluk duygusundan ve bilimsel bilgiden uzak, kişisel ihtiraslar içeren, sağlık çalışanlarını kötüleyen ve küçük düşürücü ifadelerle yer verilmiştir. Müge Anlı, başvurduğu sağlık kuruluşundan hizmet alamadığını iddia ederek, ‘iğne yapmayı kabul etmiyorlar, ölsek kalsak hastaneye kabul etmiyorlar, beni korumak gibi bir düşünceleri yok, beni istemiyorlar hastanede, ben de sizi istemiyorum, tavırları yanlış, inşallah sen de migren ağrısı çekersin, çeken bilir, ben bunları yaşıyorum, halk bilmem neler yaşıyor, yumuşatacak bir şey yok, kapatsınlar o zaman hastaneyi’ gibi ifadelerle yer vermiştir” ifadeleri yer aldı.¹⁰³

⁹⁴ <https://tele1.com.tr/beni-bu-duzeniniz-oldurur-diyen-tur-soforu-gozaltina-alindi-146126/>

⁹⁵ <https://twitter.com/AvEkremDonmez/status/1244316052751814656>

⁹⁶ <https://sozgazetesi.com.tr/2020/03/29/tir-soforu-serbest-birakildi/>

⁹⁷ <https://twitter.com/alimahir/status/1244283520182292480?s=08>

⁹⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/03/28/mardin-tabip-odasi-esbaskanina-korona-sorusturmasi/>

⁹⁹ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/bu-kez-hedefte-cocuklar-var-lgbtli-sapkinlar-harekete-gecti-1150120.html>

¹⁰⁰ <https://www.kaosgl.org/haber/akit-ten-cocuklarin-gokkusagina-saldiri>

¹⁰¹ <https://twitter.com/ataegemenc/status/1244689243328450563?s=20>

¹⁰² <https://t24.com.tr/haber/biz-bize-yeteriz-kampanyasini-elistiren-universite-ogrencisi-gozaltina-alindi,869845>

¹⁰³ <https://gazeteyenigun.com.tr/izmir-tabip-odasi-muge-anli-yi-rtuk-e-sikayet-etti/86281>

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

11 Mart 2020

• TBMM Genel Kurulu’nda yapılan oylamada, CHP kontenjanı kapsamındaki yeni RTÜK üyesi olarak AKP ve MHP’nin oylarıyla CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun basın danışmanı Okan Konuralp seçildi. Yasa uyarınca CHP seçimde iki aday göstermişti. Ancak CHP’nin RTÜK üyeliğine yeniden seçmeyi hedeflediğini açıkladığı Faruk Bildirici 133 oyu muhalefet ve-killlerinden aldı. Konuralp iktidar cephesince 274 oy verilmesiyle seçildi.¹⁰⁴ Bildirici, “RTÜK’te bulunduğum üç buçuk ay içerisinde liyakatsizliğin, partizanlığın, hukuksuzluğun, kamu kaynaklarına göz koymanın ve dost ahabap ilişkilerinin kurumu getirdiği noktayı gördüm. İşlevsiz hale getirilmiş kurumun etkin hale gelmesini ve şeffaflığını sağlamaya çalıştım. Yanlışlık ve hukuksuzluklara gözümü kapamadım. Başkanın birden çok yerden maaş almasına ve şaibeli işlemlerine karşı çıktım. Bunun üzerine RTÜK Başkanı, aleyhimde asılsız haberler yaptırarak itibar suikastına girişti. Sonra da her daim yanında olan parmaklarla üyeliğimi düşürdü. Ama TÜRKİYE’den istifa ederek mücadelem haklılığını kabul etmek zorunda kaldı. TBMM’de bugün yapılan seçimde beni yeniden aday göstererek RTÜK’teki mücadelem sahip çıkan CHP’ye teşekkür ederim. Yeni üye seçilen Okan Konuralp’e de başarılar dilerim. Görevini yapmış olmanın gönül rahatlığı içindeyim. Üç ayrı dava açtım. Hukuksuzluklara ve çağdışı işlemlere her zaman olduğu gibi itiraz etmeye, mücadeleye devam edeceğim” açıklaması yaptı.¹⁰⁵

• RTÜK, *Halk TV* hakkında “program konuğu eski politikacı Yaşar Okuyan’ın 24 Şubat’ta canlı yayınında şehit olmuş MİT mensuplarının kimliklerini ifşa etmesi” sebebiyle 6112 sayılı kanunun 8. maddesindeki “Yayın hizmetleri.... Hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz” hükmü gerekçesiyle üst sınırdan idari para cezası müeyyidesi uygulanmasına karar verdi.¹⁰⁶

17 Mart 2020

• Kuala Lumpur’da yapılan Asya Pasifik Yayıncılar Birliği toplantısına katılması kararlaştırılan üç RTÜK üyesinden Ebubekir Şahin (AKP) ve İlhan Taşçı (CHP) Covid-19 salgını nedeniyle programlarını iptal ederken Malezya’ya giden üçüncü üye Taha Yücel’in (AKP) dönüşündeki Üst Kurul toplantılara katılımı, karantina kuralları nedeniyle AKP, MHP, HDP ve CHP’li üyelerin oylarıyla engellendi. Ancak Yücel’in çalışma saatleri içinde hiçbir önlem almadan kurumdaki birçok bölümü ziyaret ettiği öğrenildi.¹⁰⁷

21 Mart 2020

• RTÜK İstanbul Bölge Temsilciliği personeli Niyazi Balcıoğlu’nun sendikalı olması dolayısıyla Diyarbakır Bölge Temsilciliği’ne “hizmet gereği” görevlendirildiği bildirildi. KESK’e bağlı Haber-Sen, RTÜK personeli Balcıoğlu’nun 32 yıldır görevlerini layıkıyla yerine getirdiğini ifade ederek “RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’e kendi sözleri ile bu durumu ifade ediyoruz: ‘RTÜK çalışanlarını göz ardı eden, insan kaynaklarını önemsemeyen bir RTÜK yönetiminin istenilen başarıyı yakalayamayacağı artık tartışmasız bir gerçektir.’ Sendikamızın üyesi Balcıoğlu’na yapılan bu işlem sürgündür ve tüm RTÜK çalışanlarına bir gözdağı niteliğindedir. RTÜK yönetimi, insanlık suçu olan sürgün uygulamasından derhal vazgeçmelidir. Karar, geri çekilmelidir” açıklaması yaptı.¹⁰⁸

23 Mart 2020

• RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, gazeteci Can Ataklı’nın *Tele 1*’de uzaktan eğitimle ilgili “Milyonlarca öğrenciye rol model olarak türbanlı öğretmeni vermek çok yanlış. Bu kadar facia bir şey olamaz” sözleri üzerine cezai işlem yapılacağını açıkladı. Şahin, *Twitter* aracılığıyla

¹⁰⁴ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/chpnin-yeni-rtuk-uyesi-belli-oldu-271550h.htm>

¹⁰⁵ <https://twitter.com/farukbildirici/status/1237756765367828481>

¹⁰⁶ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-ten-halk-tv-ye-mit-cezasi-291402>

¹⁰⁷ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-te-kisiye-ozel-karantina-292084>

¹⁰⁸ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-te-33-yillik-personele-surgun-292607>

“Özgürlükleri savunduğunu iddia eden ama özgürlükleri hiçe sayarak kendi tek tip modellerini topluma dayatma arzusunda olanların vatandaşlarımızı ayarıştırma yarışından geri durmadıklarını bugün de milletçe hep beraber görmekteyiz.¹⁰⁹ Bunun son örneğini *Tele 1*’de gördük. Can Ataklı’nın ayrımcılık içeren ifadelerini kabul edemeyiz. Bu nedenle *Tele 1* hakkında inceleme başlattık. Başkan olarak tavrım, ilk Üst Kurul toplantısında gündeme alınması ve en üst limitten cezanın verilmesidir” dedi.^{110, 111}

• RTÜK üyesi İlhan Taşçı, Covid-19 salgını nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı’nın (MEB) uzaktan eğitim dersleri verdiği EBA TV’de “Kilometre Taşları Menderes” animasyon belgeseli izletilmesine tepki gösterdi. Taşçı, “TRT, EBA TV’nin ortaokul öğrencilerine eski Başbakan Menderes’in idam görüntülerinin izletilmesi açıkça suçtur. Bu suç, TRT Genel Müdürü başta olmak üzere yayında sorumluluğu bulunan herkesi bağlar. TRT’nin çocukların sırf ders için ekran başına geçtiği ders arasına “propaganda” iliştilmesi RTÜK Yasası’nın sekizinci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan suç ile birebir örtüşmektedir. Bu yayının çocukların zihinsel gelişimine zarar vereceği açıktır. RTÜK Yasası “Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde, çocuk ve gençlerin zihinsel gelişimine zarar verebilecek türde” yayınların ekranlarda yer alamayacağını hüküm altına almaktadır. TRT’nin yayını ise yasanın bu hükmünün açıkça ihlal edilmesidir” dedi.¹¹²

25 Mart 2020

• RTÜK, Covid-19 salgınıyla ilgili yayınlarında yasayı ihlal ettikleri iddiasıyla *Tele1*, *Halk TV* ve *Habertürk*’e yaptırım kararı aldı. *Halk TV*’de Ayşenur Arslan’ın sunduğu “Medya Mahallesi”nde “üçüncü havalimanı nedeniyle salgından Erdoğan’ın sorumlu olduğu” ve “salgından AK Parti seçmeninin etkilendiği” iddiaları, “ayrımcılık” ile “gerçeklik ve doğruluk ilkelerini ihlal” olarak değerlendirildi. *Halk TV*’ye üst limitten idari yaptırım kararı alındı. *Halk TV*’de “Günaydın Türkiye” programında korku ve panik havası oluşturulduğu da öne sürüldü. RTÜK, *Tele 1*’deki “Kulis” ve *Habertürk*’teki “Para Gündem” programlarında, salgınla ilgili “hiçbir otorite tarafından teyit edilmemiş bilgilerin gerçeklik ve doğruluk ilkelerine aykırı bir şekilde izleyiciye aktarılması” nedeniyle yaptırım uygulanmasına karar verdi. RTÜK, Can Ataklı’nın uzaktan eğitimdeki başörtülü öğretmenle ilgili sözlerini “Yayın hizmetleri... İrk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturamaz” ilkesine aykırı bulunarak, *Tele1*’e en üst limitten idari yaptırım ve beş kez program durdurma cezası verdi. Ayrıca Ataklı’nın Harp Okulu’ndaki bir töreni yorumlarken “yanlış bilgiler vererek, argo sözcükler kullanmak suretiyle rütbeli askerleri ve kurumları eleştiri sınırları ötesinde aşağılayan ifadeler” kullandığı da iddia edildi.¹¹³

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

1 Mart 2020

• Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Ankara’da *Sputnik Türkiye* çalışanı üç gazeteci hakkında evlerine eş zamanlı saldırı girişimi yaşandıktan sonra gazetecilerle ilgili gözetli işlemi uygulanması üzerine Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’yla görüştü ve Türkiye’nin gazetecilerin güvenliğini sağlamasını istedi.¹¹⁴ *Sputnik* ve *Russia Today* (RT) Genel Yayın Yönetmeni Margarita Simonyan da, yaşananlara, “Ankara’daki üç çalışanımızın evlerini (!) şu an kimlikleri bilinmeyen tipler basmış, tehditler savurmuş, Ruslara çalıştıklarından dolayı kendilerine vatan hainleri demişler. Saldırganların çok göz önünde olmayan bu çalışanlarımızın ev adreslerini nasıl olup da ellerine geçirdiklerini de sormak isterim” tepkisini gösterdi.¹¹⁵ Rusya Dışişleri Bakanlığı, “Sputnik’in Türkiye birimi çalışanlarına yapılan saldırı ve çalışanların gözetli alınması gazetecilik haklarının en

¹⁰⁹ <https://twitter.com/ebekirsahin/status/1242101110816604163>

¹¹⁰ <https://twitter.com/ebekirsahin/status/1242101327183962112>

¹¹¹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rduk-tele-1-hakkinda-inceleme-baslatti/1776249>

¹¹² <https://tele1.com.tr/eba-tv-frekans-ders-menderes-144227/>

¹¹³ <https://www.aa.com.tr/tr/koronavirus/rutken-koronavirus-yayinlarinda-yasalari-ihlal-edenlere-yaptirim-geldi/1779169>

¹¹⁴ <https://tr.sputniknews.com/rusya/202003011041511916-lavrov-cavusoglu-ile-konustu-sputnik-turkiye-ile-ilgili-durumun-cozume-kavusturulmasini-istedi/>

¹¹⁵ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202003011041508989-sputnikin-turkiye-servisinde-calisan-gazetecilerin-evlerine-saldiri-girisimi/>

kaba biçimde ihlalidir. Türkiye yönetimini duruma müdahale edip, Rus basın kuruluşlarının temsilcilerinin güvenliklerini sağlamaya ve olanlarla ilgili ayrıntıların açığa kavuşmasına yardımcı olmaya çağırıyoruz” açıklaması yaptı. *Sputnik*’e bağlı *Rossiya Segodnya* uluslararası haber ajansından yapılan açıklamada ise, “Yaşananları ifade özgürlüğünün ihlali olarak görüyor, görevlerini dürüst bir şekilde yerine getirmeleri nedeniyle insanlara eziyet edildiğini düşünüyoruz. Çalışanlarımızın güvenliğinin sağlanmasını ve derhal serbest bırakılmalarını talep ediyoruz” denildi.¹¹⁶ TGS, “*Sputnik*’in Türkiye servisinde çalışan gazetecilerin evlerine saldırı girişiminde bulunulması ve ardından üç meslektaşımızın gözaltına alınması kabul edilemez. Devletler arası gerilimin bedeli gazetecilere ödetilemez” tepkisini paylaştı. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin ise¹¹⁷, “Ülkeler arasındaki gerginlikler medya mensuplarına yönelik şiddeti ve devlet baskısını mazur gösteremez. *Sputnik Türkiye* personeline yönelik bazı gruplarca saldırıları ve müşteki durumundayken gözaltına alınarak mağdur edilmelerini hem yakışsız hem de çok tehlikeli gelişmeler olarak görüyoruz” açıklamasını yaptı.¹¹⁸

3 Mart 2020

- EMEP (Emek Partisi) İstanbul İl Başkanı Sema Barbaros, İstanbul Valiliği’nin “Savaşa Hayır” mitingini yasaklamasına, “Kendi izlediği politikaları eleştiren, herkesi vatan haini ilan eden hükümet, milyonlarca emekçinin ‘Suriye’de ne işimiz var?’, ‘Neden bizim çocuklarımız ölüyor?’ haykırışlarını görmezden geldiği gibi şimdi de bunu yasaklıyor” dedi.¹¹⁹

- TGS, *Cumhuriyet* Ankara bürosunda işten çıkartılan üyesi Ozan Çepni’nin işe geri alınmasını¹²⁰ talep etti.¹²¹ TGS Ankara Şubesi de yazılı açıklamasında “*Cumhuriyet* Ankara Büroda çalışan üyemiz Çepni’nin işine son verildiğini üzümlere kamuoyuna duyurmak istiyoruz. Beş yıldır *Cumhuriyet* için emek veren Çepni’ye haklı bir sebep gösterilmeden yapılan bu işten atma haksızdır ve asla kabul edilemez” denildi. Gazeteci Dayanışma Ağı da “Gerekçesiz, haksız kısımlara artık yeter diyoruz! Kurumları, gazeteci kısımlarına son vermeye çağırıyoruz” diyerek tepki gösterdi.¹²²

4 Mart 2020

- *Oda TV* Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabiri Hülya Kılınç’ın gözaltına alınmasına tepki gösterildi. CHP Genel Başkan Yardımcısı Tuncay Özkan, “Terkoğlu gazetecidir. Yapılan haberdir. Sabaha karşı gözaltı kabul edilemez. Zulmünüz arttıkça çirkin ve katlanılmaz oluyorsunuz. Derhal serbest bırakılmalıdır. Türkiye’nin doğru, dürüst olarak tanıdığı bir gazeteciyi sudan bir gerekçe ile sabaha karşı 04.00’da evinden gözaltına aldırarak savcılık mı? Özgürlükleri katlederek ne geçiyor elinize? Kim istiyor bunu? Sabah çağır gelsin ifadesini versin. Zulmünüz batsın” dedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, “*Oda TV*’nin şehidimizin cenaze törenine ilişkin yaptığı haberi inceledim. Şehidimizin soyadını kullanmadığını ve ailesine ilişkin bilgileri de kodlayarak verdiğini gördüm. Buna karşın şehidimizin ad ve soyadının daha önce Meclis kürsüsünde açık oturumda söylenmek suretiyle sır niteliğinin ortadan kaldırılmış olduğunu tespit ettim. Bütün bu hususlar dikkate alındığında gözaltı uygulamasının yanlış olduğu açıktır” açıklaması yaptı. *Oda TV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan ise, “Terkoğlu şehit olan MİT mensubunu deşifre etmekten gözaltına alındı. Halbuki şehidimizin ismi ve soyadı açık şekilde, *Oda TV*’nin haberinden bir hafta önce Meclis’te canlı yayında açıklandı. Ve birçok yerde haber oldu. Biz buna rağmen soyadını kodladık”¹²³ tepkisini gösterdi. RFS Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, *Twitter*’da “Libya’da hayatını kaybeden istihbarat görevlisinin kimliğini Türkiye, öyle görünüyor ki, *Oda TV* haberiyle değil bir siyasi parti yetkilisinden öğrendi. Terkoğlu kimliği açıklamaktan

¹¹⁶ <https://tr.sputniknews.com/dunya/202003011041510560-rus-disislerinden-sputnik-turkiye-calisanlarina-yonelik-saldiri-ve-gozaltiya-ilgili-duruma/>

¹¹⁷ <http://www.24saatgazetesi.com/wp-content/uploads/2020/03/gazete.pdf>

¹¹⁸ <https://www.dw.com/tr/sputnik-t%C3%BCrkiye-%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fanlar%C4%B1-serbest/a-52597867>

¹¹⁹ <https://www.evrensel.net/haber/398618/istanbulda-savasa-hayir-miting-ve-etkinliklerine-yasaklama>

¹²⁰ https://twitter.com/TGS_org_tr/status/1234829987636826112

¹²¹ <https://www.evrensel.net/haber/398637/tgs-ankara-subesinden-cumhuriyete-ozan-cepni-ise-geri-alinsin>

¹²² <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-ozan-cepni-hicbir-gerekce-gosterilmeden-kovuldum,864422>

¹²³ https://twitter.com/barispehlivan/status/1235057910985551873?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Ftr%2Fgazeteci-bar%25C4%25B1%25C5%259F-terko%25C4%259Flu-g%25C3%25B6zalt%25C4%25B1nda%2Fa-52631058

suçlanamayacağından serbest bırakılmasını istiyoruz”¹²⁴ paylaşımında bulundu. ÇGD’den yapılan açıklamada, “Araştırmacı gazetecilik alanında başarılı çalışmalara imza atan Terkoğlu’nun, kumpas davaları dönemindeki yöntemlerle sabah saatlerinde evinden gözaltına alınmasıyla halkın doğruları öğrendiği önemli bir ses susturulmak istenmektedir” denildi. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin de, “Türkiye’nin tek sesli olmasını kimse istememelidir. Sezarist uygulamaların ülke sorunlarının çözümüne katkı koyması beklenmemelidir. Gazeteciler her ne sebeple olursa olsun hayatlarını bu ülke veya bu ülkenin çıkarlarını savunma maksadıyla heba eden kahramanları her türlü saygıyı ve takdiri görmelidir. Sessiz, sedasız cenazeleri kaldırılıyor, sanki hiç öyle bir kayıp yaşanmamış gibi davranılması bekleniyor ise, insanımız bunu kabul etmez. Bazı bakanlar ‘Dünyanın neresinde olsa’ *Oda TV* yazarlarının tutuklanacağını ileri sürebilirler, dilin kemiği yok. Ancak bu iddialarını neye dayandırdıklarına açıklama da getirmeleri gerekir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı ve uluslararası insan hakları ve ifade özgürlüğü hukuku dikkate alındığı zaman şüphesiz ki gazetecilik suç değildir ve haber yaptıkları için gazeteciler tutuklanmamalıdır” dedi.¹²⁵

- Freedom House (Özgürlük Evi) “Dünyada Özgürlükler 2020” raporuna göre; Türkiye son 10 yılda dünya genelinde demokratik hak ve özgürlüklerinde gerileme gözlemlenen ülkeler sıralamasında ikinci ülke oldu. Raporda, 83 ülke “özgür”, 63 ülke “kısmen özgür”, 49 ülke ise “özgür olmayan” kategorilerinde sınıflandırıldı. Raporda, Türkiye için “Belediye seçimleri, zafer kazanan muhalefet için dönüm noktası olsa da temel insan haklarında kısıtlamalar sürdü. Suriye’nin kuzeyinde devletin düzenlediği harekate karşı seslerini yükseltenlere baskı uygulandı” ifadeleri kullanıldı.¹²⁶

5 Mart 2020

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, *Oda TV* Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabiri Hülya Kılınç’ın tutuklamalarıyla ilgili “Devlet sırrı denilen bir şey vardır, bir milli güvenlik sırrı denilen bir anlayış vardır. Bu Almanya’da da böyle. Hadi yapsınlar böyle bir haberi Almanya’da” yorumunu yaptı.¹²⁷

6 Mart 2020

- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği’nin (DFG) “Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Şubat Raporu’na göre; 12 gazeteci gözaltına alındı, bir gazeteci ise tutuklandı. Raporda 71 gazeteci hakkında yargılama yapıldığı kaydedildi. Türkiye’deki tek kadın haber ajansı olan *Jin News*’e idari tedbir kararıyla dokuzuncu kez erişim engeli getirildiği belirtildi. Cezalandırılan gazeteciler Emre Orman, kapatılan *Zaman*’ın eski Konya temsilcisi Şirin Kabakcı, *Oda TV* Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu, gazeteci Sultan Çoban, gazeteci Faruk Arhan, Kapatılan *Özgür Gündem*’de ‘Nöbetçi Yayın Yönetmenliği’ yapan Veysi Altay olarak açıklandı.¹²⁸

- TGS, son günlerde gazetecilere yönelik baskıda artış olduğunu belirterek, “İdris Sayılğan ve Alptekin Dursunoğlu tutuklandı. İdris Sayılğan, tutukluluğuna yapılan itirazın ardından serbest bırakıldı. Yine yaptıkları haberler nedeniyle gazeteci Barış Terkoğlu ile Hülya Kılınç da tutuklandı. Sınır hattında yaşanan insanlık dramının kamuoyuna duyurulmasını engellemek isteyenler, yine gazetecileri hedef aldı. Türkiye kamuoyundan ne gizlenmek isteniyor? Neden gazetecileri sürekli gözaltına alarak halkın doğru bilgilene hakkını engelliyorsunuz? Gazetecilik suç değil kamusal bir görevdir. Gazeteciler halkın gerçekleri öğrenebilmesinin güvencesidir” açıklaması yaptı. TGS, halen gözaltındaki gazeteci Rawin Sterk Yıldız’ın serbest bırakılmasını istedi.¹²⁹

- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, *Oda TV*’ye yönelik kararları savunarak, “Malum web sitesiyle alakalı kimse basın özgürlüğü yalanına sığınmasın. Şehit MİT mensubunu

¹²⁴https://twitter.com/RSF_tr/status/1235074550368317441?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Ftr%2Fgazeteci-bar%25C4%25B1%25C5%259F-terko%25C4%259F-flug%25C3%25B6zalt%25C4%25B1nda%2Fa-52631058

¹²⁵ <https://odatv.com/odatvye-gozaltiye-buyuk-tepki-04032049.html>

¹²⁶ <http://www.yeniyasamgazetesi1.com/turkiye-ozgurluk-siralamasinda-sondan-ikinci-oldu/>

¹²⁷ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51731672>

¹²⁸ <https://t24.com.tr/haber/dicle-firat-gazeteciler-dernegi-turkiye-de-100-un-uzerinde-gazeteci-cezaevinde,865012>

¹²⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/03/05/tgs-gazeteciler-gerceklerin-guvenesidir/>

Keser, 5 Mart'ta adli kontrolle bırakılma gerekçesinde 'Haberde MİT üyesi konusunda açık bir bilginin yer almaması' olarak belirtiliyordu. Ancak nöbetçi mahkeme dün 'MİT üyelerini açıklamama' bahanesiyle arkadaşlarımızı tutukladı. Üç gündür Çağlayan'da tuhaf şeylerin olduğunu biliyoruz. Önce ilk serbest bırakma kararını veren hâkimin 'karar değiştirmeye' zorlandığını, daha sonra ikinci bir hâkimin aranıp bulunduğunu ve onun da bu vazifeyi reddettiğini, ancak üçüncü bulunan hâkim eliyle bu tutuklamaların çıkartıldığını biliyoruz. Aynı sebepten, aynı kapsamda iki gün önce bırakılıp pazar günü yeniden alınan Yeniçağ yazarı Murat Ağirel'in dosyası ise durumun ne kadar vahim olduğunu göstergesidir. Bir kez daha buradan tekrarlıyoruz, gazetecilik suç değildir. Arkadaşlarımız derhal serbest bırakılmalıdır" ifadeleri kullanıldı.¹⁴⁰

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatı Hüseyin Aydın, *Cumhuriyet*'in "Mahkemeden Cumhurbaşkanı'na hakaret davasında emsal karar: Hakaret genel başkana" haberini hedef aldı. Aydın, "Yargıtay 16. Ceza dairesi kararlarına göre 'hırsız' veya 'iblis' demek Cumhurbaşkanı'na hakaret suçudur. Yerel mahkemenin hukuka aykırı olarak verdiği, Yargıtay denetiminden geçmemiş bir kararı, emsal karar diye sunmak, açık bir saptırmadır" dedi.¹⁴¹

10 Mart 2020

- TGS'nin davetiyle gazeteciler, son günlerde yaşanan tutuklamalar ve basın kuruluşlarına yönelik baskılara karşı İstanbul, İzmir, Ankara, Adana ve Diyarbakır'da eş zamanlı eylem yaptı. Ortak basın açıklamasında, son 15 günde 28 gazeteci gözaltına alınırken, bu gazetecilerden sekizi hakkında tutuklama kararı verildiği hatırlatıldı. Açıklamada, "Son tutuklamalar ile birlikte cezaevlerindeki gazeteci sayısı 91'e yükseldi. Türkiye toplumuna gerçekleri ulaştırmak dışında bir şey yapmayan gazeteciler suçlu, hatta hain ilan edilmekte. Gazetecilik, kamu çıkarlarını korumak için yapılan bir meslektir" denildi. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, gazetecilere yönelik gözaltı ve tutuklama kararlarının siyasi olduğunu belirterek, "Murat Ağirel'in tutuklanmasına karar veren mahkeme aynı kararda tutuksuz yargılanması gerektiğini de söylüyor. Edirne'de mültecilerin yaladıklarını haberleştiren gazeteciler tutuklandı. Kim bunların hukuki olduğunu söyleyebilir?" dedi. Ankara Adliyesi önündeki eylemde ise, CHP İzmir Milletvekili Atilla Sert, "Gazeteciler insan hakları herkes için oluncaya dek, adalet sağlanıncaya dek gazeteciler seslerini yükseltmeye ve gerçekleri yazmaya devam edecekler. Hukuksuzluk yapanlar adaletin önünde hesap verecektir" diye konuştu. HDP Ağrı Milletvekili Abdullah Koç da, "Haber alma özgürlüğü Türkiye'de kısıtlanmaktadır. Yargı, basın emekçilerine baskı yaparak anayasal suç işlemektedir. Derhal tutuklanan arkadaşların serbest kalmalarını ve bu baskılara son verilmesini istiyoruz" dedi. İzmir'de Hasan Tahsin İlk Kurşun Anıtı önünde basın açıklaması yapıldı. Diyarbakır'daki açıklama ise TGS Temsilciliği'nde yapıldı. Burada Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Başkanı Dicle Müftüoğlu, "Oda TV tarafından Libya'da bir MİT mensubunun yaşamını yitirmesiyle ilgili yapılan habere 'tehlikeli haber' muamelesi yapılarak zincirleme bir şekilde altı gazetecinin tutuklanması basın özgürlüğünde geldiğimiz noktayı açıklar niteliktedir. Cezaevlerine bulunan gazeteci arkadaşlarımızın tamamını serbest bırakın. Çünkü şu artık iyi anlaşılmalıdır; gazetecilik suç değildir" dedi.¹⁴²

- Anadolu Kültür Derneği kurucusu, iş adamı Osman Kavala, Gezi Davası'nda hakkında beraat kararı verildiği gün 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili soruşturma kapsamında "siyasal veya askeri casusluk" suçlamasıyla yeniden tutuklanmasıyla ilgili tepki gösterdi. Kavala, "Öncekiler gibi hiçbir delile dayanmayan, ancak öncekilerden daha da saçma olan bu iddianın, Yargı Reformu paketinin getirdiği, iddianame öncesi iki yıllık tutuklama süresi kısıtlamasını ve AİHM'in ihlal kararını boşa çıkartmaya yönelik olduğu açıktır. Tutukluluğumu ne pahasına olursa olsun devam ettirme niyetinin, yargı mensuplarını yasaları ihlal etme noktasına sürüklemiş olduğunu görmek son derece üzücü ve endişe vericidir. Normal karşılanması halinde bu davranış, ceza davaları için tehlikeli bir örnek oluşturacaktır" dedi.¹⁴³

¹⁴⁰ <https://t24.com.tr/haber/yeni-yasam-gazetecileri-serbest-birakan-hakime-karari-degistirmesi-icin-baski-yapildi,865461>

¹⁴¹ <https://www.medyafaresi.com/haber/cumhuriyetin-cumhurbaskanina-hakaret-davasinda-emsal-karar-haberine-erdoganin-avukatindan-tepki/935829>

¹⁴² <https://www.evrensel.net/haber/399048/tgsden-5-ilde-gazetecilik-suc-degildir-eylemi-baskilara-son-adalet-istiyoruz>

¹⁴³ <https://www.birgun.net/haber/osman-kavala-dan-casusluk-suclamasina-yanit-291260>

● CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, “Anayasamızda der ki basın hürdür sansür edilemez. Niçin siyasi iktidar baskı kurup kendi olumsuzluklarını yansıtan gazete üzerinde baskı kurmasın diye. Devlet basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak ve tedbirleri alacak diyor Anayasa. Medya üzerinde baskıları biliyorduk. 20 Temmuz’dan sonra bir sivil darbe süreci içindeyiz. Medya üzerinde olağanüstü bir baskı var. *Oda TV*, havuz medyasının büyüklüğünün karşısında namuslu aydınlar kendi sitelerini oluşturdular. 26 Şubat’ta Erdoğan düğmeye basıyor *Oda TV* ile ilgili. Libya’da üç tane şehidimiz var cümlesini kuran Erdoğan’dır. Defnedildiği zaman sosyal medyada yer aldı, fotoğraflar yer aldı vs. Bir gazeteci arkadaşımız Hülya Kılınç bunu haber yaptı, *Oda TV* de yayımlandı. Barış Terkoğlu, Barış Pehlivan, Aydın Keser, Murat Ağirel, şimdi hepsi cezaevinde. Sizler bu ülkenin onurusunuz. Gazeteciliğin hakkını veriyorsunuz. Bunun için bir sivil darbe döneminde size bedel ödetiyorlar ama ödenen bedel Türkiye’nin aydınlığa çıkma bedelidir” dedi.¹⁴⁴ Kılıçdaroğlu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’yle ilgili yürüyüş yasağı kararına tepki göstererek, “Kadınlar sıkıntılarını meydanlarda anlatırlar. Erkek egemenliğine karşı çıkarlar. Bunu yaparken de saldırmazlar. İstanbul’da yürümek istediler. Yasak getirdiler. Hangi gerekçeyle?” dedi. Kılıçdaroğlu, Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman’ın görevden alınmasıyla ilgili “Halkın oyuyla yenemedikleri için, idari kararlarla Salman’ı nasıl uzaklaştırabiliriz de kendimizden birini atarız dediler. Salman bir yolsuzluk yapmış ise onunla ilgili ilk işlemi yapacak CHP’dir. Yolsuzluğu şikayet edip, görevden alınan bir belediye başkanı olarak Salman tarihe geçecektir” ifadelerini kullandı. Kılıçdaroğlu, kendisini için “Haysiyetsizdir onursuzdur, şerefsizdir, haindir” diyen Erdoğan’a aynı cümleleri sarf ettiği için CHP’li Engin Özkoç’a soruşturma açılmasına da tepki gösterdi. Kılıçdaroğlu, “Erdoğan’ın bu kürsüde söylemeye terbiyemin müsaade etmediği cümleleri kullanmasına karşılık, aynı cümleyi grup başkan vekilimiz kendine iade edince ortalığı ayağa kaldırıyorlar” dedi.¹⁴⁵

● İnsan Hakları Derneği (İHD), son bir haftada sekiz gazetecinin tutuklandığını ve bu gazetecilerden altısı hakkındaki kararların MİT Kanunu’na aykırılıktan verildiğini hatırlatarak, gazetecilere ve yazarlara özür lük istedi.¹⁴⁶

11 Mart 2020

● *Habertürk* yazarı Serdar Turgut’un yazacağı bir haber için Cumhurbaşkanlığı’nı arayarak onay aldığını itiraf etmesi üzerine *Habertürk* yazarı Fatih Altaylı “Hukuka sorulur”¹⁴⁷ yazısında, “Genç meslektaşlarıma önerim, eğer bir haberin suç olup olmadığı ile ilgili şüpheleri var ise gazetenin hukuk servisine sorsunlar. Cumhurbaşkanlığı’na değil” uyarısında bulundu. Altaylı, “Turgut ile dostluğumuz 30 yıla yakındır. Hepimiz gibi zaman zaman yazılarında hatalar yaptığını gördüm ama çünkü kadar büyük hata yaptığını ve bu hatayı akıl diye verdiğini hiç görmemiştim. Serdar dostum, *Oda TV* yazar ve yöneticilerinin tutuklanmaları üzerine kendinden bir örnek veriyor. Diyor ki, ‘MİT müsteşarı ABD Senatosu’na bilgi vermeye gelmişti. Ben de bunu öğrendim ama bunu yayınlamanın sakıncası olup olmadığından emin olamadım ve Cumhurbaşkanlığı İletişim yetkililerini arayıp izin aldım.’ Elbette kendine gazeteci diyen biri isterse yazacağı yazılar için Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nı arayıp izin alabilir. Kendi bileceği iştir. Ancak Turgut bunu MİT Başkanı ile ilgili bir haberi vermenin yasalara aykırı olup olmadığı endişesi ile yaptıysa büyük bir yanlış yapmış demektir. Cumhurbaşkanlığı İletişim yetkililerinden şifahi veya mesaj yolu ile izin almak yasa dışı bir işi yasa içine çekmez. Bir savcı çıkıp dava açar ise savcıya ‘Bakın bana izin verdi Cumhurbaşkanlığı İletişim yetkilileri’ diyemezsiniz” ifadelerini kullandı.¹⁴⁸

● CHP’li Eren Erdem, Yeni Akit’in kendisi hakkında korona virüsü Türkiye’ye İran’dan getirdiği yönünde yaptığı habere “Benim yurtdışına çıkış yasağım var” ifadesiyle tepki gösterdi.¹⁴⁹

¹⁴⁴ <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ndan-erdogan-in-kendisine-hakareti-hakkinda-aciklama-291225>

¹⁴⁵ <https://www.medyafaresi.com/haber/ak-partide-mehmet-metiner-ile-hamza-dag-tartisti-haddini-bil/935913>

¹⁴⁶ <https://www.ihd.org.tr/gazetecilerin-tutuklanmasi-ifade-ve-basin-ozgurlugunun-agir-ihlalidir/>

¹⁴⁷ <https://www.haberturk.com/yazarlar/fatih-altayli-1001/2609957-zindastinin-referansi-kuzu>

¹⁴⁸ <https://www.independentturkish.com/node/144706/medya/fatih-altayli%20%80%99dan-k%C3%B6%C5%9Fkom%C5%9Fusuna-bu-kadar-b%C3%BCy%C3%Bck-hata-yapt%C4%B1%C4%9F%C4%B1n%C4%B1-g%C3%B6rmemi%C5%9Ftim>

¹⁴⁹ <https://twitter.com/erenerdemnet/status/1237686671476432896?s=20>

• *Grup Yorum* üyeleri, ölüm orucundaki İbrahim Gökçek ve Helin Bölek'in tedavi amacıyla getirildiği İstanbul Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin önünde basın açıklaması yaptı. *Grup Yorum* üyesi Dilan Ekin, "Zorla müdahale asla bir çözüm değildir. Yapılacak olan tek şey taleplerimizin karşılanmasıdır. Kültür merkezimiz basılsın, konser yasakları kaldırılınsın, terör listeleri kaldırılınsın, tutsak olan arkadaşlarımız bırakılsın ve hakkımızda açılan tüm hukuksuz davalar düşürülsün" dedi.¹⁵⁰

16 Mart 2020

• Basın meslek örgütleri, BİK Genel Müdürü Rıdvan Duran'a ortak mektup göndererek *Evrensel*'in toplu satın alma ilkelerini ihlal ettiği ve tiraj rakamında oynama yaptığı gerekçesiyle verdiği ilan durdurma cezası altı ay devam ederse 28 Mart'ta resmi ilan ve reklam yayınlama hakkını tamamıyla kaybedeceğini ifade etti. Mektupta, Şubat ayında Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) ve Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ) temsilcilerinden oluşan bir heyet ile Duran'ın görüşmesinde, *Evrensel*'in teknik düzenlemelerdeki sıkıntıların giderilmesi halinde derhal kaldırılacağı teminatını verdiği de hatırlatıldı. Mektupta, "BİK' in şeffaflık ilkesine uyararak kamu ilan bütçelerinin dağıtımını ve gazetelere uygulanan cezai tedbirler üzerine yıllık raporlarının halka açık şekilde paylaşılmasını talep ediyoruz" denildi.¹⁵¹

• Muğla Büyükşehir Gazeteciler Derneği Başkanı Cem Kaytan, *Sözcü* Bodrum Muhabiri Yaşar Anter'in halkı bilgilendirme görevini yerine getirdiği dün gözaltına alınıp, serbest bırakılmasına tepki gösterdi. Kaytan, "Anter, Dubai Şeyhi El Futtaim'in lüks yatının bu bölgeye gelmesini, yatına 450 bin litre yakıt ikmali yapmasını ve korona virüsü konusunda nasıl önlem aldığını içeren haber çalışması yaptığını gördük. Anter yaptığı haberle halkı bilgilendirdi. Bodrum Cumhuriyet Savcılığı, TCK 132 ve 212'nci maddeleri ihlali iddiası ile başlattığı soruşturma sonucunda Bodrumlu meslektaşımız Anter'i gözaltına aldı. Bodrum Sulh Ceza Hakimliği de, tutuklama talebini reddetti. Kısacası gazeteci toplumu bilgilendiren kişidir, suç işleyen kişi değildir" dedi.¹⁵²

20 Mart 2020

• Türkiye Yayıncılar Birliği, Türkiye PEN ve Türkiye Yazarlar Sendikası, 27 Eylül 2019'da Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu kararıyla Elisabeth Bami ve Estelle Billon'un Erkek Çocuk Hakları Bildirgesi ve Kız Çocuk Hakları Bildirgesi kitaplarına yasaklama getirilmesine tepki gösterdi. Ortak açıklamada, Kurul'un bu kitapları "muzır ilan etmesi" ile Kız Çocuk Hakları Bildirgesi kitabı için dağıtım ve satış yasağı kararı alınarak, çevirmen hakkında dava açılması eleştirildi. Açıklamada, "Bakanlıkça atanan beş birim amirinden oluşan Kurul'un muzır neşriyat kararları, kitaplara getirilen dağıtım ve satış yasakları, yazarlara, çevirmenlere ve yayıncılara açılan davalar neredeyse ülkemizde rutin, sıradan bir uygulama halini alarak kanıksanmakta ve anayasal bir hak olan ifade ve yayınlama özgürlüğü her geçen gün yıpranmaktadır. Yayıncılığımız bu davalar ve kararlarla sansür ve otosansürün kısılcasına sokulmaktadır. İfade özgürlüğü demokratik toplumun temelini oluşturan ana unsurlardan; toplumun ilerlemesi ve bireyin gelişmesi için gereken temel şartlardan biridir ve vazgeçilmezdir. Demokratik toplum ilkesi de ifade özgürlüğünün korunmasını, zedelenmemesini gerektirir. Ülkemizde gerçekleşen ve yayımlama özgürlüğü ile çelişen bu ve benzeri ihlalleri kaygıyla takipte olduğumuzu kamuoyunun dikkatine sunarız" denildi.¹⁵³

• Tutuklu gazetecilerle ilgili "Haberin Var Mı? Platformu" Covid-19 virüsü salgını günlerinde cezaevindeki tüm gazetecilerin ve hayatları tehlikede olan tüm tutukluların tahliye edilmesini talebiyle iki dakikalık bir video paylaştı. Türkiye'deki hapishanelerde kapasite fazlası doluluk görüldüğünü kaydeden platform, "İtalya ve İran korona virüsü nedeniyle binlerce siyasi tutuklu ve hükümlüyü tahliye etti. TCK'ye göre de tutuklama bir tedbirdir ve tutuksuz yargılama esastır.

¹⁵⁰ <http://mezopotamyaajansi22.com/tum-haberler/content/view/89311>

¹⁵¹ <https://www.evrensel.net/haber/399562/uluslararasi-basin-orgutlerinden-cagri-evrensel-uygulanan-cezayi-kaldirin>

¹⁵² <https://bodrumolay.com/kaytangazeteci-suc-isleyen-degidir%E2%80%A8/>

¹⁵³ <https://t24.com.tr/haber/yayincilar-birligi-pen-ve-yazarlar-sendikasi-ndan-satis-yasaklari-ve-davalara-tepki-sansurun-kiskacina-sokuluyoruz,867710>

Dünyada korona virüsü tehdidi nedeniyle sınırlar kapatılmışken, gazetecilerin kaçacağına dair iddiaların gerçekliği yoktur” açıklaması yaptı.¹⁵⁴

22 Mart 2020

• Hukukçular, AKP’nin taslağını muhalefete sunduğu 3. Yargı Paketi’yle infaz yasasındaki değişikliklerle özellikle tutuklu gazetecileri serbest bırakacak şekilde düzenleme yapılması gerektiğini ifade etti. Avukat Celal Ülgen, “Hukuksal açıdan bir reform sayılması ve hem de etkili bir sonuç doğurması için Terörle Mücadele Kanunu’ndaki terör suçları tanımının değiştirilmesi ve düşünce açıklayarak işlenmiş suçların da kapsam içine alınması zorunluluk oluşturmaktadır” dedi. Avukat Hüseyin Ersöz, “Gazeteciler Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu örneğinde olduğu gibi haksız tutuklama süreçlerinin ortadan kaldırılması cezaevinde yaşanan yoğunluğun önüne geçmenin en önemli çözümüdür. İnfaz sisteminde yapılacak olan değişiklik bu yönüyle eksiktir” diye konuştu. Yeni yargı paketiyle üstü kapalı bir af olduğunu vurgulayan Avukat Ramazan Bulut, “Çünkü gerek koşullu salıverme ve gerekse denetimli serbestlik hükümlerinin bir hükümlü için uygulanması belirli şartlara tabidir. Belirli bir süreyi cezaevinde geçirmek veya iyi hal gibi. Ancak bu şartlar yerine getirilmeden yapılan bu düzenleme açıkçası kısmi bir af niteliğindedir. Bu bir af ise yapılacak düzenlemenin Anayasa’daki eşitlik ilkesine aykırı olmaması gerekir. Bu haliyle toplumdaki adalet duygusunu da zedeleyecektir. Hele ki düşünce suçlarının çok kolayca bir şekilde terör suçuna çevrilebileceği bir ülkede yaşıyorsanız. Bu haliyle uyuşturucu ticareti suçundan dokuz yıla mahkûm olmuş bir kişi sadece bir buçuk yıl yatıp çıkacaktır. Halbuki düşünce suçu kategorisine çok rahat girebilecek bir eylemden mahkum edilen bir kişi ise bu durumda yatmaya devam edecektir. Bunu hiçbir hukuk düzeni ve vicdan kaldıramaz” ifadelerini kullandı.¹⁵⁵

23 Mart 2020

• İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) Türkiye Direktörü Emma Sinclair-Webb, “Türkiye tüm mahkumları salgından korumalı” açıklamasıyla özellikle tutuklu yargılananlar ve cezaların ertelenmesi için başvuran hasta mahpuslara yönelik ayırım gözetilmeksizin af kararı alınması çağrısı yaptı. Açıklamada, “İnfaz düzenlemesinde siyasi görüş temelinde ayrımcılık yapılmaması gerektiği, birçok mahkumun şiddet eylemlerine katıldığı, şiddeti kışkırttığı veya yasa dışı silahlı gruplara lojistik yardım sağladığı gerekçesiyle suçları kanıtlanmadan uzun süre tutuklu yargılandığı, Ahmet Altan, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Osman Kavala ve çok sayıda gazeteci, yazar, politikacı, hak savunucusu gibi pek çok kişiyi kapsayıcı düzenleme gerektiği” belirtildi. Türkiye’ye “sağlığı önceleyen ve siyasi yaklaşımla ayrımcı olmayan objektif kararlar alınmalı” çağrısında bulunuldu.¹⁵⁶

24 Mart 2020

• CHP adına Grup Başkanvekili Özgür Özel ile genel başkan yardımcıları Veli Ağbaba ve Yunus Emre, *Oda TV*’den Barış Terkoğlu, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç, *Yeni Yaşam*’dan Ferhat Çelik ve Aydın Keser ve *Yeniçağ*’dan Murat Ağirel ile Silivri Cezaevi’nde görüşmeler gerçekleştirdi. CHP’nin açıklamasına göre; geçmişte Ergenekon Davası nedeniyle aynı cezaevinde kalmış Terkoğlu, “Dokuz yıl önce koşullar kötü olsa da insana dokunuyorduk. Personeli mekanikleştirmişler. Eskiden kütüphanemiz vardı şimdi 10 kitap sınırı var, üç atlet sınırı var. Eskiden avlunun üstü açıktı, şimdi telle kapalı. Kalem kağıt yasak. Tecritteyiz” *değerlendirmesi* yaptı. Pehlivan, “Şehide esas saygısızlık, o şehidi kullanarak bizimle hesaplaşmaktır. *Oda TV*, Kadıköy’de. Bizim evlerimiz Kadıköy’de ama bizim davamız Çağlayan Adliyesi’nde görüldü. Çünkü Pelikan Grubu, Çağlayan’da etkin. FETÖ’cülerin yıllardır yaptıklarını, şimdi bunlar yapıyor” tepkisini gösterdi. Kılınç, “Yıllardır yerelde haber peşinde koşan, çok genç yaşta mesleğe başlayan bir muhabirim. Olayı bütün Manisalılar gibi sosyal medyadan duydum. Teşkilat Başkanı yazan bir çelenkle ilgili bir paylaşım, muhtarın ve Akhisarlıların paylaşımlarını gördüm. Haberdeki fotoğraflardan

¹⁵⁴ <https://t24.com.tr/amp/video/koronavirus-gazeteciler-ve-hayatları-tehlikede-olan-tum-tutuklular-tahliye-edilsin,26878>

¹⁵⁵ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/yargi-paketi-gazetecileri-de-kapsamalidir-5695104/>

¹⁵⁶ <https://www.hrw.org/news/2020/03/23/turkey-should-protect-all-prisoners-pandemic>

sadece mezar fotoğrafı bana ait” açıklamasını yaptı. Davanın hukuki değil siyasi bir dava olduğu vurgulayan Ağirel, “Bir tek tweetten ötürü yargılanıyorum. Kitaplarım yüzünden hedefteyim” dedi. Keser ve Çelik ise, “*Yeniçağ*’ın attığı tweetleri haberleştirdiğimiz için buradayız. Esas hedef *Oda TV*’ydi. Ancak Oda TV’nin haberinde de bir suç unsuru olduğunu düşünmüyorum” görüşlerini dile getirdi.¹⁵⁷

● Basın Konseyi, TBMM Başkanı Mustafa Şentop’a ve milletvekillerine korona virüsü salgınının ağırlaştığı dönemde tutuklu gazetecileri serbest bırakılmaları çağrısında bulundu. Basın Konseyi Başkanı Pınar Türeñ, “Tüm ülkelerle birlikte Türkiye’nin de teyakkuza geçtiği böyle bir dönemde, tutuklu gazetecilerin derhal salıverilmesini istiyoruz. Aksi takdirde, bu vebalin altında tüm yetkililerle birlikte insanlık kalacaktır. En son altı gazetecinin, sadece gazetecilik yaparak haber paylaşmalarına rağmen, önce gözaltılar ardından gelen tutuklama kararları sonucu, cezaevlerine konulmalarını kabul etmedik, edemeyiz de. Şu anda bu çok zor koşullarda ve sağlığı tehdit eden süreçte, tüm basın mensuplarının tutuldukları cezaevlerinden derhal çıkartılmalarını bekliyoruz. TBMM’nin saygıdeğer üyelerinin, başta demokrasi ve hukukun üstünlüğü prensipleri çerçevesinde, gazetecilik yaptıkları için tutuklanan gazetecilerin serbest bırakılmaları yolunda, salgın hastalığın da dikkate alınarak, bu konudaki hassasiyetlerinin, tarihi bir karar olacağını hatırlatıyoruz” açıklaması yaptı.¹⁵⁸

25 Mart 2020

● Türkiye Yayıncılar Birliği, PEN Yazarlar Derneği ve Türkiye Yazarlar Sendikası, Buket Uzuner’in *Ayin En Çıplak Günü* kitabı için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu’nun “muzır neşriyat” satış sınırlaması getirilmesine tepki gösterdi. Ortak açıklamada, Uzuner’in ilk baskısı 34 yıl önce yapılan ve şimdiye kadar 19 baskı yapmış kitabıyla ilgili bugün böylesi bir karar alındığı vurgulandı. Açıklamada, “Yetişkinler için yazılan ve küçüklere yönelik olmayan, bugüne kadar birçok baskı yapmış sanatsal ve edebi eserin müstehcenlik iddiası ile soruşturma konusu olmasının ve muzır neşriyat kabul edilmesinin kabulü mümkün değildir. TCK’da edebi, sanatsal ve bilimsel eserler hakkında müstehcenlik hükümlerinin uygulanamayacağı açık bir şekilde belirtilmesine rağmen edebi, sanatsal bir eserin muzır neşriyat kabul edilmesi ve hakkında soruşturma başlatılması açık bir hak ihlalidir. Anayasal bir hakkı kısıtlayıp engelleyen bir kararın bakanlık tarafından atanmış beş birim amiri tarafından verilebilmesi ifade, bilim ve sanat ile açıklama ve yayımlama özgürlüklerinin ihlal edilmesidir. Demokratik toplum ilkesinin esas alındığı bir sistemde bunun kabulü mümkün değildir. Yetkilileri acilen, Türkiye’de ifade ve yayımlama özgürlüğünü engelleyen ve tarafı bulunduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırı düşen ahlakçı ve yasakçı zihniyetle alınan ‘muzır neşriyat’ kararlarını önleyecek somut adımlar atmaya çağırıyoruz” denildi.¹⁵⁹

● Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED), Covid-19 salgını nedeniyle cezaevlerinde tehlike oluşturduğu için tüm tutuklu yargılananların serbest bırakılması için Adalet Bakanlığı ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu’na dilekçe gönderdi. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’ndeki tutuklu yakınları da CİMER’e tutuklulara temizlik ürünleri verilmesi için başvurdu.¹⁶⁰

26 Mart 2020

● TBMM’ye sunulacak 3. Yargı Paketi taslağında uluslararası kamuoyu tepki gösterdi. BM Hakimler ve Avukatların Bağımsızlığı Özel Raportörü Diego García-Sayán, Türkiye’ye seslenerek avukatlar, insan hakları savunucuları ve gazetecilerin de aralarında bulunduğu siyasi tutuklulara da infaz indirimi uygulanması gerektiğini söyledi. Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi ise, cezaevlerindeki Covid-19 salgınından korunmak için “Tutuklu yargılama, cezanın hafifletilmesi,

¹⁵⁷ <https://www.birgun.net/haber/gazeteciler-silivri-de-tecritte-292945>

¹⁵⁸ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/basin-konseyinden-tbmm-ye-cagri-gazeteciler-serbest-birakilsin-1729063>

¹⁵⁹ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/buket-uzunerin-ayin-en-ciplak-gunu-kitabina-sansur-uygulanmasina-tepki/>

¹⁶⁰ <http://mezopotamyaajansi22.com/tum-haberler/content/view/90458>

erken tahliye veya denetimli serbestlik gibi alternatiflerden azami ölçüde yararlanılması, yetkililerin önem vermesi gerekenler arasında yer almalı” gibi ilkeleri sıraladı.¹⁶¹

27 Mart 2020

● DİSK’e bağlı Basın-İş Sendikası, İstanbul-Bağcılar’daki *Demirören Medya Grubu* binasında bir kantin çalışanı ve bir güvenlik görevlisine Covid-19 teşhisi konulması üzerine “Demirören Medya Grubu’na Açık Uyarı” açıklaması yaptı. Açıklamada, “Haber merkezlerinde virüs salgınına karşı etkili bir önlem geliştiremeyen medya sahipleri gazetecileri bile isteye ölüme gönderiyor. Demirören Holding’i uyarıyoruz, olası kayıpların birinci sorumlusu siz olacaksınız. Derhal Covid-19 pozitif görünen çalışma alanlarını steril hale getirin. Çalışanların bir araya gelmelerini ve riski çoğaltmalarını engelleyecek adımları hemen atın. Binanın tamamında karantina uygulayın” denildi. Açıklamada, diğer medya kuruluşlarına ve gazetecilere de seslenilerek, “Çalışanların sağlık kontrolü için gerekli tedbirleri hemen alın. Olası enfekte durumlarda çalışanların her türlü yasal hakkı saklı kalacak koşullarda tedavi, dinlenme imkanı sunun. Yayınları yürütecek alternatif mekanları oluşturmaya bir an önce başlayın. Yoksa bu vebalin altından kalkamazsınız. Virüs salgını söz konusu olduğunda, sağlıksız çalışma koşullarına itiraz etmek haktır. Sizleri bu hakkınızı kullanırken taleplerinizi ortaklaştırmaya, tüm emekçilerle birlikte dayanışmayla hareket etmeye çağırıyoruz” çağrısında bulunuldu.¹⁶²

● TGC, RTÜK’ün *Tele1*, *Halk TV* ve *Habertürk*’e verdiği ağır para ve yayın durdurma cezalarına tepki gösterdi. TGC’nin açıklamasında, “RTÜK’ün verdiği cezalar yine amacını aşmış, yasalardan önüne geçmiş ve halkın haber alma hakkını engelleyen bir tutuma dönüşmüştür. Cezalar, RTÜK’ün gazetecilik mesleğine doğrudan bir müdahalesidir ve Anayasa’ya aykırıdır. RTÜK’ün bu ceza kararlarıyla özellikle eleştirel yayıncılık yapan kuruluşlar ekonomik olarak zayıflatılmakta, halkın haber alma, bilgilenme ve gerçekleri öğrenme hakkı engellenmektedir. Üst düzeyden verilen para cezalarıyla eleştirel yayın kuruluşlarının kapanmasına neden olacak bir yaklaşım uygulanmaktadır. RTÜK verdiği cezalarla medya kuruluşlarını kamusal meseleleri tartışmaktan caydırmaya çalışmaktadır” denildi.¹⁶³

● Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ), Covid-19 salgınıyla ilgili “Medya işverenleri, salgını bir sağlık ve güvenlik krizi olarak kabul edip çalışanlarını koruma yükümlülüklerini yerine getirmelidir. Gazeteciler ve diğer medya çalışanları, sağlıklı bir ortamda çalışma haklarına sahip çıkmalı ve virüse yakalanma riski varsa iş yerine gelmemelidir” açıklaması yaptı.¹⁶⁴

● TGS, matbaa çalışanları için yeterli önlem alınmadığını duyurarak, başta yazılı medya kuruluşları sahipleri olmak üzere Sağlık Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na acil önlem çağrısında bulundu. Açıklamada, tüm matbaalarda işten atmaların salgın süresince yasaklanması, vardiyaların yeniden düzenlenmesi ve her vardiyanın diğeri ile temasının azaltılması gerektiği, kronik rahatsızlığı olan ve risk grubundaki tüm çalışanlar ile çocuk, yaşlı ve engelli bakımından sorumlu çalışanların, salgın bitimine kadar ücretli izinli sayılması gerektiğine işaret edildi.¹⁶⁵ Ayrıca işe girişlerde işçilerin ateş ölçümünün yapılması, işyerlerinde her çalışana yetecek kadar maske, eldiven, dezenfektan bulundurulması gibi talepler de sıralandı belirtildi.¹⁶⁶

30 Mart 2020

● Gazeteci meslek örgütleri, TBMM gündemindeki 3. Yargı Paketi taslağında özellikle tutuklu yargılamalar çerçevesinde siyasetçiler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve gazeteciler ilgili cezaevlerinden tahliye edilmelerini sağlayacak düzenlemelere yer verilmemesine tepki gösterdi. TGC Genel Sekreteri Sibel Güneş, “Yeni infaz paketinde uyuşturucu ticareti yapanlara, kadına ve çocuğa karşı suç işleyenlere dahi infaz indirimi öngörülmektedir. Ancak gazeteciler, bu kapsamda yer almıyor. Bunun kabul edilebilir bir tarafı yok. Gazetecilerin düzenleme kapsamına alınması,

¹⁶¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/hukukcular-ve-uluslararasi-kurumlardan-cagri-siyasi-mahkumlar-da-tahliye-edilmeli/>

¹⁶² <http://www.diskbasinis.org/index.php/tr/basin-aciklamalari/1144-demiroeren-medya-grubuna-ac-k-uyar>

¹⁶³ <https://www.evrensel.net/haber/400626/tgc-rtukun-cezolari-halkin-haber-alma-hakkini-engelliyor>

¹⁶⁴ <https://journos.com.tr/medya-koronavirus-guvenlik>

¹⁶⁵ <https://www.evrensel.net/haber/400602/tgsden-matbaa-calisanlari-icin-koronavirus-riskine-karsi-acil-onlem-cagrisi>

¹⁶⁶ <https://tgs.org.tr/matbaa-calisanlari-icin-acil-onlem-cagrisi/>

toplumsal barış ve huzurun sağlanması için gerekli ve zorunludur. Tutuklu konumundaki gazeteciler ise derhal serbest bırakılmalıdır. Yaşam hakkının korunması anayasal bir hak ve görevdir. İnfaz indiriminde de adalet olmalı. Bu itibarla gazeteciler için de infaz indirimi sağlanmalı” dedi.¹⁶⁷ Sınır Tanımayan Gazeteciler (RFS) “Türkiye’de eleştiri sahibi gazeteciler, yargının Terörle Mücadele Kanunu’nu gelişigüzel uygulamasının bir sonucu olarak keyfi tutuklamalara tabi tutula geldi. Tutuklu gazeteciler, her düşüncenin terörizmle bağdaştırılması gibi bir sakatlık ve adaletsizlik nedeniyle cezaevlerinde sıkışıp kaldı. Devlet, mahpus gazetecilerin sağlığından zaten sorumludur. Ancak şiddetle bağları olmadığı halde tutuklanan gazeteciler ve onca insan hapiste tutulup, örgütlü suçlar, cinsel suçlar gibi yüz kızartıcı suçlar affediliyorsa adaletsizliğe eklenen bir başka adaletsizlik olarak görürüz” açıklaması yaptı. “Haberin Var Mı İnsiyatifi”, anayasadaki eşitlik ilkesini hatırlatarak, “Şiddet çağrısı içermeyen fikirlerin açıklanması ve yayılması haktır. Bu hakkı kullandıkları için hapsedilen tüm gazeteciler derhal tahliye edilmeli. Türkiye’deki 389 hapisshane de kapasite aşıldı. Doluluk oranı yüzde 121. Hapishanelerde, aralarında yüzden fazla gazetecinin de olduğu 208 bin hükümlü, 55 bin tutuklu var. İnfaz süreleriyle ilgili yapılan çalışmaya bakıldığında tecavüzcülerin, uyuşturucu kaçakçıların, hırsızların, vergi kaçırınların, insan kaçakçılığı yapanların sokaklarda dolaşması tehlikeli bulunmazken ifade özgürlüğünü kullandığı için hapsedilen gazeteciler, öğrenciler ve siyasetçilerin salgından korunmasının gerekli görülmediği anlaşıyor. Mahkemelerin ‘kaçma şüphesi,’ ‘kuvvetli suç delili’ gibi gerekçelerle, aslında istisna olması gereken tutukluluk tedbiri nedeniyle hapishanelerde tutuklu bulunan 55 bin kişi ayırım gözetilmeksizin, derhal tahliye edilmelidir” tepkisini paylaştı.¹⁶⁸

31 Mart 2020

- Van Cezaevi’nde 10 Nisan 2016’dan bugüne tutuklu ve KHK ile kapatılan eski DİHA muhabiri Ziya Ataman’ın kronik bağırsak hastalığı olduğu ve cezaevi koşullarında tedavi edilememesi sebebiyle tahliyesi talep edildi. MLSA Eş Direktörü ve Avukat Veysel Ok, “Cezaevinde çıkacak bir korona virüs salgını hayati risk taşıdığı ve yeterli tedbirler alınmadığı için AYM’ye başvuruyoruz. Hakkında kesinleşmiş hüküm olmayan herkesin tahliyesi, hükümlüler için de farklı infaz sistemleri uygulanmalıdır. Ahmet Altan 70 yaşında ve risk grubunda, Aziz Oruç’un sağlık sorunları var. Ayrıca Yeni İnfaz Paketiyle 90 bin hükümlü tahliye olacak. Ancak pakete kasten öldürme, terör, uyuşturucu ve örgütlü suçlar dahil olmayacağından, terör örgütü üyeliği veya propaganda suçlarından yargılanan ve tutuklu bulunan 97 gazeteci yargı paketinin sağladığı infaz indiriminden yararlanamayacak” tepkisini paylaştı.¹⁶⁹

- TGS, “Reyting değil, sağlığı koruyun” başlıklı açıklama ile Covid-19 salgınına karşı gazetecileri koruyucu yeterince önlem alınmadığını belirtti. Açıklamada şöyle denildi: “Hemen her gün korona testi pozitif çıkan bir meslektaşımızın haberini alıyoruz. Elbette haberi halka ulaştırmak için çalışacağız, elbette uzman kişilerin fikirlerini topluma ulaştıracağız. Ancak bunu yaparken kendi sağlığımızı da düşünmek zorundayız.”¹⁷⁰ Televizyon kanalları, gazetecilerin sağlığı için tedbirlerini bir an önce en üst seviyeye çıkarmalıdır. Konuklar kanallara telekonferans araçları ile uzaktan bağlanmalı, sokak röportajlarına çıkılmamalı, medya binalarında her gün ateş ölçümü yapılmalı, fiziksel mesafe kurallarına uygun çalışılmalıdır. Ve en önemlisi dönüşümlü ücretli izin uygulamaları ivedilikle hayata geçirilmelidir. İşverenler medya çalışanlarının sağlığını korumakla yükümlüdür. Reyting uğruna, reklam geliri uğruna kimsenin gazetecileri tehlikeye atma hakkı yok.”¹⁷¹

- Uluslararası Af Örgütü, 3. Yargı Paketi taslağındaki infaz düzenlemesinde gazeteciler ve insan hakları savunucularına yönelik af, ceza indirimi öngörülmemesi üzerine Covid-19 salgını riski altındaki mahpusların ayırım gözetilmeksizin serbest bırakılması konusunda imza kampanyası başlattı. Kampanyada, “Türkiye hükümetinin, 100 bine kadar mahpusun tahliye edilmesini

¹⁶⁷ <http://www.tgc.org.tr/aciklamalar/2502>

¹⁶⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/gazeteci-orgutleri-tutuklu-gazeteciler-de-tahliye-edilmeli/5351748.html>

¹⁶⁹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/hasta-gazeteci-atamanin-tahliyesi-icin-aym-basvurusu/>

¹⁷⁰ <https://www.evrensel.net/haber/401014/tgs-reytingi-degil-sagligi-koruyun>

¹⁷¹ <https://tgs.org.tr/rejtingi-degil-sagligi-koruyun/>

öngördüğü söylenen yasa tasarısında gazeteciler ve insan hakları savunucuları da dahil olmak üzere yalnızca haklarını kullandığı için terörle mücadele yasaları kapsamında haksız yere cezaevinde tutulan kişiler ile tutuklu yargılananları kapsam dışında bıraktığı belirtiliyor. Hükümet ve TBMM, cezaevlerindeki ciddi sağlık risklerini azaltmak için alınan tedbirlerde eşitlik ilkesini gözetmelidir. Mevcut yasa tasarısı bazı mahkumların hükümete yönelik eleştirileri nedeniyle kapsam dışında bırakılmaları anlamına gelmektedir. Korona virüs riski altındaki tutukluların ayırım gözetmeksizin serbest bırakılması konusunda çağrıda bulun. İmzacı ol!” denildi.¹⁷²

- Aralarında RSF¹⁷³, Punto24, Bağımsız Gazetecilik Platformu, Gazetecileri Koruma Komitesi ve Uluslararası Basın Enstitüsü’nün bulunduğu 27 hak örgütü, Covid-19 salgını nedeniyle tutuklu gazetecilerin, insan hakları savunucularının ve diğer tutukluların acil olarak serbest bırakılması konusunda çağrıda bulundu. Ortak açıklamada, “Hükümete ve Parlamento’ya hapis hanelerindeki ciddi sağlık riskini azaltmak için alınan önlemlerde ayrımcılık yapmama ilkesine saygı göstermeye çağırıyoruz. Yasa tasarısının etkisi, bazı mahpusların siyasi görüşleri temelinde serbest bırakılmasını engellemektir. Uluslararası insan hakları hukuku kapsamındaki taahhütlerine göre, Türkiye, ayrımcılık yapılmaksızın tüm mahpusların sağlık hakkını güvence altına almak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Türk makamlarını bu fırsatı haksız yere hapsedilmiş kişileri derhal serbest bırakmak için kullanmaya ve herhangi bir suçtan hüküm giymemiş olanların ve aşırı kalabalık ve sağlıksız bir şekilde hızla yayılan bir hastalıktan hapis riski altında olanların serbest bırakılması için acilen düşünmeye davet ediyoruz” denildi.¹⁷⁴

- Ankara, Aydos (Erzurum), Çorum (Hitit), Kars, Kızılırmak ve Yozgat Demokratik Dernekler Federasyonunun oluşturduğu Anadolu Güçbirliği Konfederasyonu (AnaGüç), Covid-19 virüs salgınına ilişkin alınması gereken tedbirler konusunda çağrıda bulundu. Açıklamada, “Cezaevlerindeki kadın katili, tecavüzcü, istismarcı ve uyuşturucu satıcıları dışında; cezaevlerindeki gazeteciler, şiddete başvurmamış bütün mahkum ve tutuklular, düşüncelerinden dolayı içeride olanlar serbest bırakılmalıdır. 65 ve üstü yaştaki bütün yaşlılarımızın talepleri devlet tarafından karşılıksız karşılanmalı, bu insanların banka, market, ekmek ihtiyaçları anında karşılanmalıdır. İşten çıkarmalar yasaklanmalı, kamu-özel bütün işçilerin maaşları tam olarak ödenmelidir. Mahalle bakkalından, esnafına sokağa çıkma yasağı süresince bozulma riski olan malzemeler devlet tarafından karşılığı ödenerek alınmalıdır. Sermayeye verilen destek küçük ve orta ölçekli esnafı ve üreticiyi de kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Virüsle mücadele süresince vergi ve harçlar ötelenmeli, beyanname verme süreleri uzatılmalıdır. İşçi ve emeklilerin kredi kart borçlarının ödemesi faizsiz ötelenmelidir” maddelerine yer verildi.¹⁷⁵

Diğer Gelişmeler

1 Mart 2020

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, saat 19.40 itibarıyla Edirne üzerinden Türkiye’yi terk eden sığınmacı sayısının 100.577 olduğunu açıkladı.¹⁷⁶

2 Mart 2020

- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Suriye- İdlib’de 27 Mart’ta TSK’nın verdiği can kayıpları sebebiyle Bahar Kalkanı Harekatı’nın başlatıldığını açıkladı. Akar, Rusya’dan Suriye rejimi saldırılarını sonlandırarak Soçi Mutabakatı sınırlarına çekilmeyi sağlaması olduğunu duyurdu.¹⁷⁷

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye’nin ülke içindeki sığınmacılara Avrupa sınır kapılarını açması sonrasında AB ülkelerinden telefonlar geldiğini ancak sınırı kapatmayacaklarını ifade etti.¹⁷⁸

¹⁷² <https://acileylem.org.tr/eylem/mahpuslarin-tahliyesini-ongoren-yasa-ayrim-gozetmemeli>

¹⁷³ https://twitter.com/RSF_tr/status/1244951351513186304

¹⁷⁴ <https://rsf.org/en/news/turkey-rights-groups-call-urgent-release-imprisoned-journalists-human-rights-defenders-and-others>

¹⁷⁵ <https://www.evrensel.net/haber/401110/anadolu-gucbirligi-konfederasyonu-koronavirusle-mucadele-seffaf-yurutulmelidir>

¹⁷⁶ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1234156991771226118?s=20>

¹⁷⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiye-mesru-mudafaa-hakki-ve-gocu-onleme-aciklamasi-yapti/5311229.html>

¹⁷⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/erdogan-stklari-kabulunde-konusuyor-5655970/>

• İstanbul Barosu İnsan Hakları Merkezi, Pazarkule Sınır Kapısı Ziyareti Raporu’nu kamuoyuyla paylaştı. Raporda, “Pazarkule sınır kapısı ve civar arazide farklı uyruklardan kadınların, çocukların ve yaşlıların da bulunduğu iki bin civarında kişiden oluşan grup Yunanistan’a geçmek üzere üç gündür bekliyor. Bekleyenlerin çoğunluğu Afganistan, İran ve Pakistan vatandaşı ancak grupta Suriye, Nijerya, Kamerun’dan gelenler de var. Yunanistan tarafında bekleyen polisler yoğun bir şekilde biber gazı, ses bombası atarak ve tazyikli su sıkarak bekleyen gruba saldırıyor. Aralarında kadın, çocuk ve yaşlıların da olduğu insanlar üzerlerini kapatacak bir şey olmadan nemli ve soğuk zeminde oturuyor ve uyuyor. Isınmak için etraftan topladıkları odunlar ile ateş yakıyorlar. Sivil toplum kuruluşları yiyecek dağıtımını yapmaktadır fakat alanda yeterli gıda olmadığı tespit edilmiştir. Alana mobil tuvalet getirilmiştir fakat bu tuvalet yetersiz ve önünde uzun kuyruklar oluşuyor” ifadeleri yer aldı. Ankara Barosu Mülteci Hakları Merkezi de, “Şişme botlar karaya vurduğunda, gaz bombaları dağıldığında kaç bebek cesedi sayacağız? Transit ya da hedef Avrupa ülkeleri ile resmi olarak görüşülmeden ve uluslararası hukuk kurallarına uygun bir şekilde yerleştirme garantisi alınmadan sığınmacılara sınır kapılarını açıp meçhule göndermek tarihi bir insan hakkı ihlalidir. Yetkilileri, iki sınır arasında silahlar, gaz bombaları ve Ege Denizi’nin soğuk sularında sıkışmış mültecilerin yaşadığı krize müdahale etmeye ve onların birer sayı, alelade bir istatistiki veri olmadıklarını fark etmeye davet ediyoruz” açıklaması yaptı.¹⁷⁹

• İçişleri Bakanı Soylu, saat 13.50 itibarıyla Edirne üzerinden Türkiye’yi terk eden sığınmacı sayısının 117.677 olduğunu açıkladı.¹⁸⁰

3 Mart 2020

• Milli Savunma Bakanlığı, Suriye’de Bahar Kalkanı Harekatı kapsamında rejim güçlerine ait L-39 tipi bir uçağın düşürüldüğünü açıkladı.¹⁸¹

• TBMM Genel Kurulu, saat 15.00’te İdlib’deki gelişmeleri görüşmek üzere gizli oturumla toplandı. Gizli oturumdaki altı saati en az 10 sene boyunca devlet sırrı olarak kabul edilecek.¹⁸²

• İçişleri Bakanı Soylu, saat 09.15 itibarıyla Edirne üzerinden Türkiye’yi terk eden sığınmacı sayısının 130.469 olduğunu açıkladı.¹⁸³

4 Mart 2020

• CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın AKP grup toplantısında, CHP Lideri Kılıçdaroğlu’nu sert sözlerle eleştirmesi sonrasında, yaptığı basın toplantısında, “İslam aleminde ABD’nin emperyalist çıkarlarına uygun hareket eden ve Müslümanların katledilmesini sağlayan kişiye ne denir? Haysiyetsiz denir, onursuz denir, şerefsiz denir, hain denir. Bizim şehitlerimize ‘kelle’ diyen bir kişinin sıfatlarını sayıyorum tekrar size; haysiyetsizdir, şerefsizdir, onursuzdur, vatan hainidir. Bu kişi Türkiye Cumhuriyeti’ni temsil edemez. Şeytan mı arıyorsun Erdoğan, şeytanın ta kendisi sensin” dedi. Bu durum TBMM Genel Kurulu’nda AKP ile CHP’li vekiller arasında arbeye yaşanmasına neden oldu. Erdoğan’ın avukatı Hüseyin Aydın, “Bu hadsiz açıklamaların ve müptezel üslubun hesabını yargı önünde vereceksiniz” ifadesiyle Özkoç’a dava açacaklarını ilan etti. TBMM Başkanı Mustafa Şentop, “Herkesin görüşlerini ifade etme hakkı vardır. Ancak basit, alelade, seviyesizce, alçakça ifadeler, hakaretler siyaset değildir, ifade hürriyeti de değildir. Anayasa’nın 104. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk milletinin birliğini temsil eden Cumhurbaşkanı’na karşı Meclis çatısı altında hakarete yer yoktur. Bu zati ben kınıyorum” dedi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Özkoç hakkında TCK 289. maddesi uyarınca “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıyla soruşturma açtı.¹⁸⁴

• İçişleri Bakanı Soylu, saat 09.00 itibarıyla Edirne üzerinden Türkiye’yi terk eden sığınmacı sayısının 135.844 olduğunu açıkladı.¹⁸⁵

¹⁷⁹ <https://yesilgazete.org/blog/2020/03/02/barolar-multeciler-acik-arazide-yagmur-altinda-hak-ihlali-yasaniyor/>

¹⁸⁰ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1234432086104301571?s=20>

¹⁸¹ <https://twitter.com/tcsavunma/status/1234771966877478917?s=20>

¹⁸² <https://www.amerikaninsesi.com/a/idlib-gorushmeleri-en-az-10-yil-sureyle-devlet-s%C4%B1rr%C4%B1-kalacak/5313418.html>

¹⁸³ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1234730037326336003?s=20>

¹⁸⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/tbmm-de-kavga-chp-milletvekiline-savcilik-sorusturma/5314976.html>

¹⁸⁵ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1235105963377491968?s=20>

5 Mart 2020

• İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) bünyesindeki Şehir Tiyatroları'ndan ihraç edilen ve Gezi Olayları'na destek verdiği gerekçesiyle görevden alınan sanatçılar için işlerine geri dönüş işlemi başlatıldı. Oyuncu Levent Üzümcü, "İBB'de ve dolayısıyla Şehir Tiyatrosu'nda demokrasiye inananların idareye gelmesiyle birlikte, Şehir Tiyatrosu sanat yönetimi benden bir oyunda yer almamı istedi, kabul ettim. Hukuksuz yere işten atılma davam ise hala devam etmekte. Elbet çalınmış haklarımı alıp bir gün evime döneceğim" dedi.¹⁸⁶

• Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in görüşmesiyle Moskova Mutabakatı şeklinde Suriye'de rejim ile TSK arasında çatışmalara yol açan İdlib bölgesinde yeniden ateşkes kararı alındı.¹⁸⁷

6 Mart 2020

• İçişleri Bakanı Soylu, saat 12.10 itibarıyla Edirne üzerinden Türkiye'yi terk eden sığınmacı sayısının 142.175 olduğunu açıkladı.¹⁸⁸

9 Mart 2020

• Eski Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın¹⁸⁹ liderliğindeki Demokrasi ve Atılım Partisi'nin (DEVA) kuruluş dilekçesi İçişleri Bakanlığı'na sunuldu. Kurucular listesinde AKP hükümetlerinde görev almış eski Adalet Bakanı Sadullah Ergin, Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün ve Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf da yer aldı.¹⁹⁰ Eski AKP milletvekilleri Ahmet Faruk Ünsal, Mehmet Emin Ekmen, Abdürrahim Aksoy, Ali İhsan Merdanoğlu, Hasan Karal, Hatice Dudu Özal, İdris Şahin, Kerem Altun, Mustafa Yeneroğlu, Medeni Yılmaz, Mustafa Nuri Akbulut, Metin Kaşıkçı, Ahmet Edip Uğur ve Abdurrahman Müfit Yetkin de kurucu oldu. Eski MİT Müsteşar Yardımcısı Abdurrahman Bilgiç, daha önceden Tarım ve Orman Bakanlığı'nda Müsteşar Yardımcılığı yapan Sedat Kadioğlu, eski TÜİK Başkanı Birol Aydemir, Babacan'ın bakanlık döneminde birlikte çalıştığı eski Hazine Müsteşarı İbrahim Halil Çanakçı ve Eski Hazine Müsteşar Yardımcısı Cavit Dağdaş da kurucu isimler arasında yer aldı.¹⁹¹

• Rusya'nın resmi kanalı Rossiya'nın, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve heyetini Kremlin Sarayı'nda bekletilmesine ilişkin 14 dakikalık videoyu bir sayaç eşliğinde yayınlaması tartışma yarattı.¹⁹²

10 Mart 2020

• Çağdaş Hukukçular Derneği'nin (ÇHD) "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklu genel başkanı Selçuk Kozağaçalı ile üyeleri Ayhan Çiçek, Engin Gökoğlu ve Ayşegül Çağatay 3 Şubat'tan beri sürdürdükleri açlık grevi eylemine ara verdi. Diğer tutuklu avukatlar Barkın Timtik, Ebru Timtik, Oya Arslan ve Aytaç Ünal ise açlık grevi eylemlerine süresiz ve dönüşümsüz olarak devam etme kararı aldı.¹⁹³

11 Mart 2020

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Covid-19 salgınıyla ilgili genel güvenliği ve iç huzuru tehdit edecek maksatta yayın, yalan haber ve provokatif sosyal medya paylaşımları yapanlar hakkında soruşturma başlatılacağını duyurdu. Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ekiplerince 29 kullanıcı hakkında işlem yapıldığı da bildirildi.¹⁹⁴

• Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Avrupa teması erkek bir bireye ilk Covid-19 vakası tanısı konulduğunu açıkladı.¹⁹⁵ Koca, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ve Ticaret Bakanı

¹⁸⁶ birgun.net/haber/istanbul-belediye-sehir-tiyatrolari-ndan-ihrac-edilen-sanatcilar-gorevlerine-geri-dondu-290664

¹⁸⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiye-ve-rusya-idlibde-gece-yarisi-yeniden-ateskes-baslayacak/5316713.html>

¹⁸⁸ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1235857052548730880?s=20>

¹⁸⁹ <https://www.amerikaninsesi.com/a/babacan-akpden-istifa-etti/4990799.html>

¹⁹⁰ <https://www.amerikaninsesi.com/a/ali-babacan-eski-akplilerle-deva-olma-iddiasıyla-yola-cikti/5320937.html>

¹⁹¹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51801127>

¹⁹² <http://medyagunlugu.com/haber/tartisilan-video-uzerine-46711>

¹⁹³ <https://www.independentturkish.com/node/144166/haber/a/C3%A71%C4%B1k-grevindeki-C3%A7hd-genel-ba%C5%9Fkan%C4%B1-sel%C3%A7uk-koza%C4%9Fa%C3%A71%C4%B1-ve-C3%BC%C3%A7-avukat-eyleme-ara-verdi>

¹⁹⁴ <https://www.memurlar.net/haber/891477/istanbul-cumhuriyet-bassavciligi-ndan-korona-virus-sorusturmasi.html>

¹⁹⁵ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/turkiyede-ilk-koronavirus-vakasi-tespit-edildi-466216.html>

Ruhsar Pekcan, Covid-19 salgınıyla mücadele için Bilim Kurulu'nun görüşlerini dinledikten sonra uygulanacak önlemleri açıkladı.¹⁹⁶

- ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yıllık insan hakları raporundaki Türkiye bölümünde, İstanbul'daki yerel seçimin yenilenmesi kararı, Türkiye'nin Suriye'deki Barış Pınarı Harekatı, SETA'nın yabancı basın kuruluşlarında çalışan Türk gazetecilere yönelik tartışma yaratan raporu, Osman Kavala davası yer aldı. Raporda, SETA'nın raporu için "hükümetin medyayı kontrol etme çabası" çerçevesince değerlendirme yapıldı ve otosansür atmosferine dikkat çekildi.. Raporda, "ülkede radyo ve televizyon kuruluşlarının siyasi partilere yayınlarda eşit şekilde yer vermediği, medyanın genel olarak iktidardaki AKP'den yana tavır aldığına yönelik eleştirilerin dile getirildiği" ifade edildi. Raporda ayrıca "İnternet Özgürlüğü" başlığı altında "Cumhurbaşkanı dahil hükümet liderlerinin interneti izlemek ve kendilerine hakaret ettiklerini düşündükleri kişiler hakkında soruşturma başlatılmasını sağlamak amacıyla ekip oluşturduğu bildiriliyor" denildi.¹⁹⁷

- Eski Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın kuruluşuna öncülük ettiği ve dünkü kapalı toplantıda genel başkanı seçildiği DEVA¹⁹⁸ Partisi'nin tanıtımı gerçekleştirildi. Babacan, "Artık DEVA zamanı diyoruz. Kendini yenileyemeyen bir siyaset anlayışıyla Türkiye'nin yola devam etmesi artık mümkün değildir. Bizim için siyaset, tüm vatandaşlarımızın özgürlüğü, güvenliğidir. Çocuklarımızın, gençlerimizin iyi bir eğitim almasıdır, sosyal adaletin temin edilmesidir, kuvvetler ayrılığın esasına dayanan çoğulcu demokrasinin inşa edilmesidir. Bizler siyasetin sürekli olarak dışlayıcı, ötekileştirici bir dil kullanmasına karşıyız. Siyaset aynı zamanda bir mutabakat oluşturma sanatıdır. Herkesin yaşam tarzına sonuna kadar saygılı olacağız. Dini kutsallarımızı siyasi propaganda aracı haline getirmeyeceğiz. Türkiye tek bir akla dar bir kadroya sığdırılamayacak kadar büyük bir ülkedir. Muhalefet kurumunu ve muhalif görüşleri siyasetin vazgeçilmez bir parçası olarak görmek durumundayız. Birleştirici kapsayıcı ve umut veren bir siyaset üreteceğimizi, kutuplu siyasete bulaşmayacağımızı, çoğulcu siyaseti esas alacağımızı, işbirliğine açık olacağımızı ilke ve değerlerimizden asla vazgeçmeyeceğimizi, çözüm odaklı hareket edeceğimizi milletimize şimdi den beyan ve taahhüt ediyoruz" açıklamalarında bulundu.¹⁹⁹

12 Mart 2020

- Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, ilk, orta ve lise ile yüksek öğretimde 16 Mart'tan itibaren tatil kararı alındığını ve uzaktan eğitime geçileceğini açıkladı. Kalın, spor müsabakaları için de Nisan ayı sonuna kadar seyircisiz oynanması kararı alındığını söyledi.²⁰⁰

- Gazeteci Hrant Dink cinayetinde olay yerinde olduğu iddiasıyla tutuklanan ancak dava sürecinde tahliye olan emekli jandarma istihbaratçı astsubay Şeref Ateş, Düzce'de aracındayken uğradığı silahlı saldırı sonucunda hayatını kaybetti.²⁰¹

13 Mart 2020

- AYM, Müjdat Gezen hakkında "Pezevenk" Müjdat ve 'Küfürbaz' Yaşar'a tepki yağıyor" başlıklı imzasız haberi nedeniyle Bakırköy 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin *Yeni Akit*'e verdiği cezaıyla "ifade ve basın özgürlüğü" ile "adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine" hükmetti. Mahkeme, "Davacı, ihtilaf konusu kelimeyi katıldığı televizyon programında birden çok kez tekrarlamış; kelimenin kaba anlamı dışında bir anlamı daha olduğunu vurgulamıştır. Dolayısıyla dava konusu sert söylemin bir ölçüde davacının önceki davranışından kaynaklandığı kabul edilmelidir. Başvurucu (*Yeni Akit*) yayınladığı haberle davacının sarf ettiği bir ifadeyi tekrarlayarak kendisinin kullandığı üslupla yermeyi amaçlamıştır. Haberin kışkırtıcı bir yanı olduğu kabul edilmelidir. Ancak yerme türündeki ifade biçimine karşı yapılan müdahalelerin dikkatle incelenmesi gerekmektedir. Bu ifade türünün kullanımına karşı tazminata hükmedilmesi, demokratik toplumların olmazsa olmazı olan kamusal sorunların serbestçe tartışılmasında önemli yerme niteliğindeki ifade

¹⁹⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiye-corona-salginiyla-mucadele-icin-ne-onlemler-aliyor-5324840.html>

¹⁹⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/abd-insan-haklari-raporunda-turkiye-nasil-yer-aldi/5324697.html>

¹⁹⁸ <https://devapartisi.org>

¹⁹⁹ <https://www.medyafaresi.com/haber/iyi-parti-antalya-milletvekili-tuba-vural-cokal-ak-partiye-gecti/935999>

²⁰⁰ <https://www.birgun.net/haber/ibrahim-kalin-okullar-16-mart-itibariyla-bir-hafta-tatil-edilecek-291542>

²⁰¹ <https://www.birgun.net/haber/hrant-dink-cinayetinden-yargilanan-istihbaratci-ates-olduruldu-291484>

biçimlerine caydırıcı etki yapabilir” değerlendirmesi yaptı.²⁰² Gezen, habere yönelik üç kuruluşluk tazminat talebiyle dava açmış ve Bakırköy 2. Asliye Hukuk Mahkemesi de *Yeni Akit*’i tazminata mahkum etmişti. Yargıtay’ın kararı onaması üzerine *Yeni Akit*, AYM’ye başvurmuştu.²⁰³

• İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Meclisinde çoğunlukta olan AKP’li üyelerin oylarıyla, Şehir Tiyatroları’nda 2017’de “performans yetersizliği” iddiasıyla sözleşmesi feshedilen 20 kişiye kuruma dönüş yolunu açmadı. Aralarında Yönetmen Ragıp Yavuz, oyuncular; Levent Üzümcü, Cem Baza, Elvan Boran, Ceren Hacımuratoğlu, Pervin Bağdat, Ümit Bülent Dinçer, Irmak Örnek, Ahmet Gürkan Başbuğ, Çimen Baturalp, Özgür Efe Özyeşilpınar, Yasemin Güvenç, müzisyen Burçak Çöllü ve Aydın Yıldız, özel efekt uzmanı Gökçe Selim’in bulunduğu İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları çalışanları, işe iade davalarını kazanmış olmalarına rağmen rol ve görev verilmemişti. İBB İnsan Kaynakları Müdürlüğü’nün “sözleşmeli (sanatçı) personelin açıktan tekrar ataması ve vize işlemleri talebi”, İBB Meclisi’nde görüşüldü. Ancak Meclis’te, AKP’li üyelerin çoğunlukta bulunduğu komisyonların ortak raporunda teklifi reddederken ayrıca CHP grubu ise rapora muhalefet şerhi düştü. CHP’nin muhalefet şerhinde “Teklif yasalara uygun olup raporun reddi usule aykırıdır. Katılmıyoruz” denildi.²⁰⁴

• Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle Covid-19 virüsü tedbirleri kapsamında kamu görevlilerinin yurt dışına çıkışları durduruldu.²⁰⁵

• İçişleri Bakanlığı, Almanya, İspanya, Fransa, Avusturya, Norveç, Danimarka, İsveç, Belçika ve Hollanda’yla yolcu trafiğini 14 Mart itibarıyla saat 08.00’den itibaren durdurdu.²⁰⁶

• Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, kamu kurum ve kuruluşlarındaki 60 ve üzeri yaştakiler ile kronik rahatsızlığı olanlara Covid-19 virüsü önlemleri kapsamında 16 Mart’tan itibaren 12 gün idari izin verildiğini açıkladı.²⁰⁷

• TBMM Başkanlığı, TBMM yerleşkesine grup toplantıları da dahil 13-31 Mart tarihleri arasında ziyaretçi kabul edilmemesi kararı aldı.²⁰⁸

• BİK Genel Müdürü Rıdvan Duran, Kırıkkale Valisi Yunus Sezer’i ziyaretinde yerel basında icra-iflas kararları yayımlanmasına devam edileceğini kaydetti. Duran, “Bu konuda bizim temaslarımız oldu, Adalet Bakanımız son noktayı koydu ve TBMM’ye getirmede. Bu, gazeteler için büyük bir kayıp olacaktı. Bunun önüne geçilmiş oldu. Yerel medya, tirajın çok çok ötesinde bir etkisi olan medya. Biz resmi ilan alan gazetelerin internet siteleri de aktifse zaten onlara ilave bir katkı veriyoruz. Ama internet yasası henüz çıkmadı. Onların henüz gazete olarak tanımlanması oluşmadı. Dolayısıyla o çalışma yapılıyor ve biz de onu bekliyoruz. Bu çalışmanın neticesinde mevcut gazetelerin hakkını ihlal etmeden neler yapabiliriz, onları birlikte istişare edeceğiz. Bunu mevcut gazetelerimiz de artık orada eleman bulundurarak güncellemeleri, hiç olmazsa 18 saat güncelleme yapmaları gerekiyor” dedi. Vali Sezer ise, Kırıkkale’de 13 gazetenin ekonomik sıkıntıdan dolayı dört gazete olarak birleştiğini açıkladı.²⁰⁹

• Gaziantep Valiliği, Covid-19 salgını gerekçesiyle 20 gün süreyle her türlü gösteri, eylem ve toplantının yasaklandığını duyurdu.²¹⁰

14 Mart 2020

• Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in telefon görüşmesi ile Türkiye ve Azerbaycan arasında yolcu trafiği durduruldu.²¹¹

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, *New York Times*, *CNN International* ve *BBC*’ye korona virüsü haberlerinde Türkiye’yle ilgili olmayan haberlerde Türkiye’den fotoğraflar kullanılmasını eleştirdiği bir mektup gönderdi. *New York Times*, *CNN International* ve *BBC*

²⁰² <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200311-10.pdf>

²⁰³ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/aymden-mujdat-gezene-o-soze-son-soz-hakaret-degil-cestiri-41467892>

²⁰⁴ <http://www.diken.com.tr/ibb-meclisi-tiyatrocularin-ise-donmesini-kabul-etmedi/>

²⁰⁵ <https://www.birgun.net/haber/kamu-gorevlilerinin-yurt-disina-cikislari-durduruldu-291564>

²⁰⁶ <https://www.birgun.net/haber/icisleri-bakanligi-9-ulkeden-turkiye-ye-yolcu-girisi-sabah-08-00-itibariyla-durduruldu-291714>

²⁰⁷ <https://www.birgun.net/haber/bakan-selcuk-acikladi-60-yas-ve-uzerine-12-gun-idari-izin-291701>

²⁰⁸ <https://www.birgun.net/haber/meclis-te-koronavirus-onlemleri-ziyaretci-yasagi-grup-toplantisi-iptali-291634>

²⁰⁹ <https://www.timeturk.com/bik-genel-muduru-ridvan-duran-yerel-medyanin-tirajin-cok-cok-otesinde-etkisi-var-haber-1386078>

²¹⁰ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/valilikten-koronavirus-yasagi-1727107>

²¹¹ <https://www.birgun.net/haber/turkiye-15-ulkeye-kapilarini-kapatti-291770>

söz konusu fotoğrafları kaldırdı. *New York Times*'ta ABD Başkanı Donald Trump'ın Schengen vize sistemindeki Avrupa ülkelerine yönelik seyahat yasağı haberinde İstanbul'dan bir görsel kullanılmıştı. *BBC*'de ise Kanada Başbakanı Justin Trudeau ile eşinin karantina altına alınması, ABD'nin seyahat yasağı ve İtalya'da dükkanların kapatılmasıyla ilgili haberlerinde Türkiye'den görsel kullanılmıştı. *CNN International*'da Formula 1'in Avustralya Melbourne'de yapılacak Grand Prix Yarışının iptali gibi içeriğine sahip haberinde İstanbul'dan görseller yayınlanmıştı.²¹²

• DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, neden eski Başbakan ve Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu ile birlikte parti kuramadıklarıyla ilgili “Türkiye’deki sorunların tespiti konusunda ortak görüşler olabilir ama nasıl bir Türkiye görmek istiyoruz ve bunu nasıl bir ekiple yapmak istiyoruz? Bu önemli. Yine nihai hedefler çok önemli. Tarz, üslup, metot, yani oralarda ciddi bir ayrışmamız var. Onun için bir arada olmak mümkün olmadı” dedi.²¹³

15 Mart 2020

• Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Covid-19 nedeniyle 18 hasta olduğunu açıkladı.²¹⁴

• İçişleri Bakanlığı, Covid-19 virüsü salgını nedeniyle ülke genelinde pavyon, diskotek, bar ve gece kulüplerinin faaliyetlerini 16 Mart saat 10.00’den itibaren geçici süreliğine durdurdu.²¹⁵

• İçişleri Bakanlığı Muş’un Malazgirt ilçesindeki dört muhtarı görevden uzaklaştırma kararı aldı. Yaramış Köyü muhtarı Mehmet Kaya, Akören Köyü muhtarı Milazım Altun, Alikalkan Köyü muhtarı Sertip Demir ve Kazgöl Köyü muhtarı Salih Söylemez, 12 Şubat’ta “silahlı terör örgütüne üye olmak”, örgüt adına suç işlemek” ve “terör örgütüne yardım yataklık etmek” suçlamalarıyla²¹⁶ gözaltına alınmıştı.²¹⁷

• Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yürüttüğü soruşturma kapsamında, “terör örgütü üyeliği”²¹⁸ suçlamasıyla Şanlıurfa’da yedi, Diyarbakır’da iki ve Şırnak’ta da bir avukat gözaltına alındı.²¹⁹ Ayrıca ikisi Diyarbakır’da biri de Şırnak’ta olmak üzere üç avukat hakkında da yakalama kararı çıkartıldı.²²⁰ Aynı soruşturma kapsamında 12 gardiyan da gözaltına alındı. Gözaltı süreleri dört gün daha uzatıldı.²²¹ Türkiye’deki farklı illerdeki 26 baro başkanınca yapılan ortak açıklamada, “Arama ve gözaltı kararlarından anlaşıldığı kadarıyla meslektaşlarımız, mesleki faaliyetleri nedeniyle bu uygulamaya maruz kaldılar. Suçu her ne olursa olsun herkesin savunma yapma ve savunmasını yaparken bir avukattan yardım almaya hakkının olması hukuk devletinin gereğidir. Bir avukat bundan dolayı gözaltına alınamaz, tutuklanamaz, yargılanamaz” denildi.²²² Şanlıurfa Baro Başkanı Abdullah Öncel ise avukatlık mesleğini sindirme politikası güdüldüğünü öne sürdü.²²³

16 Mart 2020

• İçişleri Bakanlığı, tiyatro, sinema, gösteri merkezi, konser salonu, nişan/düğün salonu, birahane, taverna, kiraathane, kafeterya, internet salonu, çalgılı/müzikli lokanta ve kafeler, gazino, kır bahçesi, nargile salonu, nargile kafe, her türlü oyun salonları, her türlü kapalı çocuk alanları (AVM’ler ve lokanta içindekiler dahil), çay bahçeleri, dernek lokalleri, lunaparklar, yüzme havuzları, hamamlar, saunalar, kaplıcalar, masaj salonları, SPA ve spor merkezlerinin faaliyetlerini 16 Mart saat 24.00’den itibaren geçici süreliğine durdurdu.²²⁴

• Sağlık Bakanı, Fahrettin Koca, Covid-19 virüsü salgını vaka sayısının 47 olduğunu açıkladı.²²⁵

²¹² <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/iletisim-baskani-altun-new-york-times-cnn-international-ve-bbcey-koronavirus-haberlerinde-yaniltici-sekilde-turkiyeden-fotograflar-kullanmalarini-elestiren-bir-mektup-gonderdi>

²¹³ <https://medyascope.tv/2020/03/13/ali-babacan-ahmet-davutoglu-ile-nihai-hedefler-tarz-metot-ve-ustup-konusunda-ciddi-bir-ayrismamiz-var/>

²¹⁴ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1239302574030958593?s=20>

²¹⁵ <https://www.birgun.net/haber/bakanlik-tan-koronavirusle-ilgili-ek-genelge-gece-kuluplerinin-faaliyetleri-durduruldu-291867>

²¹⁶ <https://www.haberler.com/mus-merkezli-5-ilde-teror-operasyonu-39-gozalti-12916491-haberi/>

²¹⁷ <https://gazetekarınca.com/2020/03/musta-dort-koy-muhtari-gorevden-uzaklastirildi/>

²¹⁸ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-51889512>

²¹⁹ <http://www.yeniyasamgazetesi.info/urfa-ve-diyarbakirda-operasyon-9-avukat-gozaltinda/>

²²⁰ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-51889512>

²²¹ <http://www.yeniyasamgazetesi1.com/avukatlarin-gozalti-suresi-uzatildi/>

²²² https://gazetegunluk.com/24-baro-baskanindan-ortak-aciklama-meslektaşlarımızı-derhal-serbest-birakin/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter

²²³ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-51889512>

²²⁴ https://twitter.com/TC_icisleri/status/1239573795742126080?s=20

²²⁵ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1239654954475884550?s=20>

18 Mart 2020

• AYM, 2016'daki darbe girişimi sonrasında FETÖ soruşturması kapsamında açığa alındıktan sonra tutuklu yargılanan İhsan Yalçın'ın "kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine" ve 10.000 lira manevi tazminat cezası ödenmesine hükmetti.²²⁶ AYM, "Tutuklama kararında başvurunun bir dönem bu örgütün okullarında okumuş olmasına dayanılmış ise de bu olgu Yargıtay kararları ışığında kuvvetli belirti sayılmamıştır. Tutuklama kararında ikinci olarak başvurunun FETÖ/PDY soruşturmaları kapsamında açığa alınmış olmasına dayanılmıştır. Ancak başvuru hakkında görevden uzaklaştırma ve/veya kamu görevinden çıkarma tedbirlerinin uygulanması -tek başına- suç işlediğine dair kuvvetli bir belirti olarak kabul edilemez. Başvurucunun örgütün Adli Tıp Kurumu yapılanması içinde görev aldığına ilişkin ise herhangi bir delil gösterilmemiştir. Son olarak başvurunun ilgili bankadaki hesap hareketlerinden FETÖ'nün talimatı doğrultusunda hareket ettiğinin anlaşıldığı ileri sürülse de soruşturma makamları başvurunun hesap hareketlerinde olağan akışın dışında bir durumun olduğunu gösterememiştir. Nitekim Yargıtay da rutin hesap hareketlerinin örgütsel faaliyet ya da örgüte yardım etmek kapsamında değerlendirilmeyeceğini belirtmiştir. Bu itibarla başvurunun savunması ve dosya kapsamına göre somut olayda tutuklama için gerekli olan suç işlendiğine dair kuvvetli belirti yeterince ortaya konulamamıştır" değerlendirmesinde bulundu.²²⁷

• Kırklareli Valiliği, Covid-19 salgını gerekçesiyle kent genelinde 30 gün süreyle her türlü gösteri, eylem ve toplantının yasaklandığını duyurdu.²²⁸

19 Mart 2020

• Milli Savunma Bakanlığı (MSB), "İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'nde (İGAB) görevli unsurlarına bölgedeki bazı radikal gruplar tarafından yapılan roketli saldırı sonucu Piyade Uzman Onbaşı Ramazan Nayir ve Piyade Uzman Onbaşı Oğuzhan Taş'ın şehit olduğu açıkladı.²²⁹

20 Mart 2020

• Giresun Espiye L Tipi Cezaevi'nde siyasi tutuklulara tıbbi yardım yapılmadığı iddiasıyla Suphi Akbaş, Aras Aslan ve Serkan Akkuş'un dönüşümlü açlık grevine başladığı bildirildi.²³⁰

21 Mart 2020

• ABD Adalet Bakanlığı, TRT World'ün Washington'da ofis açması üzerine siyasi kimliği bulunduğu gerekçesiyle lobi faaliyetleri yapan kurumlar statüsünde kayıt yaptırmasını istedi. CHP ABD Temsilcisi Yurter Özcan²³¹, TRT World'ün altı ayda bir faaliyet raporu sunacağını ve raporda ABD'de kayıtlı yabancı siyasi parti temsilcilikleri ve lobi şirketlerinin yaptığı gibi mali kaynaklarını, yaptığı harcamaları yapılan temasları şeffaf biçimde belirtmek zorunda olduğunu söyledi.²³²

• Sosyal medyada Covid-19 virüsü salgını nedeniyle sağlık çalışanları için saat 21.00'de balkonlardan, pencerelerden alkışlama yapılması çağrısı yapılmıştı. Buna karşın Sabah yazarı Haşmet Babaoğlu ise, 20 Mart'ta alkışlama kampanyası çağrısı yapanlar için "Pislikler" ifadesini kullanmıştı. Ancak aynı gün Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın alkışlama kampanyasına katılma çağrısı üzerine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan'ın balkondan sağlık çalışanlarını alkışlandığı görüntüler paylaşılması ardından Haşmet Babaoğlu, Twitter hesabını gizledi.²³³

22 Mart 2020

²²⁶ <https://www.anayasa.gov.tr/media/6540/2017-8171.pdf>

²²⁷ <https://www.dw.com/tr/aymden-fet%C3%B6-davas%C4%B1nda-hak-ihl%C3%A2l-karar%C4%B1/a-52821150>

²²⁸ <https://www.gercekgundem.com/guncel/166218/kirklarelide-gosteri-eylem-ve-toplantılara-koronavirus-yasagi>

²²⁹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-msb-acikladi-idlibde-2-asker-sehit-1-yarali-5690003/>

²³⁰ <http://mezopotamyaajansi22.com/search/content/view/89848?page=1&key=58665489a43ab0cd3015ffafc90f3e46>

²³¹ https://www.medyatava.com/haber/abd-adalet-bakanligindan-sok-trt-karari_206465

²³² <https://tele1.com.tr/trt-worldden-abdye-alti-aylik-rapor-karari-143689/>

²³³ https://www.medyatava.com/haber/pislikler-diyen-sabah-yazari-hesabini-gizledi_206462

• Bursa’da korona virüsü salgını nedeniyle yapılan uyarılara rağmen asker uğurlamak için vatandaşlarca otogara topluca akın edilmesi üzerine polis ekiplerince terminal girişlerinde ve içerisinde geniş güvenlik önlemi alındı ve kalabalık gruplar dağıtıldı.²³⁴

23 Mart 2020

• İçişleri Bakanlığı tarafından HDP’li Batman Belediyesi Başkanı Mehmet Demir ve Eş Başkanı Songül Korkmaz, Diyarbakır’da Silvan Belediyesi Başkanı Naşide Toprak, Eğil Belediyesi Başkanı Mustafa Akkul, Diyarbakır Ergani Belediyesi Başkanı Ahmet Kaya, Lice Belediye Başkanı Tarık Mercan ve Silvan Belediye Başkanı Naşide Toprak, Bitlis Güroymak Belediyesi Başkanı Hikmet Taşdemir, Iğdır Halfeli Belde Belediyesi Başkanı Hasan Safa, Siirt Gökçebağ Belde Belediyesi Başkanı Serhat Çiçek gözaltına alındı.²³⁵ İçişleri Bakanlığı kararıyla belediyelere kayyum atandı. Akkul, “silahlı terör örgütüne üye olmak” suçlamasıyla tutuklandı, Toprak ve Mercan ise “konutunu terk etmemek” ve “yurt dışına çıkış yasağı” tedbiriyle serbest bırakıldı. Gözaltı ve kayyumları protesto eden HDP İl Başkanları Fatma Abla ve Ömer Kulplu ile birlikte yaklaşık 10 kişi gözaltına alındı.²³⁶

• CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Covid-19 salgınına karşı hükümete 13 önerilerde bulundu. Kılıçdaroğlu “Kamu sağlık kuruluşlarındaki eleman açığı hızla giderilmeli, KHK ile gönderilenler ise sağlık kuruluşlarına geri çağırılmalı” dedi.²³⁷

• Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, KHK ile ihraç edilen ve beraat etmiş olan sağlık çalışanlarını yeniden istihdam etmek gerektiğini belirtti.²³⁸

• Mağdurlar için Adalet Topluluğu’nun OHAL döneminde KHK ile işlerinden ihraç edilen 3305 kişiyle yaptığı görüşme sonucu hazırladığı “Üçüncü Yılında OHAL’in Toplumsal Maliyetleri” raporuna göre, katılımcıların yüzde 91,2’si başka bir ülkede yaşamak istiyor.²³⁹ Topluluğun geçen yıl yaptığı araştırmada bu oran 83,9 iken bu yılki araştırmada gitmek isteyen kişilerin sayısının arttığı gözlemleniyor.²⁴⁰

• İstanbul 13. Asliye Ceza Mahkemesi, 6 Mayıs 2010’da *Kanaltürk*’teki “Ters Cephe” programında, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ’a “Bu makamı hak etmeyen subaydır” diyerek ahlaksızlık suçlaması da yönelten Rasim Ozan Kütahyalı’ya “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret” suçundan 12.500 lira adli para cezası verdi. Mahkeme, Kütahyalı’nın çağrılara rağmen en son yakalama kararıyla duruşmaya getirildiği için “iyi hal indirimi” uygulamadı ancak cezayı altı taksitte ödemesine kararı aldı. Duruşma öncesinde Kütahyalı, “Bu hadise 10 sene öncesine dayanıyor. Eğer o tartışmanın sıcaklığıyla ağızdan öyle bir laf çıktıysa bundan çok üzüntü duyarım. Orada İlker Başbuğ’un ismi şahsen yoktur, sadece orada ben askerlerimizin canını hiçe sayan askeri vesayet zihniyetine olan genel öfkemi belirttim diye hatırlıyorum. Gençliğin verdiği ateşlilikle sert bir üslup kullansam da sivil otoritenin askerin üzerinde olduğu fikrinden ne kadar dava edilesem de asla vazgeçmeyeceğimi ifade etmek istiyorum” savunmasında bulundu.²⁴¹

24 Mart 2020

• TRT Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Eren, kurumda ilk Covid-19 vakasını 56 yaşındaki bir yayın şefi olarak açıkladı. Eren, TRT’de kısmen evde çalışma ve büroda olması gerekenler içinse dönüşümlü çalışma sistemi uygulandığı belirtti.²⁴²

• *Yeni Yaşam*, Covid-19 salgınından dolayı yazılı yayınına bir süreliğine ara vereceğini ve yayın hayatına internet sitesi üzerinden devam edeceğini duyurdu.²⁴³

²³⁴ <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberi-dinlemeyip-yine-geldiler-polis-mudahale-etti-2620825>

²³⁵ <https://www.evrensel.net/haber/400174/hdpli-8-belediye-kayyum-atandi-egil-belediye-baskani-mustafa-akkul-tutuklandi>

²³⁶ <https://www.birgun.net/haber/gorevden-alinan-hdp-li-egil-belediye-baskani-akkul-tutuklandi-293076>

²³⁷ <https://tr.sputniknews.com/koronavirus-salgini/202003231041662282-kilicdaroglu-khk-ile-gorevlerine-son-verilen-saglik-elemanlari-yeniden-gorevlerine-iade-edilmeli/>

²³⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/politika/2020/03/23/davutoglu-khk-ile-ihrac-edilenler-goreve-cagirlsin/>

²³⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/03/25/khkliilerin-yuzde-91-2si-gitmek-istiyor/>

²⁴⁰ <https://mezopotamyaajansi.com/tum-haberler/content/view/90436>

²⁴¹ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kutahyalia-basbuga-hakaretten-ceza-genclik-atesiyle-soylemis-1728868>

²⁴² <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/03/24/trtde-ilk-korona-vakasi/>

²⁴³ <http://www.yeniyasamgazetesi1.com/bu-bir-veda-yazisi-degil/>

25 Mart 2020

• CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, avukatı Hüseyin Can Güner aracılığıyla “Atatürk’e hakaret” dolayısıyla şikayet ettiği gazeteci Fatih Tezcan’ın kendisine *Twitter* aracılığıyla “Çakal, alçak, namusun varsa, şerefın varsa, iftiracı” demesi üzerine suç duyurusunda bulundu. Savcılığa ifadeye çağırılmasına rağmen gelmemesi üzerine Malatya Sulh Ceza Hakimliği Tezcan hakkında yakalama kararı çıkartılmasına karar verdi. Ağbaba, “Atatürk’e ve Cumhuriyet değerlerine her fırsatta hakaret eden Fatih Tezcan hakkında şikayetimiz üzerine yakalama kararı verildi. Kendisini sokakta görmek gibi bir talihsizlik yaşarsanız, yetkililere bir Alo demenizi rica ediyorum”²⁴⁴ dedi.²⁴⁵

• HDP’li Batman Belediye Başkanı Mehmet Demir ve Eş Başkanı Songül Korkmaz’ın gözaltına alınması ve belediyeye kayyum atanmasını protesto eden 16 kişi Batman İl Emniyet Müdürlüğü’nde ifadeleri alındıktan sonra nöbetçi mahkemeye çıkarıldı. Yeni Yaşam dağıtımcısı Serhat Bayık ile HDP Gençlik Meclisi üyeleri Evin Can ve Semanur Can, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı. Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivistleri Siyajin Yıldırım ve Emine Erden ise “örgüt üyeliği” suçlamasıyla tutuklandı.²⁴⁶

• Gazeteci Fehim Taştekin, yaşadığı Fransa-Paris’te korona virüse yakalandığını ve 7 Mart’tan beri evinde karantinada olduğunu duyurdu.²⁴⁷

• *Sözcü*, yazılı baskısını Covid-19 salgını nedeniyle dört sayfalık beyaz bir kapakla yayımlayacağını duyurdu.²⁴⁸

• Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, son 24 saat içinde 561 yeni vakayla hasta sayısını 2.433 ve 15 vefat yaşanmasıyla can kaybını 59 olarak açıkladı.²⁴⁹ Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, uzaktan eğitime 30 Nisan’a kadar devam edileceğini açıkladı.²⁵⁰

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan, yazılı açıklamasıyla Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı’nın evlilik belgesi almak için 2 Ekim 2018’de gittiği Suudi Arabistan’ın İstanbul Başkonsolosluğu’nda boğularak öldürülmesi ile ilgili yürütülen soruşturmayı tamamladıklarını bildirdi. Açıklamada, Kaşıkçı’nın öldürülmesi eylemini gerçekleştirmek üzere şüphelilere gerekli talimatları verdikleri için şüpheliler Ahmet bin Muhammed El Asırı ve Saud Al Kahtani hakkında “tasarlayarak ve canavarca hisle eziyet çektirerek kasten öldürmeye azmettirme” suçundan ayrı ayrı hapis cezaları istendiği ifade edildi. İddianamede, en başından beri maktulü Suudi Arabistan’a götürmek, kabul etmediği takdirde öldürmek üzere fikir birliği ve ortak suç işleme kararıyla hareket edildiği kaydedildi. Kaşıkçı’yı öldürdükleri belirlenen 18 şüpheli hakkında ise “tasarlayarak ve canavarca hisle eziyet çektirerek kasten öldürme” suçundan ayrı ayrı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istendiği belirtildi. Şüpheliler hakkında kamu davası açıldığı aktarıldı.²⁵¹

• TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 23 Nisan’daki TBMM’nin 100’üncü yıldönümü etkinliklerini ileri bir tarihe ertelediklerini açıkladı.²⁵²

26 Mart 2020

• *Doğan Medya Grubu*’nun eski sahibi Aydın Doğan’ın dijital medya platformu kuracağı, başına ise gazeteci Fikret Bila ve Erdoğan Aktaş’ın geçeceği ve bu girişimi için 700 milyon Euro bütçe ayırdığı iddia edildi.²⁵³

• İçişleri Bakanlığı, valilik ve kaymakamlıklardan büyükşehir, il, ilçe, belde belediyeleri ve mahalli idare birlikleri meclisleri ile il genel meclislerini Nisan, Mayıs ve Haziran ayı toplantılarını ertelenmesi istendi.²⁵⁴

²⁴⁴ https://twitter.com/veliagbaba/status/1242751202980433920?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Etweet

²⁴⁵ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/fatih-tezcana-yakalama-karari-cikarildi-1729368>

²⁴⁶ <http://mezopotamyaajansi22.com/search/content/view/90536?page=1&key=13da8f177257d5355b2c91b482c339ee>

²⁴⁷ <https://www.independentturkish.com/node/152466/r%C3%B6portaj/koronavir%C3%BCse-yakalan-gazeteci-fehim-ta%C5%9Ftekin-%C3%BC%C3%A7-haftad%C4%B1r-yataktay%C4%B1m>

²⁴⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/virusle-aramiza-mesafe-koyduk-kampanyamiz-gundem-oldu-dunyada-esi-yok-5700788/>

²⁴⁹ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1242914433325817859?s=20>

²⁵⁰ <https://www.birgun.net/haber/evde-egitim-30-nisan-a-kadar-uzatildi-293237>

²⁵¹ <https://www.birgun.net/haber/cemal-kasikci-sorusturmasinda-yeni-gelisme-293149>

²⁵² <https://www.medyafaresi.com/haber/tbmmnin-100-yil-donumu-etkinlikleri-koronavirus-nedeniyle-iptal-edildi/937076>

²⁵³ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/aydin-dogan-dijital-medya-donuyor-272893h.htm>

²⁵⁴ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-salgini-ile-mucadele-kapsaminda-toplantilarla-ilgili-ek-genelge>

• İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, “Türkiye genelinde olmasa da en azından İstanbul için, hükümetten; kademeli, kontrollü bir sokağa çıkma konusunda bir çalışma bekliyoruz. Biz de yardıma hazırız” dedi.²⁵⁵

• Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, son 24 saatte 1.196 yeni vaka olmasıyla 3.269 hasta olduğunu ve 16 vefat yaşanmasıyla can kaybın 75’e yükseldi.²⁵⁶

• YÖK Başkanı Yekta Saraç, üniversitelerde bu dönemi uzaktan eğitim, açık öğretim ve dijital öğretim imkanları ile devam ettirileceklerini dile getirdi. Saraç, YÖK Genel Kurulu’nun YKS’yi 25-25 Temmuz’a ertelediğini duyurdu.²⁵⁷

• YSK, hakkında “silahlı tehdit” ve “ruhsatsız silah bulundurma” suçlarından yargılandığı mahkemece 20 ay hapis cezası verildiği iddiasıyla²⁵⁸ CHP’li Ceyhan Belediye Başkanı Kadir Aydar’ın 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Sonucu mazbatasını iptal etti. Belediyeden yapılan açıklamada ise, Aydar’ın yerel seçimleri öncesi istenen bütün evrakları YSK’ye eksiksiz olarak teslim ettiği ve seçilmesinde bir engel görülmediği belirtildi. Ceyhan’ın yeni başkanı, İlçe Belediye Meclisi’nde yapılacak seçimle belirlenecek.²⁵⁹ Aydar, hukuki olmayan şekilde iptal yapıldığını belirterek, “İstanbul seçimleri ve mühürsüz oyların mimarı AKP’li Recep Özel’in verdiği hukuksuz dilekçeyle bugünlere geldik. 31 Mart 2019’da Adana Ceyhan tarihindeki en yüksek oyla seçildim. Türkiye’de istedikleri gibi at koşturmaya alıştılar ama şunu bilmiyorlar; halktan uzaklaşmaya başladılar. Bu karar Ceyhan halkının iradesine yönelik siyasi karardır. Mazbatam olmasa da ben yine 31 Mart 2024’e kadar Ceyhan Belediye Başkanıyım” dedi. YSK’nın kararına sosyal medyada “Kadir Aydar Yalnız Değildir” etiketiyle tepki gösterildi. CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, “Geçmişten yargılandığı iki ayrı suçu birleştirip, mazbatayı iptal eden YSK bu demokrasi darbesinin maşasıdır. Yaşanan bu zor günlerde bile siyasi rantlarının peşinde koşan saraydakilere yazıklar olsun” diye konuştu.²⁶⁰

• Gaziantep Gazeteciler Cemiyeti Başkanı İbrahim Ay, Covid-19 salgını nedeniyle BİK’in aldığı karar gereği kent merkezinde resmi ilan alan 14 gazeteyi bir süreliğine günde iki gazete şeklinde yayımlayacaklarını duyurdu. Ay, diğer 12 gazete tarafından ise dijital ortamda yayınına devam edebileceğini ifade ederek, “Bunun yanı sıra, 14 gazetenin haricinde, Basın İlan Kurumu’na tabi olmadan günlük yayın yapan gazetelerimizde var elbette. Bu gazetelerimizde dijital ortama geçerek, yayın faaliyetlerini kesintisiz devam ettiriyor. Yerel basın tarihinde belki de ilk kez böyle bir uygulama yaşanmakta ancak içinde bulunduğumuz olağanüstü durumun örnekleri de yok denecek kadar azdır. Durum böyle olunca, hem halkımızı bilgi kaynaklarından mahrum etmeme hem de çalışanlarımızın sağlığını riske etmeme adına böyle bir karar almanın zorunlu olduğu ortaya çıkmaktadır” dedi.²⁶¹

• Diyarbakır’da yayınlanan yerel gazeteler Covid-19 salgınına dikkat çekmek amacıyla “Evde Kal Diyarbakır” manşetiyle çıktı. Tam sayfa çağrıda bulunan gazetelerde, “Kendimizi, sevdiklerimizi ve ülkemizi koruyalım, zorunlu olmadıkça evlerimizden çıkmayalım” mesajına yer verildi.²⁶²

• BİK Genel Müdürü Rıdvan Duran, Covid-19 küresel salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerin geniş kitlelere duyurulması ve toplumda farkındalığın artırılması amacıyla yazılı basına çağrıda bulundu. Duran, “Basının bu zor günlerde işlevini yerine getirirken desteğe ihtiyacı olduğunun bilinciyle 23 Mart tarihinde Yönetim Kurulumuz bazı kararlar aldı ve bunu kamuoyu ile paylaştı. Aldığımız kararlar yazılı basına nefes alma imkanı verdi. Farkındalık oluşturacağı için basınımıza ortak manşetlerle çıkmaları çağrısında bulunmak istiyoruz. ‘Evde Kal, Sağlıkla Kal’, mottosu ile gazetelerimizi Covid-19’la etkin bir mücadeleye davet ediyorum” dedi.²⁶³

²⁵⁵ <https://www.birgun.net/haber/imamoglu-istanbul-icin-kontrollu-kisiltama-bekliyoruz-293343>

²⁵⁶ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1243260712899825664?s=20>

²⁵⁷ <https://www.birgun.net/haber/yok-baskani-sarac-yks-ertelendi-293346>

²⁵⁸ https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/chpli-belediye-baskani-gorevinden-alindi-5705227/?utm_source=szc&utm_medium=free&utm_campaign=ilgilihaber

²⁵⁹ <https://www.evrensel.net/haber/400528/ysk-ceyhan-belediye-baskani-kadir-aydarin-mazbatasini-iptal-etti>

²⁶⁰ <https://www.evrensel.net/haber/400528/ysk-ceyhan-belediye-baskani-kadir-aydarin-mazbatasini-iptal-etti>

²⁶¹ <https://www.haberturk.com/gaziantep-haberleri/76681858-gaziantep-te-gunde-2-gazete-basilacakgc-baskani-ibrahim-ay-yerel-medya-sorumluluklarini-her>

²⁶² <https://www.bik.gov.tr/diyarbakir-gazetelerinden-evde-kal-etiketli-manset/>

²⁶³ <https://www.bik.gov.tr/bik-genel-muduru-durandan-evde-kal-saglikla-kal-ortak-manset-cagrisi/>

27 Mart 2020

• Cumhurbaşkanı Erdoğan, Covid-19 salgınıyla mücadelede Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda yedi yeni tedbir alındığını açıkladı. Bu tedbirler; şehirlerarası seyahatlerin valilik iznine bağlı olması, kamuda olduğu gibi özel sektördeki personele esnek çalışma sisteminin uygulanması, toplu taşıma araçlarında seyrek oturma düzeninin uygulanması, askerlerin 14 gün karantina kuralına uygun şekilde celp ve terhislerinin gerçekleştirilmesi, Valiler başkanlığında illerde Pandemi Kurulu oluşturularak yeni tedbirler alınabilmesi ve yurt dışı uçuşların tümüyle durdurulması olarak sıralandı.²⁶⁴

- Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Covid-19'la bilgilendirme sitesini açtı.²⁶⁵
 - İçişleri Bakanlığı, saat 17.00'dan itibaren giyim, oyuncak, süs eşyası, çanta vb. zaruri olmayan ihtiyaç maddelerinin satıldığı tüm pazar yerlerini geçici olarak kapatma kararı aldı.²⁶⁶
 - Sağlık Bakanı, 2.069 yeni vaka tespit edilmesi 5.569 hasta ve 17 vefat yaşanmasıyla 92 can kaybı olduğunu açıkladı.²⁶⁷
 - İçişleri Bakanlığı, hafta sonlarında il ve ilçelerde sahil bantları, mesire ve ören yerleri ile piknik alanlarında balık tutulması, yürüyüş yapılması, piknik yapılması vb. faaliyetlerde bulunmasını yasakladı. Bunun il ve ilçelerdeki duruma göre hafta içinde de uygulanabileceği belirtildi.²⁶⁸
- Sokağa çıkma yasağı kapsamındaki 65 yaş ve üzeri ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşlara, motorlu taşıtları için araç muayene zamanı geldiğiye bunu yasak kalktıktan sonra 45 gün içinde yaptırılacakları kararlaştırıldı.²⁶⁹

• *Ciner Medya Grubu* Koordinatörü Didem Ciner, *Bloomberg HT* Genel Müdürlüğü'ne Cem Coşkun'un görevinden ayrılması üzerine *Show TV* ve *Bloomberg HT* Ankara Temsilcisi Ali-can Türkoğlu'nun getirildiğini duyurdu.²⁷⁰

• MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, Bilim Kurulu'ndaki her hoca açıklama yapmamalı görüşünü savundu²⁷¹ ve "Aziz milletimiz Bilim Kurulu'nun değerli üyelerinin hangi birisine kulak versin? Hangisine itibar etsin? Hangisini dikkate alsın? Karşımızda bir karmaşa vardır. Bu çerçevede ihtiyaç varsa Bilim Kurulu'ndan bir sözcü tayin edilerek beyanat enflasyonun önüne geçilebilecektir" mesajını paylaştı.²⁷²

28 Mart 2020

• *TRT1*, canlı yayınladığı basın toplantısında Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya "Murat Sancak test kitlerini nasıl temin etti? Bu şahıs hakkında yasal işlem yapılacak mı" yönündeki sorusu üzerine yayını kesti. *TRT*'nin Koca'yı yayından alması sosyal medyada tepki topladı. *TRT1* Ana Haber sunucusu Işıl Açıkkar ise, *TRT1*'in sansür yapmadığını savunarak, "Sansür falan yok. Yayın çıkış saatimiz her akşam 19.55-19.56 Takdir edersiniz ki haber kanalı değiliz. Yayın akışımıza uymak zorundayız. Hatta yayın süremizi bir dakika kadar da aşarak, bülteni sonlandırdık. Önce takip edin ondan sonra konuşun. İşiniz gücünüz yalan"²⁷³ dedi.²⁷⁴

• İçişleri Bakanlığı, saat 17.00'dan itibaren şehirlerarası otobüs seferlerinin sadece seyahat izin belgesi ile yapılabileceğini ilan etti.²⁷⁵ Bakan Süleyman Soylu, özel araçlardaki vatandaşlara ise il giriş-çıkışlarında ateş ölçümü gibi sağlık kontrolleri yapılacağını duyurdu.²⁷⁶

• Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan, *Resmî Gazete*'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı²⁷⁷ ile görevinden alındı.²⁷⁸

²⁶⁴ <https://twitter.com/tcbestepe/status/1243622412236750848?s=20>

²⁶⁵ <https://www.birgun.net/haber/cumhurbaskanligi-ndan-koronavirus-bilgilendirme-sitesi-293464>

²⁶⁶ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-salginii-ile-mucadele-kapsaminda-pazar-satis-yerleri-ile-ilgili-ek-genelge>

²⁶⁷ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1243636810745511937?s=20>

²⁶⁸ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-salginii-ile-mucadele-kapsaminda-park-mesire-piknik-yerleri-ile-ilgili-ek-genelge>

²⁶⁹ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-kapsaminda-65-ya-ustu-sokaga-cikma-yasagi-bulunanlarin-arac-muayeneleri-ertelendi>

²⁷⁰ <https://www.medyafaresi.com/haber/didem-ciner-bloomberg-hninin-basina-kimi-getirdi/937225>

²⁷¹ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/devlet-bahceliden-bilim-kuruluna-sozcu-tayin-edilsin-onerisi,NWJETT1rEq7vaxhJEA9tg>

²⁷² <https://twitter.com/dbdevletbahceli/status/1243557058315771908>

²⁷³ <https://twitter.com/ISILACIKKAR/status/1243719176826560513>

²⁷⁴ <https://www.milligazete.com.tr/video/4116752/trden-saglik-bakani-kocaya-sansur>

²⁷⁵ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-tebdirleri-kapsaminda-sehirlerarası-otobus-yolcu-tasimaciligi-ile-ilgili-ek-genelge#>

²⁷⁶ <https://www.birgun.net/haber/soylu-ozel-aractaki-vatandaslarin-atesleri-olculecek-293655>

²⁷⁷ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200328-17.pdf>

²⁷⁸ <https://www.birgun.net/haber/ulastirma-ve-altyapi-bakani-cahit-turhan-gorevden-alindi-293590>

• Sağlık Bakanı, 1.704 yeni vaka tespit edilmesiyle 7.402 hastaya ve 16 vefat can kaybı ise 108'e çıktı.²⁷⁹

• İçişleri Bakanlığı, havayolu seferlerinde yolcuların 29 Mart saat 06.00'dan itibaren Seyahat İzin Belgesi olmadan seyahat edemeyeceklerini bildirdi.²⁸⁰

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, medya çalışanları için Covid-19'a karşı alması gereken önlemleri yayımladı. "Medya Mensuplarının Görevleri Sırasında Covid-19'a Karşı Dikkat Etmesi Gereken Hususlar" başlıklı rehberde, "Basın mensuplarının, göreve gidecekleri araçların iç temizliğine dikkat edilmeli. Araçlar görev öncesi ve sonrasında mümkün olan en kapsamlı şekilde dezenfekte edilmeli. Bakterilerin çok sık görüldüğü cep telefonu, tablet ve laptop gibi elektronik cihazların temizliği sık sık ve anti bakteriyel jel ya da bezlerle yapılmalı. Mikrofon ve ses kayıt cihazları sık sık temizlenmeli. Mikrofonların süngerleri sabunlu suyla yıkanmalı, metal yüzeyleri dezenfekte edilmeli. Bu cihazların röportaj yapılacak kişiyle teması önlenmeli. Uzmanlar, hastalarla temas edebildiklerinden onlarla yüz yüze değil telefon ya da video konferans yoluyla görüş alınmalı. Yüz yüze yapılması gereken röportajlarda, muhabir, fotomuhabiri veya kameraman eldiven, maske, bone, yüz siperliği kullanılmalı. Her röportaj ve görüşmede eldiven ve maske değiştirilmeli. Mümkün oldukça bürolardan çalışma modeli yerine evden çalışma modeli uygulanmalı. Stüdyo ortamında çalışan sunucu ve diğer görevliler birbiriyle yakın temas kurmamalı, konuklu yayınlarda kişiler arasında bir metre mesafe kuralına özen gösterilmeli" gibi önlemlere yer verildi.²⁸¹

29 Mart 2020

• İçişleri Bakanlığı, 30 Mart saat 00.01'den itibaren Ankara, İstanbul ve İzmir'de kayıtlı ticari taksilere trafiğe çıkışlarında plakalarındaki son haneye göre sınırlama yapılacağını duyurdu.²⁸²

• Sağlık Bakanı, 1.815 yeni vaka tespit edilmesiyle vaka sayısını 9.217 ve 23 kişi vefatıyla can kaybını 131 olarak açıkladı.²⁸³

• *Woman TV*, stüdyo yayınlarına son vererek çalışanlarının güvenliğini sağlamak için İstanbul merkezinde çalışan personellerine izin verdi.²⁸⁴

• *Cumhuriyet* muhabiri Emine Kaplan, işinden ayrıldığını duyurdu.²⁸⁵

• *Sözcü TV*'nin, Covid-19 salgını ardından yayına başlayacağı duyuruldu. Daha öncesinde kanal yönetimi yayın tarihini 23 Nisan olarak belirlemişti.²⁸⁶

30 Mart 2020

• İçişleri Bakanlığı, saat 15.15 itibarıyla 18 şehirde bir belde, altı mahalle, 28 köy ve dört mezra olmak üzere toplam 39 yerleşim yerinde karantina uygulandığını açıkladı.²⁸⁷

• Sağlık Bakanı, 1.610 yeni vakayla hasta sayısı 10.287 ve 37 vefat yaşanmasıyla can kaybı ise 168'e çıktı.²⁸⁸

• Cumhurbaşkanı Erdoğan, telekonferans yöntemiyle ilk kabine toplantısını gerçekleştirdi ve Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon 200 bin liralık bağışta bulunduğu açıkladı.²⁸⁹

• Türk-İş, DİSK ve Hak-İş'ten yapılan ortak açıklamada, Covid-19 salgını nedeniyle işten çıkarma yasağı getirilmesi istendi. Açıklamada, "İşverenin iş sözleşmesini fesih imkanı askıya alınmalıdır, korona virüse karşı mücadele kapsamında zorunlu ve acil mal ve hizmet üretimi hariç olmak üzere, en az 15 gün süreyle, bütün işlerin durdurulması, işçilerin korunması ve salgının yayılma hızının önlenmesi için önem arz etmektedir, işten çıkarılmaların ve işlerin durdurulmasının

²⁷⁹ <https://twitter.com/drfahtretinkoca/status/1243942377913495552?s=20>

²⁸⁰ <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-koronavirus-tedbirleri-kapsaminda-ucakotobus-seferleri-genelgesi>

²⁸¹ <https://t24.com.tr/haber/iletisim-baskanligi-ndan-medya-calisanlarina-koronavirus-tedbirleri-rehberi,869456>

²⁸² <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-koronavirus-tedbirleri-kapsaminda-ticari-taksilerle-igili-genelge>

²⁸³ <https://twitter.com/drfahtretinkoca/status/1244295237981396992?s=20>

²⁸⁴ <https://www.gercekgundem.com/medya/169103/woman-tv-bant-yayina-dondu>

²⁸⁵ <https://www.gercekgundem.com/medya/169121/cumhuriyet-gazetesinde-ayrilik>

²⁸⁶ <https://www.gercekgundem.com/medya/169102/sozcu-tv-nin-yayin-hayatina-baslamasına-koronavirus-engeli>

²⁸⁷ <https://www.icisleri.gov.tr/basin-aciklamasi-03-30>

²⁸⁸ <https://twitter.com/drfahtretinkoca/status/1244656165482528769?s=20>

²⁸⁹ <https://www.birgun.net/haber/erdogan-in-yeni-onlemi-bagis-kampanyasi-293900>

yol açacağı gelir kaybına karşı İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları devreye sokulmalı, işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmak için işçi açısından gerekli olan koşullar kaldırılmalı, işten çıkarılmaların izlenmesi için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezdinde Üçlü Danışma Kurulu bileşimine uygun bir izleme ve denetim mekanizması kurulmalıdır” denildi.²⁹⁰

31 Mart 2020

• AYM, Covid-19 salgını sebebiyle bireysel başvuru yapılmasındaki iç hukuk yolları tüketildiğinde 30 gün içerisinde başvurulması süresini 13 Mart-30 Nisan döneminde durdurulduğunu açıkladı.²⁹¹

• TBMM’de 31 Mart’a değin getirilmiş ziyaretçi yasağı 30 Nisan’a kadar uzatıldı.²⁹²

• İçişleri Bakanlığı, Yardım Toplama Kanunu kapsamı dışındaki yardım toplama faaliyetleri hakkında kovuşturma yapılması istendi.²⁹³ Genelgede, “Son günlerde bazı yerel yönetimler başta olmak üzere kurum, vakıf ve derneklerin 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun açık hükümlerine rağmen herhangi bir izin almadan bazı hesapları ilan ederek yardım toplama faaliyetine giriştikleri görülmüştür” denilerek kovuşturma işlemleri yapılması gerektiği kaydedildi.²⁹⁴ Bakanlık, genelgesiyle İstanbul, Ankara İzmir ve Antalya’nın da içinde olduğu CHP’li 11 büyükşehir belediye başkanlıklarınca başlatılan yardım/bağış kampanyaları valiliklerce durduruldu.²⁹⁵

• TBMM Başkanlığı’na 3. Yargı Paketi niteliğindeki infaz düzenlemesi teklifi sunuldu. AKP Grup Başkanvekili Cahit Özkan, 70 maddelik teklife ilişkin salgın hastalık nedeniyle açık cezaevinden konutta cezaya geçecek kişilerle birlikte 90 bin kişi için tahliye öngörüldüğünü açıkladı.²⁹⁶

• Sağlık Bakanı, 2.704 yeni vaka teşhisiyle 13.531 hasta ve 46 vefat yaşanmasıyla can kaybı ise 214’e yükseldiğini açıkladı.²⁹⁷

• İçişleri Bakanlığı’nın genelgesi gerekçesiyle Vakıfbank’ın bağış kampanyası hesabını bloke ettiği Ankara Büyükşehir Belediyesi, Belediye Kanunu’nda açık hükümler olmasına karşın yapılan bloke işlemine karşı dava açacağını duyurdu.²⁹⁸

• YÖK, 2019-2020 bahar yarı yılıyla sınırlı olmak koşuluyla isteyen öğrenciler için kayıt dondurma hakkı getirildiğini duyurdu.²⁹⁹

• *Haber Global*’ın Ankara Temsilcisi Tuba Atav görevinden ayrıldı, yerine Ankara Haber Müdürü Ali Obuz getirildi.³⁰⁰

• Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, *A Haber* canlı yayınında, infaz düzenlemesinin TBMM’de kanunlaşarak yürürlüğe gireceğini, düzenlemeyle ilgili AKP ve MHP’nin ortak çalışmalar yaptığını dile getirerek, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın iradesi çerçevesinde teklifin Meclis’e gönderileceğini bildirdi. Gül, “Bizimde gözümüz kulağımız Meclis’te. Çok gecikmeden Meclis gündemine gelecek. Meclis kendi gündemiyle bunu belirlemiş olacak” dedi.³⁰¹

Olumlu Gelişmeler

3 Mart 2020

• Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, itiraz başvurusu üzerine *MA* muhabiri İdris Sayılğan’ın tahliyesine karar verdi.³⁰²

5 Mart 2020

²⁹⁰ <https://www.evrensel.net/haber/400889/3-konfederasyondan-es-zamanli-aciklama-isten-atmalar-yasaklansin>

²⁹¹ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/faaliyetler/bireysel-basvuruya-iliskin-surelerin-durdurulmasi/>

²⁹² <https://www.birgun.net/haber/tbmm-ye-ziyaretci-yasaginin-suresi-uzatildi-294022>

²⁹³ <https://www.birgun.net/haber/icisleri-bakani-soylu-belediyelerin-bagis-calismalarina-karsi-harekete-gecti-294054>

²⁹⁴ <https://www.icisleri.gov.tr/yarim-toplanmasi-hususuna-iliskin-kamuoyu-bilgilendirmesi>

²⁹⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/icişleri-bakanlığı-yla-chp-li-belediyeler-arasında-bağış-tartışması/5354160.html>

²⁹⁶ <https://www.birgun.net/haber/infaz-kanun-teklifi-meclis-te-90-bin-kisi-etkilenecek-294078>

²⁹⁷ <https://twitter.com/drfahtinkoca/status/1245030998762500096?s=20>

²⁹⁸ <https://www.birgun.net/haber/ankara-buyuksehir-belediyesi-dava-acacak-294098>

²⁹⁹ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/yokten-ogrenciler-icin-cok-onemli-karar-273608h.htm>

³⁰⁰ <https://www.medyakoridoru.com/gundem/haber-globalde-yeniden-yapilanma-suruyor-yonetim-departmanina-bir-isim-daha-a-19223/>

³⁰¹ <https://www.cnnturk.com/turkiye/adalet-bakani-gulden-infaz-duzenlemesi-aciklamasi>

³⁰² <https://www.birgun.net/haber/edirne-de-tutuklanan-gazeteci-idris-sayilgan-hakinda-tahliye-karari-290310>

• İzmir 19. Ağır Ceza Mahkemesi, haber kaynaklarıyla yaptığı görüşmeler gerekçe gösterilerek “örgüt üyeliği” suçlamasıyla 26 Kasım 2019’da beri tutuklu yargılanan MA muhabiri Ruken Demir tahliye edildi. Demir, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı’nın soruşturması kapsamında açıklık grevleri ve Kaz Dağları’ndaki eylemlere ilişkin yaptığı haberler gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra 16 Kasım 2019’da tutuklanmıştı. Demir, savunmasında, “İddianameye konu olan tapelerde kendimi tanıtmışım, haber yapmışım, ‘Haber yapabilir miyiz, böyle bir iddia var’ demişim. Haber kaynağımı aramam doğaldır, ben gazeteciyim” dedi. Mahkeme, Demir’in üzerine atılı suçu işlediğine dair şüphe teşkil eden olgular da olsa delil karartma ihtimali bulunmaması gerekçesiyle tahliyesine karar verdi. Mahkeme, Demir hakkında yurt dışına çıkış yasağı ve ayda bir imza verme şeklinde adli kontrol tedbirlerine de karar vererek, davayı 28 Nisan’a erteledi.³⁰³

• İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla yargılanan *Cumhuriyet* yazarı ve yönetmen Işıl Özgentürk’ün oy çokluğuyla beraatına karar verdi. Özgentürk, karar öncesinde “73 yaşındayım ve 50 yıldır gazetecilik yapıyorum. Ben nasıl PKK terör örgütünü savunabilirim? Ben barışsever, yurtseverim, çocuk evliliklerine karşıyım bunlar için ceza verebilirsiniz ama PKK’den veremezsiniz” görüşünü paylaştı.³⁰⁴

9 Mart 2020

• Sapanca Asliye Ceza Mahkemesi, DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu hakkında “Türkiye Nereye Gidiyor” konulu paneldeki konuşması nedeniyle “halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek” ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamalarıyla yargılandığı davada beraatına hükmetti.³⁰⁵

• Ankara 46. Asliye Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Erdoğan’a, “Al seçim senin olsun iblis” diyen bir kişiye, Türk Ceza Kanunu’nun (TCK) 299. maddesinde düzenlenen “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçundan değil 125. maddedeki “hakaret” suçundan ceza verilmesine hükmetti. Kararda, 16 Nisan 2017’deki referandum sonucunda Cumhurbaşkanı’nın artık tarafsız olmadığını işaret edilerek, “Söz konusu suçun, katılanın Cumhurbaşkanlığı sıfatı ile ilgili değil, iktidar partisinin genel başkanı olması sıfatıyla, seçimde ‘hile’ yapıldığından söylendiğinden anayasa değişikliğinden sonra cumhurbaşkanının tarafsızlığı en azından hukuken ortadan kalktığından ve de cumhurbaşkanı aynı anda yürütmenin başı ve de iktidar partisinin lideri olduğundan, bu husus TCK 299. maddesinin kabul edildiği dönemde öngörülmediğinden, eylemine uyan TCK’nin 125. maddesinden 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildi” denildi. Kararda, “Sanık, katılanın parti başkanı olarak seçime hile karıştırdığını düşünerek (doğru ya da yanlış mahkemeyi ilgilendirmeyiz), ‘iblis’ demıştır. Katılanın Cumhurbaşkanlığı ya da yürütmenin başı olarak yaptığı icraatlarından dolayı değil, siyasi bir kişilik olarak, parti başkanı sıfatıyla yapmış olduğunu düşündüğü haksız eylemlerinden dolayı hakaret etmiştir ve ‘iblis’ sözü ‘hırsızlık’ biçiminde dahi olsa, herhangi bir eylemi içermeyip doğrudan doğruya kişinin sıfatına ilişkin soyut bir nitelendirme olduğundan, ağır eleştirisi sınırları dışındadır” değerlendirmesi yaptı.³⁰⁶

• AYM, Manisa-Soma’da 13 Mayıs 2014’te yaşanan faciada 301 madencinin yakınlarınınca yaptığı bireysel başvuru dolayısıyla yaşam hakkının usul boyutunda hak ihlali olduğuna hükmetti.³⁰⁷ AYM’nin kararında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın resmi yetkililer hakkında soruşturma izni verilmemesi eleştirildi. Kararda, “Bireylerin hayatının tehlikeye girmesine neden olan kişiler aleyhine hiçbir suçlamada bulunulmaması ya da bu kişilerin yargılanmaması yaşama hakkının ihlaline neden olabilir. Olayda etkili bir ceza soruşturması yürütülmesi gerektiğine yönelik bu tespitin, bilirkişi raporunda kusurlu oldukları yönünde tespit bulunan kişiler hakkında yürütülecek adli sürecin mutlaka bir dava açılması ya da açılan davanın belli bir hükümle sonuçlanması gerektiği anlamına gelmeyip, sorumluların tespit edilmesini ve hesap vermelerini sağlayacak uygun araçların etkili şekilde kullanılması gerekliliğine işaret etmektedir” denildi. AYM, kararı

³⁰³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-ruken-demir-ilk-durusmada-tahliye-edildi/>

³⁰⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/isil-ozgenturk-propaganda-davasinda-beraat-etti/>

³⁰⁵ <https://www.evrensel.net/haber/399045/disk-genel-baskani-arzu-cerkezoğlu-yargilandi-davadan-beraat-etti>

³⁰⁶ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/mahkemeden-cumhurbaskanina-hakaret-davasinda-emsal-karar-hakaret-genel-baskana-1725966>

³⁰⁷ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200309-6.pdf>

ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için Danıştay 1. Dairesi'ne, bilgi için de Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na gönderilmesine hükmetti.³⁰⁸

10 Mart 2020

• AYM, CHP'nin başvurusu üzerine "OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un ikinci maddesindeki 'ilave tedbirler ile' ibaresine karşı "Komisyon'a başvuru yapılması ve dava açılması yasağını" anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etti. Söz konusu hüküm, kanun hükmünde kararnamelerde yer alan ilave tedbirlere karşı Komisyona başvuru yapılmasını engelliordu. Kararda, "Kamu görevinden çıkarılan kişinin kamu konutundan da tahliye edilmesi gibi tedbirler asıl tedbirin zorunlu bir sonucu ise de kamu görevinden çıkarılan kişinin pasaportuna el konulması ya da kapatılan kurum ve kuruluşların mal varlığına el konulması gibi tedbirler asıl tedbirin yanında uygulanması zorunlu olan tedbirler niteliğinde değildir. Dava konusu kuralla, herhangi bir ayırım yapılmaksızın OHAL KHK'larında düzenlenen bütün ilave tedbirlere karşı komisyona başvuru yolu kapatılmıştır. Zorunlu olarak uygulanması gerekmeyen ilave tedbirlerin hukuka uygun olup olmadığını değerlendirebilecek herhangi bir idari ve adli yol da öngörülmemiştir. Asıl tedbirin hukuka uygun olması, bu tedbirlerden ayrılabilir nitelikte olan ilave tedbirlerin de mutlaka hukuka uygun olduğu anlamına gelmez. Bu nedenle Anayasa'da güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren ilave tedbirlerin asıl tedbirlerden bağımsız olarak hukuka uygun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Bu tedbirlerin hukuka uygun olup olmadığının denetimi ise ancak yargı makamlarının etkili bir denetim yapmasına imkân verecek bir idari başvuru yolunun öngörülmesiyle mümkündür. Herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm ilave tedbirlere karşı Komisyon'a başvuru hakkının tanınmaması, bu tedbirlerin idari ve yargısal merciler tarafından etkili bir şekilde denetimini imkânsız kılmıştır. Bu itibarla kuralın Anayasa'da güvence altına alınan etkili başvuru hakkına aykırılık oluşturduğu değerlendirilmiştir" denildi.³⁰⁹

11 Mart 2020

• AYM, *sendika.org*'un BTK'nın talebiyle 25 Temmuz 2015'te getirilen erişim engeline karşı Ekim 2015'te yaptığı başvuruyu beş yıl sonra görüştü ve hak ihlali olduğuna hükmetti. Mahkeme, kararı alan sulh ceza hakimliğinden yasak kararını kaldırmasını istedi. AYM'nin bu kararı tümüyle erişim engeli getirilen Oda TV için de emsal nitelikte olarak yorumlandı.³¹⁰

• AYM, *Yeni Akit*'in Mart 2016'daki başvurusu üzerine Zekeriya Öz'le ilgili bir yazı nedeniyle yapılan tekzip metni yayımlama zorunluluğunu ve BİK'in bir günlük ilan kesme kararını ifade ve basın özgürlüğü ihlali olarak yorumladı. AYM, *Yeni Akit*'in 6 Ocak 2014'te "İşin Öz'ü: Akşamdan Yediğin Hurmalar, Geceleyin Mideyi Tırmalar!" başlıklı köşe yazısında hakkında çeşitli iddialara yer verildiği için o dönemde Savcı görevindeki Öz'ün tekzip metni 16 Ocak gazetede yayımlanmıştı. Bu olaya ilişkin yargı ve BİK'in ceza sürecine karşı AYM, "Somut olayda, Sulh Ceza Mahkemesi başvuruçuya savunma ve delillerini sunma imkanı tanımadan, evrak üzerinden başvuruçunun içeriğine müdahale edemeyeceği bir metnin yayımlanmasına karar vermiştir. BİK, maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyen bu kararı dayanak alarak ilave hiçbir değerlendirme yapmaksızın cezalandırma gerekçesi yapmış, itirazı inceleyen derece mahkemesi de değerlendirmede bulunmaksızın itirazı reddetmiştir" diyerek bunun hak ihlali olduğuna karar verdi. AYM, yeniden yargılama için dosyanın İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gönderilmesine ve başvuruçuya 3.239 lira yargılama gideri ödenmesine karar verdi.³¹¹

13 Mart 2020

• AYM, Artvin-Hopa'da 31 Mayıs 2011'de emekli öğretmen Metin Lokumcu'nun ölümüyle sonuçlanan polis şiddetini Ankara'da protesto etmek isteyen gruba yönelik müdahaleyi ve müdahale sonrası gözaltında yaşananları "insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele" kabul etti.

³⁰⁸ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/aymden-somadaki-maden-faciiasi-icin-hak-ihlali-karari,za9Wv8LiWUanBG8g2aAdJQ>

³⁰⁹ <https://www.anayasa.gov.tr/media/6524/2018-74.pdf>

³¹⁰ <https://www.birgun.net/haber/aym-den-sendika-org-icin-hak-ihlali-karari-site-tumden-engellenemez-291374>

³¹¹ <https://www.anayasa.gov.tr/media/6530/2016-5653.pdf>

AYM, başvuru 14 eylemciye 15.000'er lira tazminat ödenmesine hükmetti. O dönemki Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Hopa'yı ziyaretini protesto edenler arasındaki Lokumcu, polis müdahalesindeki gazdan ötürü nefes darlığı çekerek yaşamını yitirmişti. Ankara'da Lokumcu'nun ölümünü protesto amacıyla AKP Ankara İl Başkanlığı'na yürümek ve önüne siyah çelenk koymak isteyen gruba ise polisçe sert müdahalede bulunulmuştu ve 54 kişi gözaltına alınmıştı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ise, polisler hakkındaki şikayetlere ilişkin Eylül 2015'te takipsizlik kararı vermişti. Bunun üzerine 18 eylemci ise AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştu. AYM ise, dokuz yıl sonra karara bağladığı dosyada 18 kişiden 14'ünü haklı buldu ve tazminat ödenmesine karar verdi. Ayrıca sorumluluğu olan polisler hakkında inceleme başlatıldı.³¹²

• BİK, Covid-19 salgını önlemleri kapsamında yerel gazetelerce bulundukları bölgelerde ikişer gün arayla dönüşümlü yayın yapılacağını, Kısa Çalışma Ödeneği'nden çalışanlara ücret verileceğini ve kurumdan borç alan gazeteciler için ödemelerinin üç ay erteleneceğini açıkladı. Açıklamada, İŞKUR kapsamında çalışan gazetecilerin tam ve eksiksiz çalışmış kabul edileceği, BİK'in mevzuat uyarınca aranılan fiili satış adedine ilişkin düşüşlerin 23 Mart'tan itibaren mücbir sebep kapsamında değerlendirileceği belirtildi.³¹³

25 Mart 2020

• AYM, Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu yöneticisi Ali Taştan'ın MEB'e hakaret ettiği iddiasıyla hapis cezasına mahkum edilmesini "ifade özgürlüğü ihlali" olarak değerlendirdi. Taştan, 2014-2015 yılı Temel Eğitimden Orta Eğitime Geçiş (TEOG) Sınavı'nda binlerce öğrenci birinci olunca Karşı gazetesine verdiği röportajda sınavda yanlış sorular sorulduğunu yönündeki iddiaları dile getirmişti. Bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığı'nın suç duyurusu üzerine Ankara 32. Asliye Ceza Mahkemesi, Taştan hakkında "hakaret" suçundan bir yıl iki ay 17 gün hapis cezası kararı vermiş ve hükmün açıklanmasını geriye bırakmıştı. Taştan, karara yaptığı tüm itirazların reddedilmesi üzerine AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştu. AYM ise, yeniden yargılanma yapılması için dosyayı Ankara 32. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderdi ve Taştan'a 3.257 lira ödenmesine hükmetti. AYM'nin kararında, "Başvurucunun, mensubu olduğu sendikanın faaliyet alanında bulunan eğitim tartışmalarını yakından takip etmesi ve bu konuda eleştirilerini dile getirmesi demokratik bir toplumda olağan karşılanmalıdır. Tasarrufları ile ilgili eleştirilere daha fazla tolerans göstermeleri gereken kamu görevlilerinin eylemlerini ve ihmallerini sıkı bir denetime tabi tutarak vatandaşların karar alma süreçlerine katkıda bulunmak demokratik toplumun bir gereğidir. Ayrıca şikayetçi kurum, kendisine yöneltilen eleştirilere karşı cevap verme konusunda oldukça geniş olan imkanlarını kullanmış ve kamuoyunu bilgilendirmiştir. Buna rağmen başvurucunun söz konusu haber nedeniyle cezalandırılması, bilgilendirme ve eleştiri ortamına zarar verebilecektir" değerlendirmesi yaptı.³¹⁴

26 Mart 2020

• İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi, "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla tutuklu yargılanan MA muhabirleri Sadiye Eser ve Sadık Topaloğlu'nun adli kontrol şartıyla tahliyelerine karar verdi. Eser Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nden ve Topaloğlu Silivri Cezaevi'nden, SEGBİS sistemi aracılığıyla duruşmaya katıldı. Tanık Dilek Akyol, Eser ve Topaloğlu'nu tanımadığını, daha öncesinde kendileri ile ilgili söylediği beyanları sadece duyum üzerinden verdiğini söyledi. Mahkeme, tutuksuz yargılama kararıyla davayı 15 Ekim'e erteledi.³¹⁵ Eser ve Topaloğlu, 29 Kasım 2019'da gözaltına alınmış ve 3 Aralık 2019'da tutuklanmışlardı.³¹⁶

• AYM, AKP'nin 2014'te Edirne'de yerel seçim mitinginde Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) il örgütü binasına asılan ancak polislerce indirilen "Katil Hırsız AKP" pankartını "ifade özgürlüğü" kapsamında değerlendirdi. Kararda, "katil" ifadesiyle PKK'nın neden olduğu şiddetin ve terör olaylarının sona erdirilmesinin gündemin en önemli sorunlarından biri olduğu ve "hırsız"

³¹² <https://tr.euronews.com/2020/03/13/aym-metin-lokumcu-oldugu-olaylarla-ilgili-9-yil-sonra-hak-ihlali-karari-erdogan-hopu-polis>

³¹³ https://ankahaber.net/haber/detay/bik_yerel_gazetelerin_donusumlu_yayin_yapmasi_karari_aldi

³¹⁴ <https://www.anayasa.gov.tr/media/6550/2017-5809.pdf>

³¹⁵ <http://mezopotamyaajansi22.com/tum-haberler/content/view/90686>

³¹⁶ <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/216646-gazeteciler-sadiye-eser-ve-sadik-topaloglu-tutuklandi>

ifadesiyle iktidar partisinin yolsuzluklara bulaştığının ima edildiğini, “çok sert bile olsa kullanılan ifadelerin ifade özgürlüğü kapsamında olduğu” vurgulandı. Mahkeme, ÖDP’li 13 kişiyle ilgili ifade özgürlüğünün ihlali yanı sıra bu kişilere kötü muamele yasağına aykırı davranıldığını karar verdi. Kararda, “pankartın kamu düzenini bozacak nitelikte nedeni olup olmadığının açıkça gösterilmediği”, “miting alanının pankartın asıldığı binaya yaklaşık iki kilometre uzaklıkta olduğu ve toplantının huzur ve sükununu bozmaya yeterli olmadığı”, “pankarttaki eleştirel düşünce açıklamasında öfke dili hakim olduğu ancak protestocuların seslerini duyurmak ve toplumu sarsma amacının kabul edilebilir olduğu”, “pankartta yer alan ifadelerin o gün AKP’nin mitingine gelenleri rahatsız edebileceği fakat ifade özgürlüğünün her görüşten bilgi ve fikirler için de geçerli olduğu” ifadelerine yer verildi.³¹⁷

• Tunceli 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 8 Aralık 2019’da Tunceli Kültür İl Müdürlüğü Konferans Salonu’nda verdiği konseri ardından “örgüt üyesi olma” ve “örgüt propagandası yapmak” suçlamalarıyla tutuklanan Müzisyen Yılmaz Çelik’i adli kontrol kararıyla tahliye etti.³¹⁸

27 Mart 2020

• AYM, 10 Eylül 2013’te İstanbul-Beyoğlu’nda polis müdahalesi sırasında gaz fişegi isabet etmesiyle yaralanan Melih Dalbudak’ın Anayasa’daki “yaşam hakkının maddi ve usul boyutlarının ihlal edildiğine” karar verdi.³¹⁹ Kararda, Dalbudak’ın İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na beyin kanaması geçirdiğine dair hastane raporunu sunduğu ve İstanbul Valiliği’nin şüpheli iki polis hakkında ön inceleme raporu hazırlanmasına rağmen savcılıkça talep edilen soruşturma iznini vermediği yer aldı. Dalbudak’ın bu karara karşı yürüttüğü dava sürecinde ise, İstanbul 6. İdare Mahkemesi’nin sadece 10.000 lira tazminat verilmesini kabul ettiği ancak İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 9. Dairesi’nin ise hizmet kusuru bulunduğunu tümüyle reddettiği yer aldı. AYM, Dalbudak’a 10.000 lira tazminat ödenmesine ve yeniden yargılama yapılmasına ödenmesine hükmetti.³²⁰

³¹⁷ <https://t24.com.tr/haber/anayasa-mahkemesi-nden-carpici-karar-parti-binasina-asilan-katil-hirsiz-akp-pankarti-ifade-ozgurlugu,868908>

³¹⁸ <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/sanatci-yilmaz-celik-tahliye-edildi-1729614>

³¹⁹ <https://www.anayasa.gov.tr/media/6557/2016-16050.pdf>

³²⁰ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/polisin-orantisiz-guc-kullanimi-sonucu-hayati-tehlike-olusmasi-ve-sorusturmadaki-eksiklikler-nedeniyle-yasam-hakkinin-ihlal-edilmesi/>

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AELJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve's Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi

EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cıvaken Kurdistan (Kürdistan Toplulukları Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükümünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OİS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖĞİ: Özgür Gazeteciler İnisiyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın

ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekineyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)